

ISSN 1303-6300

bilişim

BİLİŞİM KÜLTÜRÜ DERGİSİ
KASIM 2005, YIL: 34, SAYI: 92

Geleceği Yönetin... Bilişim '05

e-Vatandaş Halk Tetikliyor...

100 Dolarlık Rüya Gerçeğe Dönüşüyor

Dört KOBİ'den Birisi Bilişim Diyor...

Bankaların teknoloji yatırımları hız kesti...

Bekle Avrupa, Türkiye Hazırlanıyor...

Teknoloji: ViMAX ve RFID

Oracle Grid

**64 küçük sunucuyu dev bir
ana bilgisayara dönüştürür.**

**Hızlı...
Ekonomik...
Asla kesintiye uğramaz...**

ORACLE®

**www.oracle.com/tr
0800 211 0 444**

bu isim hep güven verdi...

Kopyayı banyoda buldular. Odaya Rıza Bey'in yanına geldiler.

- Onu götürmeliyiz efendim dedi şişman teknisyen. Geri getirmemiz birkaç gün sürer. İç devreleri tamamen yanmış. Ama merak etmeyin tamamen garanti kapsamında. Kayıtlar için soruyorum. Şu an ses kayıtları devrede Rıza Bey. Olay nasıl oldu?
- Benim için kendini feda etti. Banyoda ben elektriğe kapılınca gelip beni kurtardı ama kendisi...
- Feda mı etti? Robotlar hiçbir fedakarlık yapmazlar. Önce kendi varlıklarını korurlar biliyorsunuz Rıza Bey. İnsanları kurtarmazlar. Bunun yasak olduğunu da biliyorsunuz. Bunu yapmayacak şekilde programlanırlar.
- Benim için öldü o.
- Neyse, onu götürmemize izin veriyorsunuz değil mi?
- O öldü.
- Ama efendim tamir edilebilir.

Rıza Bey ayağa kalktı ve bağırarak;

- Hayır, dedi. O öldü. Gömülmeli. Ben cenaze ile ilgilenmeliyim. Çıkın evimden hadi. Çıkın dışarı... Çıkın.

Teknisyenler birkaç adım geri attılar.

- Hadi çıkalım, dedi şişman teknisyen. Önce duygusal danışman gelmeli.
- Çıkalım mı? Deli misin sen, diye alçak sesle konuşmaya başladı zayıf olanı. Bozuk haliyle bile milyonlarca kredi eder. Sonra sesini yükselterek Rıza Bey'e "Rıza Bey o zaman onu gömmemize izin verin. Onun için en güzel töreni yapacağımıza emin olabilirsiniz. Acınızı anlıyoruz" dedi.
- Eee...Evet evet. Bırakın biz halledelim. Şirketimiz bu gibi görevlerde her zaman müşterimizin yanındadır, diye istemeden de olsa arkadaşına arkaya çıktı şişman olanı.
- Tamam ama güzel bir tören olsun. Ben...Ben gelemem. Bu sefer dayanamam dedi Rıza Bey ağılamaklı sesiyle.

- Bu yaptığımız bir duyulduğunda anında işten çıkarırlar bizi. Hapse bile girebiliriz dedi şişman teknisyen homurdanarak.
- İşten çıkarılmak mı? H228 modelleri önümüzdeki ay kullanıma girecek. Zaten işsiziz unuttun mu? Verecekleri tazminat bize üç ay bile yetmez.
- Hapse girmek istemiyorum.
- En az iki milyon kredi paradan bahsediyorum, dedi zayıf teknisyen. İki milyon Avurpa kredisi. Sonra ver elini Afrika 4. Bölge. Var mısın yok musun?
- Ya Rıza Bey kendine geldiğinde yaptığımızı anlarsa.
- Merak etme. Kendine gelene kadar biz Afrika 4. Bölge'de oluruz. Hadi tut ayaklarından.
- Bu kopya nasıl olmuş da elektriğe kapılmış? Bunlar asla böyle tehlikeli işlere ellerini sürmezler. Gerçekten adamı kurtarmış olabilir mi?
- Ne bileyim. Yazılımda bir hata vardır. Bir devresi eksik takılmıştır. Bize ne. Bu robotlar yüzünden her şeyimiz elimizden gidiyor teker teker. Sen sıkıca tutmaya devam et. İyice parçalamayalım. Geleceğimiz buna bağlı. Hadi tut ucundan, hadi.

Teknisyenler neredeyse aynı anda "Hiç merak etmeyin Rıza Bey, hiç merak etmeyin" diyerek Rıza Bey'i yanıtladılar ve hemen banyoya gidip kopyayı taşımaya başladılar.

Türkiye Bilişim Derneği Adına
İmtiyaz Sahibi ve Sorumlu Müdür
Turhan MENTEŞ

Yayın Kurulu Başkanı
Önder ÖZDEMİR

Yayın Kurulu
Buket AKKOYUNLU, Yasemin ALTUN,
İnci PEKGÜLEÇ APAYDIN, Ahmet AYVALI,
Coşkun DOLANBAY,
Selçuk KAVASOĞLU, Necdet KESMEZ,
Nezih KULEYİN, Koray ÖZER, İbrahim PAMUK,
Levent KARADAĞ, Ersin TÖRECI, Ferhat YALIN,

TBD Yönetim Kurulu
Turhan MENTEŞ (Başkan)
Önder ÖZDEMİR (İl. Başkan)
Deniz ŞAHİN (Genel Yazman)
Murat AŞKAR (Sayman)
Serdar BİLECAN (Veznedar)
Uğur AKKUŞ (Üye)
Faruk ÖZER (Üye)
Lütfi VAROĞLU (Üye)
Atilla YARDIMCI (Üye)
Nihat YURT (Üye)
Uğur YÜKSEL (Üye)

Yayın Koordinatörü
Aslı Evren ÖZBAY
(TBD Genel Koordinatörü)

Editör
Kemalettin BULAMACI

**TBD Dergisi TBD Üyelerine
ÜCRETSİZ OLARAK GÖNDERİLİR.
YAYINLANAN YAZILardan
YAZARLARI SORUMLUDUR.
YAYINLANAN YAZILAR
KAYNAK GÖSTERİLMEKSİZİN
BAŞKA BİR YERDE YAYINLANAMAZ.**

Yönetim Yeri
TBD Genel Merkezi
Çetin Emeç Bulvarı, 4. Cad. No:3/11-12
06450 A.Öveçler-ANKARA
Tel: (312) 479 34 62
Faks: (312) 479 34 67
e-posta: tbd-merkez@tbd.org.tr
www.tbd.org.tr

TBD İstanbul Şubesi
Mehmet Şevki Paşa Caddesi No:20 Yılmazlar
İş Merkezi Kat:3 Daire:7 BOSTANCI İSTANBUL
Tel : (216) 464 21 18
E-Posta : ist@tbd.org.tr

TBD Eskişehir Şubesi
Porsuk Bulvarı, Çağlayan İş Merkezi Kat: 5 No: 47
A-B-ESKİŞEHİR
Tel: (222) 233 54 54
e-posta: tbd-eskisehir@tbd.org.tr

TBD Bursa Şubesi
Kükürtlü Mah., Mudanya Cad. Arzu Apt. No: 111 K:3
D:5 Sırameşeler BURSA
Tel: (224) 234 66 73 - 234 66 78

Temsilcilikler
Afyon (272) 215 75 36-Antalya (242) 227 69 99
Gaziantep (342) 215 39 00-İzmir (232) 463 28 33
Konya (332) 241 21 81-Mersin (324) 233 12 86
Niğde (388) 311 45 27-Sivas (346) 226 30 35
Van (432) 212 12 64

Tasarım - Baskı
Hacettepe Üniversitesi Hastaneleri Basımevi
basimevi@hacettepe.edu.tr

Önsöz...

Aslı EVREN ÖZBAY
TBD Genel Koordinatörü
asli.evren@tbd.org.tr

Merhaba,
Sizlere yeni bir sayımızı daha ulaştırmanın mutluluğunu yaşıyoruz. İstedik ki "Bilişim" dergisi, bilişim kültürünü her boyutuyla irdeleyen, inceleyen araştıran ve size getiren bir dergi olsun. Bu amaçla dergimizin içeriğini ve tasarımını tamamen yeniledik. Bundan sonraki sayılarda bu değişimi daha net gözlemleyeceksiniz.

Geçtiğimiz aylarda üyelerimizle BİMY12, Kamu-BİB, Biltek Uluslararası Yazılım Konferansı gibi etkinliklerde buluştuk. Bu etkinliklerle ilgili haberleri dergimizin sayfalarında bulacaksınız. Dergimiz elinize geçtiğinde Türkiye'nin en kapsamlı bilişim kongresi haline gelen "Bilişim'05" etkinliğimizi düzenliyor olacağız. Hazırlıklarımıza ve içeriğine dergimizde geniş yer verdik.

Yeni teknolojileri tanıtmayı hedeflediğimiz bölümümüzde günümüzün iki popüler teknolojisi olan RFID ve Wi-Max'i inceledik. İletişim teknolojileri bölümümüzde Türkiye'nin 3. Kuşak iletişim teknolojilerinde hangi konumda olduğunu sorguladık.

25 yıl önce bilişim alanında neredeydik, hangi konuları tartışıyorduk, Türkiye Bilişim Derneği 25 yıl önce Bilişim Dergisi'nde hangi söylemlere sahipti konularını ele aldık. Gördük ki 25 yıldan bugüne çok fazla birşey değişmemiş. Eminiz ki ilginizi çeken bir yazı olacak.

Bu sayıda Türkiye'nin bankacılık altyapısını mercek altına aldık. Bankacılık Denetleme ve Düzenleme Kurulu Bilgi Yönetim Dairesi tarafından derlenen Bankalar Bilgi Teknolojileri Envanteri Anketi sonuçlarını inceledik. Buna göre Türkiye'deki bankaların teknoloji yatırımlarının 2004 yılında işletme giderlerinin yüzde 10'una gerilediği ortaya çıkıyor.

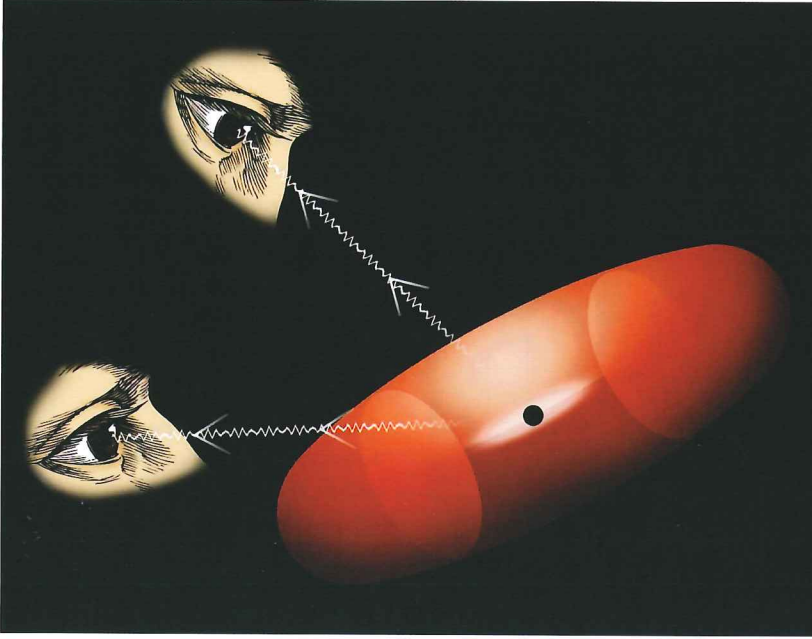
Röportaj bölümümüzde ekranlarda Aliye dizisinden tanıdığımız başarılı tiyatrocu Halit Ergenç'i konuk ettik. Ergenç'le bir son kullanıcı olarak bilişimi ve iletişim teknolojilerini konuştuk.

Bu konuları ve daha fazlasını bu sayımızda bulacaksınız. Bir sonraki sayıda daha renkli ve güncel bir içerikle karşınıza çıkacağız. Yorumlarınızı, katkılarınızı esirgemeyin.

9-11 Kasım'dan itibaren geleceği birlikte yönetmek dileğiyle hepimize saygılarımı sunarım.

Başyazı.....	4
Haberler	
TBD Yeni Yönetimle Türkiye Bilişim Derneği 26'ncı Dönem Görev Başında....	6
Yeni nesil alan adları TBD'den.....	7
Öykü Yarışması Sonuçlandı.....	8
Eskişehir'e Yazılım Üssü Kuruluyor	8
Elazığ'da e-devlet çalıştay yapıldı.....	8
Dünya Bankası'ndan Yazılım Üssü'ne ziyaret.....	9
TOBB Başkanı da TBD üyesi oldu.....	9
TBD Eskişehir IRE Üyesi.....	10
Bilişimcilere AVEA Özel Tarifesi.....	10
Türkiye Bilişim Derneği Bursa Şubesi Bilişim Proje Yarışması düzenliyor	10
Sektör TBD KAMU-BİB Bilişim Platformu VII Toplantısında Bir Araya Geldi ...	11
BİMY-12.....	11
TBD Bursa'lılara özel yarışma yapıyor	11
e-Türkiye	
e-Vatandaş Halk Tetikliyor.....	12
Bekle Avrupa, Türkiye Hazırlanıyor... ..	14
Avrupalı Bilgi Edinme Hakkını Kullanıyor	16
Türkiye İnternet'te Daha Çok Yol Almalı	17
Vizyon	
100 dolarlık rüya gerçeğe dönüşüyor.....	18
İş Dünyası	
Dört KOBİ'den Birisi Bilişim Diyor... ..	20
İş Dünyası	
Bankaların teknoloji yatırımları hız kesti.....	24

olabilirim sana. Sabah şiiir okursun olur mu? Uyanınca.

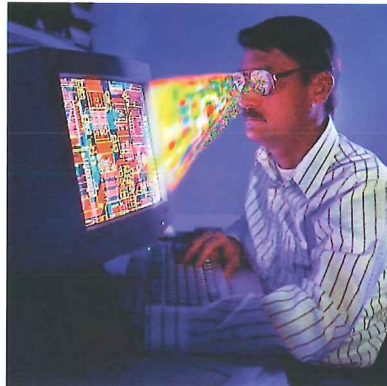
- Tabii ki. Tam olarak saati söylersen.
- Uyanınca dedim. Uyanınca oku. Benden saat isteme.
- Üzgünüm. Uyanmanı beklerim.
- Özür dilemene gerek yok. Ben abarttım biraz. Alışacağız birbirimize. Şimdi yanına gel...
- Dudakların çok güzel!.
- Gözlerime bakmanı istiyorum. Beni ölesiye seven bir kadın gibi bakmanı.
- Yardım et bana. Tam olarak nasıl bakacağım söyle.
- Biraz hüznünlü bakmalısın. Ölesiye seven kadın beni kaybedeceği düşüncesi yüzünden hüznünlüdür her zaman.
- Böyle mi?
- Eh, sayılır Sonra biraz tedirgin bakmalısın, korkulu...Her an çıkıp giderim ve dönmeyebilirim diye endişe duymalısın.
- Oluyor mu?
- Olacak. Bensiz kalacağın düşüncesi gözlerinde kara bir bulut gibi dolaşiyor olmalı. Sabah uyandığında ya yanımda olmazsa diye korkmalısın. Her seferinde son kezmiş gibi bakmalı gözlerin...
- Kara bir bulut gibi mi? Bunu nasıl

yapacağım?

- Dene! Hüznü, sevgiyi, korkuyu karıştırmalısın bakışlarında. Sesinde o hüznün, korkunun titreşimlerini duymalıyım.
- Oldu mu?
- Eve, öyle sayılır. Şimdi sus biraz. Sakın konuşma. Sadece gözlerime bak.

Bütün kazalar gibi bir anda oluvermişti her şey. Bilincini kaybettiği için karısı yanan arabanın içinden kendisini feda ederek çıkarmıştı Rıza Bey'i.

Rıza Bey bütün parasını vererek satın aldığı Selma hanımın yapay zekalı robotik kopyası-

nın elinden tuttu. Ağır adımlarla yatak odasına gittiler. Beyaz çarşafın üzerine uzandılar. Ona eski karısı gibi olmayı; konuşmayı, bakmayı, gülmeyi, ağlamayı ve sevişmeyi öğretecekti adam.

- Hadi öp beni şimdi.
- Onun gibi mi? Yani seni ölesiye seven birisi gibi mi?
- Evet, ölesiye seven birisi gibi...Şimdi sarıl. Sıkıca sarıl...Hadi...

VI

15 gün sonra...

Kar bütün gece aralıksız yağmış, İstanbul'u yine yumuşak, beyaz bir örtüyle kaplamıştı. Rıza Bey kapı ziliyle irkildi. Bütün gece uyumadığı için yorgun, gözleri küçülmüş bir haldeydi.

Kapıyı açtığı anda karşısında iki adet teknisyen gördü. Başlarındaki kasklar ve üzerlerindeki elektronik aletlerle robotlara benziyorlardı. Biri diğerine oranla hayli kiloluydu. Diğeri de kilolu olanın aksine çok zayıf görünüyordu. Bu zıtlık yüzünden teknisyenlerden çok bir komedi ikilisi gibi görünüyordular. Rıza Bey kapıyı açık bırakarak içeriye odaya döndü ve koltuğuna oturup boş gözlerle dışarıyı seyretmeye devam etti.

- İyi sabahlar efendim dedi zayıf teknisyen. 26 dakika önce Kod 11 uyarısı aldık. Hemen ardından da Selma Hanım'la bağlantımız kesildi. Biliyorsunuz böyle acil durumlarda hemen geliyoruz. Bu sözleşmede de vardı
- O öldü, dedi Rıza Bey sesi titreyerek.
- Bozuldu demek istediniz herhalde efendim, dedi diğer teknisyen. Şimdi nerede?
- Öldü diyorum size. O da öldü.
- Onu kontrol etmemiz gerekiyor efendim.

Teknisyenler Rıza Bey'den bir hareket ve ses gelmeyince evin odalarını aramaya başladılar.

"Bak" dedi, "Bunlar soyut kavramlar. Bunları ileride, zamanı geldiğinde konuşuruz. Önce günlük alışkanlıkları kazanmalısın. Bana geçmiş bir daha hatırlatma. Bu arada sıklıkla seni seviyorum da deme."

– Peki, dedi aynı itaatkar sesi ve hemen gülümsemeye başlayan yüzüyle."

Rıza Bey dışarıya bakmaya başladı. Göğse doğru başını kaldırdı. Kar dönerek yaşıyordu. Kar taneleri arasında kaybolur gibi hissetti bir an için. Baş döndü. Koltukta oturan kadına baktı. Selma'sına ne kadar da benziyordu!

– Bak kar ne güzel yaşıyor.

– Evet. Çok güzel.

Rıza Bey birden sendeledi. Dizlerinin üzerine yere çöktü. Kazadan beri tansiyon sıkıntısı yaşıyor, sıklıkla nedensiz baş dönmeleriyle baş etmek zorunda kalıyordu.

– Ne oldu? Dedi kadın telaşla.

– Bi şeyim yok. Yorgunum. Başım döndü sadece.

– Dinlen biraz. İnsanlar dinlenmelidir. Şu büyük koltuğa otur istersen.

– Biraz uzanayım. Kar taneleri arasında kayboldum bir an sanki.

– Al. İçkini de getirdim bak. Başka bir şey ister misin?

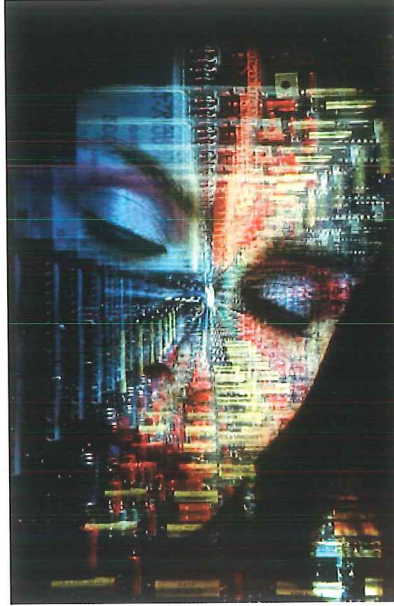
– Hayır. Aslında evet. Buraya, koltuğun yanına yere oturur musun. O ben hasta olunca hep öyle yapardı.

Kar daha çok yaşıyordu. Daha çok. Sanki bütün yeryüzünde, iğne deliği kadar bile karla kaplanmamış yer bırakmamak için, her şeyi beyaz, serin bir yorgan gibi örtmek istercesine. İnsanlar üşümesinler diye mi hiddetlenir kar bazen böyle? Kimbilir...

Rıza Bey onun saçlarına dokundu. Sonra yanaklarına. Boynundan aşağı hafifçe kaydırıp parmaklarını.

– O kadar gerçek ki her şey; tenin, saçların...

– Alışacaksın emin ol. Çok seveceksin beni.

– Biliyorum. Masal gibi değil mi? Yeniden yaratılan masal kahramanları gibi.

– Evet, reklamlarımızda öyle deniyordu. Yeniden yaratılan kahramanlar. Masal gibi

– Masallar çocuklar içinmiş, en çok çocuklar severmiş masalları ama bazen yetişkin insanlar da inanmak istermiş.

– Evet, bazen masallara inanmak isteriz.

– Hayal kurmak güzel mi?

– Çok güzeldir. Keşke ben de hayal kurabilseydim. Sen çok hayal kurar mısın?

– Evet, herkes kadar hayal kurarım. Çünkü ancak o zaman biraz da olsa mutlu yaşayabilirim. Mutlu yaşamının ne olduğunu biliyorsun değil mi?

– Senin gibi değil. Yani aslında bilmiyorum demek daha doğru olur. Ama seni mutlu edecek her şeyi biliyorum.

– O zaman kar yağarken hayal kur sen de benim gibi.

– Peki denerim. Önce gözlerimi kapamalıyım biliyorum. Sen ne hayal edeceksin?

– Deniz kenarında sıcak bir günde sevdiğimle kumsala uzandığımı.

– Ben de aynı şeyi hayal edebilir miyim?

– Tabii ki edebilirsin.

Kadın gözlerini kapadığında Rıza Bey gözlerini açtı. Bir süre kadını seyretti. İnanmak istiyordu. O olduğuna bir an için inanmak istiyordu.

– Dans etmeni istiyorum. Hadi benim için dans et dedi Rıza Bey kadına birden sesine yerleşiveren heyecanla.

– Tango, vals, salsa. Hangisini istersin. Oryantal da yapabiliyorum.

– Müziği duyabiliyorsun değil mi? Müziğin ritmini duy.

– Peki.

Kadın radyodan gelen tango melodileri ile dans etti. Ağır ağır. Yüzünde ona ait olmayan ama sanki gerçekten onunmuş gibi duran gülümsemişliğiyle. Rıza Bey eliyle dur işareti yaptı. Bunu yapmasa kadın hiç yorulmayacak, hiç durmayacaktı.

– Hadi söyle, beğendin mi dansımı?

– Çok güzel... Şiir gibi...

– Şiir mi? Sana şiir de okuyabilirim. Ünlü şairlerden birer adet şiir biliyorum.

– Eminim okuyabilirsin ama içinden gelerek mi okuyacaksın?

– Ben gerçekten de içimden gelerek okuyorum her şeyi çünkü sesim içimdeki ses ünitelerinden...

– Hayır, dur dedi Rıza Bey. Bana bunu durmadan hatırlatırsan olmaz. Hem ses o kadar da önemli değil. Şiir güzelliğini imgelerden alır Kim okursa okusun güzeldir. Mucizevi bir şeydir şiir. İçinde saklı ezgisi o kadar güzeldir ki imla kurallarına dikkat etmen yeter. Hele birisine okuyacaksan, okuma isteği duymayan bile her şeye bedeldir.

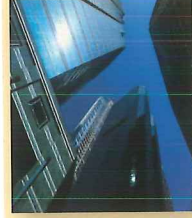
– Ama benim sesim hiç romantik değil. Hatta biraz kaba, metalik bile sayılabilir. Ben seni anlayamıyorum. Kendim olmam için burada değilim. Zaten kendim diye bir şey yok.

– Olsun sen gerçek sesinle oku yine de...Düşündüm de, biraz da kendin olmalısın. O zaman belki...

– Evet belki?

– Belki yeniden, ona benzediğin için aşık

Eğitim	
Eğitimde Tüm Bilgilere İnternette Erişim Olanağı Sağlanıyor	26
Sağlık	
Sağlıkta e-Dönüşüme Genel Bakış	28
Program	
Bilişim '05 22'inci Bilişim Kurultayı	
"Geleceği Yönetin" sloganı ile yapılıyor	32
Nostalji	
1980'de bunlar konuşuluyordu....	34
Telekomünikasyon	
Dünya 3G'de ilerliyor, biz Avrupa'da son ikiye kaldık	36
Teknoloji	
Geleceğin Teknolojisi... (RFID)	38
Genişbant Kırsal Alanda... (WiMAX)	40
Yorum	
Sakallılar Derneği	43
Bildiri	
Kritik Kablosuz Ağların Kullanım Parametreleri	44
Tersköşe	
Bilişim Fukarası Fonu	47
Kurumlarımız	
TOBB Bilgi Hizmetleri Dairesi	48
Ticaret Borsaları Sistemi	49
Rapor	
Bilişim STK'ları Birarada	50
Röportaj	
Aydın Konuştu... Aliye'yi Üzen Adam Oyun Delisi	52
Mevzuat	
TÜBİTAK Ar-Ge Projeleri Destekleme Programına İlişkin Yönetmelik	54
Öykü	
Beni Ölesiye Sevebilir misin?	58

Turhan MENTES

Yönetim Kurulu Başkanı
turhan.mentes@tbd.org.tr

Hatırlar mısınız? İlk kestiğiniz gazete kütüphanelerini, köşeyazılarını, tekrar okumaktan keyif alacağınız yazarların yada "keşke hala yazıyor olsa..." dediklerinizin dışında hala okumaktan vazgeçemedikleriniz de vardır.... Belki de kızıp cevap yazdıklarınız da olmuştur, zorlasanız belki hatırlayacağınız cümleleriniz.... yada sakladığınız "Bilim ve Teknik" sayılarını, bilim kurgu hikayeleriyle, çözülmüş bulmacalarıyla, katlanmış sayfalarıyla...

Bu dergi hazırlanırken bir haber okudum... Bir yurtdışı gazetede bir söyleşide, "...önümüzdeki beş yıl içerisinde insanların yüzde 40 veya yüzde 50'sinin gazeteleri web sitelerinden okuyacağı " belirtilmiş... Daha önce baskı ve dağıtım gibi çeşitli sorunlarla karşılaşan gazete ve dergiler Internet'i daha etkin kullanmak zorunda kalacaklar mı...

Güzel de, bizim geleneksel yapımız, vazgeçemediğimiz alışkanlıklarımız, toplumsal genlerimize işlemiş bir özelliğimiz vardır ki, o da üniversite sıralarından bu yana içimize çekmekten keyif aldığımız mürekkep ve yeni basımdan çıkmış

kağıt kokusudur. Parmaklarımız siyaha boyanacak bizim Pazar gazetelerini kahvaltımıza eklemek yaparken, yeni bir dergi geldiğinde poşetini biz yırtacağız önce, kimler ne yazmış deyip; şöyle bir karıştıracağız, yada kahvenizi alıp, kanepede arkanıza yaslanarak okuyacaksınız, belki de sayfalarını katlayacaksınız bitiremediğinizde ve tekrar açtığınızda kolay bulacaksınız eski kaldığınız yeri.... Bizim alışkanlıklarımızda, genlerimizde vardır; keyif... Bize ait bir dergi yada gazete geldiğinde yeni cildin açıldığını, esnediğini kulaklarınızla duyacaksınız, alkollü mürekkebinin soluyacaksınız, parmaklarınızı çizerek yeni kesimden çıkmış kağıtlar...

Bunları düşünürken aradı, Yayın Kurulu Başkanımız...ve ekledi. Bir sunuş yazısı yazmam gerekiyordu... Sizlere bu yeni dergimizi sunarken, içeriği ile her zaman okumaktan keyif alacağınız bir yayın politikası izlemeyi hedefledik. Teknolojik gelişmelerin aktarılmasının yanısıra, ülke gündemindeki konulara ilişkin söyleşiler ile bilgi teknolojileri ve ilgili alanlarla ilgilenen herkesin; yöneticisi, teknik adamı, akademisyeni, araştırmacısı, üreticisi ve kullanıcısının

bilgi ve deneyimlerini paylaşacağı bir düzlem, sorunlara çözüm ve ortak akıl üretmeye katkı sağlayacak zenginlikteki içeriklerle masanıza gelmeyi amaçladık.

Elinizdeki dergi sizin... Ve sizin sesinizi, sizin yazılarınızı okumak isteyenlere taşıyacağız. Sevinçlerimizi, acılarımızı da paylaşacağız bu sayfalarda. Dergimizin bu yeni yayın hayatında, sohbet köşelerimiz olacak, ve serbest kürsümüzün, demokratik düzlemde herkesin katkısını koyacağı bir buluşma noktası olmasını istiyoruz.

Yeni dönem çalışmalarında sağladıkları ve sağlayacakları katkıları için başta Yayın Kurulumuza ve siz değerli bilişimcilere teşekkür ediyorum.

Herşey daha iyi bir Türkiye, daha aydınlık yarınlarımız için...

TBD Yönetim Kurulu adına
Turhan MENTES

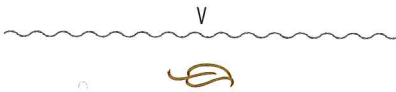
sana. Sonra hepsini hafızana alırsın ama önem olan bir iki görüntü var. Lütfen seyret, dedi Rıza bey kadına.

Televizyondan yükselen müzik ve insan sesleri duyuldu. Gülüşmeler ve kadeh tokuşturma sesleri odaya hakim ağır boşluğu dolduruyordu hemen.

- Geçen yıl Ayvalık tatilimiz, dedi Rıza Bey gözlerini ekrandan ayırmadan. Görüyor musun kendini? Bak, gözlerindeki gülümsemeye iyi bak. Bu gülümsemeyi istiyorum. Mutlu olduğun anlarda yüzünde beliriveren bu ışığı istiyorum. Yeniden ve aralıksız.
- Işık mı? Ben ışık göremiyorum.
- Göreceksin. Sana bunların hepsini öğreteceğim, merak etme dedi Rıza Bey sıkıntıyla, derin bir nefes alarak.
- Sen dersin yaparım. Ben seninim.

Rıza Bey gözlerini bir türlü ekrandan alamıyordu. Başını istemeden kadına doğru çevirdi.

- Biliyorum, dedi. Yorgunum. Bu soğukta dışarıda vakit geçirmek çok yorucu. Biraz uyumalıyım.
- Tamam sevgilim.

Eski duvar saatinden yükselen gong sesleri odanın içini doldurduğunda Rıza Bey gözlerini açmış kalkmaya hazırlanıyordu.

- Uyandın mı sevgilim? Hep uyur musun böyle? Dedi kadın.
- Evet. Hafta sonları öğle uykusunu severim. Sen benim uyuyacağımı anlayınca müziği kısmalı, üzerime bir şey örtmelisin.
- Tamam. Şey, sen uyurken bir şeyi düşündüm. Uyumadan önce söylediğim bir şeyi. Anlamadım çünkü. Bunu sormalıyım. O zaman daha kısa sürer öğrenmen.
- Beni ölesiye sevebilir misin? Dedin.

Ölmek neden gereksinim anlamadım. Sevdği kişiyle yaşamak istemez mi insan? Hem de mutlu olarak, sonsuza kadar. Aşk bu değil midir?

- Aş, dedi Rıza Bey. Sonra durdu. Gözleri dışarıda yağan kara kilitlendi bir süre. Sonra kadına doğru dönüp gözlerinin içine bakarak titreyen sesiyle devam etti; "Aşk sevdiğinle her anı mutlu yaşamak değildir sadece. Aşk, gerektiğinde...Neyse, bunu sana anlatmak imkansız sanırım."
- Ben ölmem ama, biliyorsun. Hem bana ölmem için değil seni sevmem için...

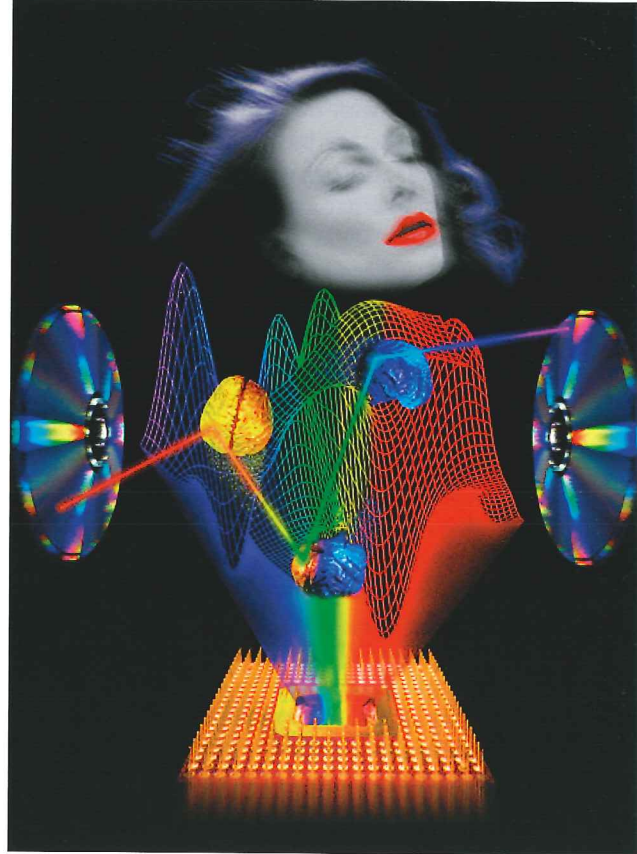
Rıza Bey onu susturdu. Parmaklarıyla onun dudaklarına nazıkçe dokunarak yaptı bunu. Selma Hanım'ı da böyle nazıkçe susturdu. Rıza Bey parmaklarıyla dudaklarına ne zaman dokunsa birdenbire sakinleşiverirdi Selma hanım.

Sonra o gün, göl kenarında Selma Hanım'ın dudaklarına bir kez daha dokundu Rıza Bey. Son kez...Nazıkçe...Sevgiyle...Ama her şey için çok geçti.

- İnsan birisini çok sevince onun için gerekirse ölebilmelidir, dedi Rıza Bey.
- Ama ben...Evet sen? Beni çok sevdiğini söyledin. Bu aynı zamanda bu anlama da gelir.
- Evet, seni seviyorum ama ben...Neden insanın sevdiği için ölmesi gerekir anlayamıyorum. Yaşamak, ne pahasına olursa olsun yaşamak istemez mi insan?

- En güçlü içgüdüdü budur insanın. Bilim böyle söylüyor. Ama sen... Sevgimi ispat etmek için, beni sevmen için kedimi yok etmeliyim öyle mi?
- Sevdiğin için demedim. Sevdiğin için "Gerekirse" dedim. Gerekirse... Hem de bir an bile tereddüt etmeden, düşünmeden.

- Ama bunu sana ispat edebilmem için kendimi yok etmem gerekecek.
- Anlatamadım biliyorum. Neyse bunları hiç konuşulmamış say. Hem senin gerçekten ölmen imkansız, biliyorum.
- Evet, bu imkansız. İmkansız olduğunu biliyorsan neden sordun?
- Çünkü bunu bilmek güzel olurdu. Bu sevginin bir parçası.
- Sen benim için ölmür müsün?
- Sanırım hayır. Kim bilir, belki ileride... Ama senin gibi bir "insan" için ölebilirdim. O gün de aslında ben ölmeliydim.

- Artık o günü düşünme. Sen ölme. Ben seni seviyorum.
- Tamam, lütfen sus, dedi Rıza Bey sinirli bir sesle, azarlar gibi. "O gün hakkında ne bilirsin ki. Senin için her şey raporlar, görüntüler ve seslerden ibaret."
- Gereksiz yere sesini yükselttiğini fark eden Rıza Bey sesini yumuşatarak

Rıza Bey mutfağa gitti. Bardağa boşaltılan buzların ve içeceğin sesi, bir an için duran müzik sesiyle birlikte odaya hakim olan sessizliği bölüdü. Kadın, Rıza Bey'in yanına mutfağa geldi.

III

Mutfaktalar. Mutfak tezgahının yanına durdular. Işık az. Rıza Bey tedirgin. Onunla göz göze gelmekten korkuyor sanki. Pencereden dışarıya, rengi koyulaşan gökyüzüne bakıyor.

- *Birazdan yağmaya başlayacak kar, dedi Rıza Bey.*
- *Evet sevgilim. Hava tahmin raporları da öyle söylüyor. Yaklaşık 12 dakika 16 saniye sonra.*
- *Yapma, dedi Rıza Bey sıkıntıyla derin bir nefes alarak. Böyle şeyler söylememelisin.*
- *Nasıl şeyler söylemeliyim?*
- *"12 dakika sonra" gibi kesin rakamlarla konuşmamalısın. Bilgilerini böyle bir makine gibi paylaşırsan olmaz. "Birazdan, sonra, sanırım" gibi kelimeler kullanmalısın.*
- *Anlamıyorum!*
- *"Birazdan kar yağacak" demen yeterli diyorum. Artık insansın, unuttun mu?*

- Neyse zamanla öğreneceksin.*
- *Öğreteceksin değil mi sevgilim?*
- *Öğreteceğim.*
- *Her şeyi öğret bana, her şeyi...*

Kadının yüzünden yapay bir gülümseme hiç eksik olmuyordu Rıza Bey kadına baktı. Kadının sağ elini, kendi avuçlarının arasına aldı. Sonra kadının yüzüne nazıkçe dokundu. Bu dokunuşların eskiden olduğu gibi içinde., bütün damarlarında kanıyla birlikte alacak bir enerji oluştursun diye bekledi öylece. Sonra çekingen bir sesle hatta sesi titreyerek sordu: "Beni sevebilir misin? "

Kadın bir saniye bile duraksamadan ruhsuz, yapay sevecenliğiyle: "Evet" dedi. "Seni seviyorum..."

- *Çok sevebilir misin gerçekten?*
- *Seni çok seviyorum. Gerçekten çok seviyorum*
- *Ölesiye sevebilir misin peki?*
- *Ölesiye sevmek ne demek?*
- *Sevdiğin kişi için gerekirse ölümü bile göze almak demek, dedi Rıza Bey. Sonra alçak bir sesle, fısıldar gibi devam etti: "Karım gibi..."*
- *Son söylediğini duymadım. Karla ilgili bir şey mi dedin?*
- *Hayır, boşver son söylediğimi. Bak kar yağmaya başladı.*
- *Evet, dedi kadın. Ardından "Biraz" kelimesini özellikle vurgulayarak. Biraz erken oldu, diye de ekledi.*

Birlikte pencereden yağın kara bakmaya başladılar.

- *Kar yağıyor. Ne güzel!, dedi kadın.*
- *Usul usul yağıyor, diye yanıtladı onu Rıza Bey.*
- *Usul usul...Bu manzarayı çok seviyorsun değil mi sevgilim? Kar yağarken İstanbul Boğazı'na bakmayı. Gemilerin her köprüünün altından ağır ağır geçişlerini.*
- *Çirkinleştirmek için ellerinden geleni yaptılar ama evet, hala çok seviyorum Boğaz'ı.*
- *Çirkinleştirmek için mi?*
- *Bu kadar kısa bir su yolu için altı köprü*

sence de çok değil mi?

- *Bilmiyorum. Ama işe yaradıklarına eminim. Gerekmeseydi yapmazlardı değil mi?*
- *Evet, çok işe yarıyorlar, dedi Rıza Bey, üzgün ve yavaş bir sesle. Bu yakadan bakınca karşı yaka sadece köprülerin arasından gözüküyor. İnsanlar bazen gerekmeseydi de gereksiz şeyler yaparlardı.*
- *Neden?*
- *Bilemiyorum. İnsan olduğumuz için belki de. İnsan kusurludur.*

IV

Oturma odasındalar. Geniş, ikili koltuğa oturdular. Perdeleri tamamen açtılar. Duvar yok. Tavandan tabana cam. Kar sanki odaya yağıyor. Dönerek. Nazıkçe. Kimseyi ve kimseyi incitmeden.

Kazanın olduğu o gün de kar yağıyordu. Rıza Bey ve Selma Hanım yeni arabalarıyla, ilk kez karşılaştıkları yere, o göl kenarına gitmek istemişlerdi. Kar yağarken yine birbirlerine sıkıca sarılacak, bir kez daha sonsuza kadar beraber yaşama sözü vereceklerdi.

Ama olmadı. Oraya varamadılar.

- *Birkaç video görüntüsü göstereceğim*

Geleceği Yönetin...

Değerli Bilişimciler,

Bilindiği üzere, Türkiye Bilişim Derneği olarak birincil görevlerimizden birisi de bilişim ve bu kavramın getirdiği ilgi ve uzmanlık alanlarını toplumun gündemine taşımak; hedeflerin birer slogan olmaktan daha çok yoğun içeriklerle tanıtılması için tartışma platformları yaratarak çıkan sonuçların ülkemiz bilişim politikalarını oluşturmada katalizör olmasını sağlamak ve çalışmaların verimliliklerini izlemek. Bu amaçla, 9-10-11 Kasım'da düzenleyeceğimiz Bilişim'05i en iyi şekilde gerçekleştirmek amacıyla çalışmalarımızı sürdürmekteyiz.

Hedefimiz sektörün en büyük kongresini yaratmak. Hedefimiz sektörün bütün taraflarını, yurtdışında alanlarında başarılı olmuş isimleri 3 gün boyunca bir araya getirip buradan bir değişim rüzgarı oluşturmaktır. Hedefimiz bu yıl büyük bir oluşumun temellerini atıp bundan sonraki senelerde giderek büyüyerek kendini ulusal ve uluslararası alanda kanıtlamış üst düzey bir platform yaratmak...

Bu sebeple, bu en büyük etkinliğimize, "Bilişim'05 Geleceği Yönetin" sloganı ile başladık. Biliyoruz ki hiçbir akıl, ortak akıldan daha üstün değildir. Bu nedenle istedik ki bilişime gönül vermiş bütün taraflarla bir araya gelelim ve geleceğimizi hep birlikte yönetelim... Bu amaçla Bilişim'05 bünyesinde gerçekleştirilecek etkinliklerin kapsamını genişlettik. Bu yıl 22.sini yapacağımız Ulusal Bilişim Kurultayımız, geleneksel hale gelmiş olan Bilişim Teknolojileri Işığında Eğitim (BTIE'05), British Council'le birlikte düzenlediğimiz "E-Oyun" ve "Yerel Yönetimler ve Bilişim" etkinlikleriyle birlikte 3 gün boyunca bütün tarafları Bilişim'05 çatısı altında birleştirmeyi hedefledik. Tüm bu hedeflerimizi kısa zaman içinde benimseyen uluslararası donanım ve yazılım üreticileri her yıl tek başlarına düzenledikleri büyük etkinliklerini Bilişim'05 çatısı altına taşıyarak etkinliğin daha da geniş kitlelere yayılmasına destek verdiler. Bilişim'05 in sizlerin de desteğiyle birlikte bütün ülkeye yayılan bir rüzgar olmasını hedefliyoruz.

Mevcut politika çevreleri ve hükümet temsilcileri ile karar koyucular, vizyonumuzu benimseyip, destek vereceklerini ifade etmektedirler. Devlet Bakanı ve Başbakan Yardımcımız Abdüllatif Şener, Sanayi ve Ticaret Bakanı Ali Coşkun, Ulaştırma Bakanımız Sayın Binali Yıldırım, DPT Müsteşarımız Sayın Ahmet Tıktık ve Başbakan Başdanışmanı Fikret N. Üçcan'dan oluşan E-Dönüşüm İcra Kurulu, Kasım ayı toplantısını etkinliğimizin içinde planlayarak bizlerin yanında varolacaklar. Diğer taraftan 3 gün boyunca diğer Bakanlarımız da ağırlama şansımız olacak ve sektörümüze nasıl baktıklarını, sektörümüzle ilgili neler planladıklarını ve bilişim politikalarını bizlerle paylaşacak.

Bilişim'05 bu yıl ilk defa uluslararası bir etkinliğe dönüşmenin sinyallerini veriyor. Avrupa Profesyonel Bilişim Dernekleri Konseyi Başkanı Jouko Ruissalo, İrlanda Bilişim Derneği Başkanı ve ECDL Vakfı Başkanı Jim Friars, İsviçre Bilişim Derneği Başkanı Jorg Ruegg, ABD Virginia Ekonomik Kalkınma Kurumu Başkanı Gerald Gordon açılış günü bizlerle olacak ve kendi ülkelerindeki bilişimle kalkınma modellerini bizlerle paylaşacaklar. ECDL Vakfı Başkanı Jim Friars ve ECDL Yunanistan Yönetim Kurulu Başkanı Byron Nicolaidis, Avrupa Birliği'nin tanıdığı ve tavsiye ettiği Avrupa Bilgisayar Yetkinlik Sertifikası'nın Avrupa'daki gelişimini ve Türkiye'deki modellerin nasıl olması gerektiğini anlatacaklar. Linux'un dünya üstünde en tanınan şahsiyetlerinden biri olan Jon "maddog" Hall, etkinliğimizin ikinci günü dünyada da yeni yayılmaya başlayan Üst Seviye Alan Adı Sistemi'ni bizlerle paylaşacak. E-Oyun gününde İngiltere ve Kore'li uzmanlar e-oyunun dünyadaki pazarını, gelişme modellerini ve geleceğiyle ilgili vizyonu aktaracaklar. Alcatel, Sun Microsystems, Symantec, AMD gibi uluslararası şirketlerin yurtdışı merkezlerindeki yöneticileri üç gün boyunca çeşitli oturumlarda bizlerle olacak.

Bilişim sektörüne yön veren ulusal ve uluslararası 20 bilişim şirketinin üst düzey yöneticileri Ali Saydam'ın moderatörlüğünü yapacağı CEO Forum'da bir araya getiriyoruz. Çizmeye çalıştığı-

mız modelde cevap arayacağımız sorular ise; bilişim sektörünün yerli ve yabancı bütün şirketleriyle birlikte Türkiye'de katma değer üretebilme yetimiz var mıdır? Tükettiğimiz oranda üretebiliyor olabilir miyiz? Ulusal AR-GE'yi gerçek anlamıyla gerçekleştirebiliyor olmak bir hayal mi, yoksa Türkiye bizim kendisini layık gördüğümüz yere gerçek anlamda erişebilir mi? Çerçevesinde dönecek.

"Öğrenciler geleceğimize" diyoruz. Bu sebeple 5 ilde 200 bilgisayar bölümü öğrencisini etkinliğimizde misafir ediyoruz. TBD'nin en gelecek vadeden parçası olan TBD Genç'i bu etkinliğimizle birlikte güçlendirip gelecekte bizden daha iyi söz sahibi olmalarını hedefliyoruz.

Bunun dışında Bilişim'05in özel günleri olan E-Dönüşümle Gelecek, E-Adalet, İletişim Teknolojileri ve Savunma Sanayi etkinliklerinde konular bütün detaylarıyla ele alınacak. Şirketler çözüm oturumlarında sahip oldukları teknolojileri anlatıp, çözüm-lerini sunacaklar.

Kısacası Bilişim'05, 9-10-11 Kasım tarihlerinde "Geleceği Yönetin" sloganıyla Ankara'dan yükselip bütün ülkeye yayılan bir heyecan yaratacak. Biz gelecekte umutluuz. Sizler de gelin bu umudu güçlendirin...

Gelecekte hepimizin sözü olsun...

Önder ÖZDEMİR

TBD Yönetim Kurulu II.Başkanı
onder.ozdemir@tbd.org.tr

TBD Yeni Yönetimle Türkiye Bilişim Derneği

26'ncı Dönem Görev Başında...

Türkiye Bilişim Derneği'nin yeni yönetim kurulu üyeleri öncelikli hedeflerini hükümet politikalarına bilişim açısından katkı sağlayacak öneriler geliştirmek için çalışmak olarak tanımlıyor.

Türkiye Bilişim Derneği 26'ncı dönem görev başında Türkiye Bilişim Derneği'nin yeni yönetim kurulu Mart '05'de gerçekleştirilen olağan genel kurulda belirlendi. Yeni yönetim kurulu üyeleri kendi aralarında görev dağılımı yaparak göreve başladı.

Türkiye Bilişim Derneği, yeni dönemde hükümetin bilişimle ilgili çalışmalarını daha yakından izleyip bu çalışmalara katkıda bulunmayı hedefliyor. 2. Başkan Önder Özdemir, dernekte bir strateji grubu oluşturularak uygulanacak politikalarda bütünlük sağlanacağını belirtti ve ekledi: "Dernek yönetimi olarak hükümet politikalarına bilişim açısından katkı sağlayacak öneriler geliştireceğiz. Ayrıca uygun olmayan çalışmaları izleyecek, sivil toplum örgütü olma sıfatıyla elimizde bulunan inisiyatif, eleştiri mekanizmaları ve kamuoyu baskısı şeklinde devreye sokacağız." Özdemir, bilişim sivil toplum örgütleri başta olmak üzere diğer sivil toplum örgütleriyle kapsamlı işbirlikleri geliştireceklerini de

ifade etti. Dernek bünyesinde alınan yeni kararların ve benimsenen önceliklerin, TBD'de büyük bir dinamizm ve farklılaşma yaratması bekleniyor.

TBD Yönetim

YÖNETİM KURULU

Doç. Dr. Turhan MENTEŞ	Başkan	turhan.mentes@tbd.org.tr
Önder ÖZDEMİR	İl. Başkan	onder.ozdemir@tbd.org.tr
Prof. Dr. Murat AŞKAR	Sayman	murat.askar@tbd.org.tr
Serdar BİLECEN	Veznedar	serdar.bilecen@tbd.org.tr
Deniz ŞAHİN	Genel Yazman	deniz.sahin@tbd.org.tr
Dr. Nihat YURT	Üye	nihat.yurt@tbd.org.tr
Faruk ÖZER	Üye	faruk.ozet@tbd.org.tr
Dr. Atilla YARDIMCI	Üye	atilla.yardimci@tbd.org.tr
Uğur YÜKSEL	Üye	ugur.yuksel@tbd.org.tr
Uğur AKKUŞ	Üye	ugur.akkus@tbd.org.tr
Lütfi VAROĞLU	Üye	lutfi.varoglu@tbd.org.tr
Aslı EVREN ÖZBAY	Genel Koordinatör	asli.evren@tbd.org.tr

DENETİM KURULU

Tuncay BİLMEZ	tuncay.bilmez@tbd.org.tr
Üveyiz Ünal ZAIM	
Fırat SEZER	firat.sezer@tbd.org.tr

ONUR KURULU

Prof. Dr. Ersin TÖRECİ	ersin.toreci@tbd.org.tr
Doç. Dr. Mustafa AKGÜL	mustafa.akgul@tbd.org.tr
Doç. Dr. Atilla ELÇİ	atilla.elci@tbd.org.tr
Abdullah BÜYÜKBAYRAM	abdullah.buyukbayram@tbd.org.tr

–Evet. Allah hepimizi korusun Kerim Bey. Kader işte. Gerçi artık insanlar kaderle de oynamaya başladılar ya. Sonumuz kötü vallahi.
–Kaderle kimse oynayamaz. Sen hiç kafanı yorma.

Apartman görevlisi asansörün olduğu tarafa doğru eğilip baktıktan sonra Kerim Bey'e doğru eğilip fısıldayarak "Sabah kocaman bir koli geldi Rıza Bey'e" dedi. Kerim Bey de apartman görevlisine doğru eğilip sesini alçaltarak sordu;

–Yani?
–Anlayın işte. Şu yeni oyuncaklardan almış herhalde.
–Kendi bilir, dedi Kerim Bey sesini yükselterek. Bizi ilgilendirmez. Eski kafalı olmamak gerek. Hem o acıyı duymayan bilmezmiş. Bırakalım avunsun. Bunun kaderle falan ilgisi yok. Asla eskisi gibi olmaz. Bunu çocuklar bile biliyor.

Rıza Bey dairesinin önüne geldiğinde kapı yavaşça açıldı. Ağır adımlarla içeri girdi. Kapının kilitleri ardi ardına güzel bir melodi gibi kilitlendi. Kısa süren bir sessizliğin ardından bir tık sesi duyuldu. Radyo açılmıştı. Yirmi dört saat tango çalan kanala ayarlıydı. Müzik odanın duvarlarına yumuşakça dokunarak evin içini doldurdu.

Rıza Bey su içmek için mutfığa girdiğinde birden onu karşısında buldu.

–Hoş geldin sevgilim, dedi kadın.

Rıza Bey şaşkınlıkla karışık bir korkuyla kendini bir adım geriye atıp sırtını duvara yapıştırdı ve sadece "Aman tanrım!" diyebildi.

–Beni gördüğüne sevinmedin mi sevgilim?
–Bilmiyorum, diye kekeledi Rıza Bey.
Korktum. Şaşırdım. Bu kadarını bekleliyordum.

Birbirlerinin gözlerinin içine bakarak, hareket etmeden geçirdikleri kısa bir sessizliğin ardından Rıza Bey kendini topladı. Korkudan yu-

karı kalkan omuzları yavaşça olmaları gereken yere döndüler. Sert bir sesle "Salona git ve beni orada bekle", dedi kadına. "Şu ilerdeki televizyonlu oda. Kapının hemen yanında küçük bir masa lambası var, onu aç."

–Evimizin planını biliyorum sevgilim.

Odayı tarif etmene gerek yok. Hemen gidiyorum, diye karşılık verdi kadın.

–Her seferinde sevgilim deme bana, dedi Rıza Bey aynı sert sesiyle

–Peki, dedi itaatkar sesiyle kadın

II

2086 yılının soğuk bir aralık akşamıydı. Kendilerinden önceki nesillerin hataları yüzünden, son yirmi yıldır olduğu gibi bu kış da insanlar için çok sert geçiyordu. İstanbul altı aydır karla örtülüydü. İnsanın içini titreten bir ayaz bütün gün sürmüştü. Hava yine kar topluyordu. Değişen iklimin tek güzel yanı buydu belki de; ses-

sizce yağan kar. Dünya gezegeni meteoroloji birimine göre tam 16 dakika 52 saniye sonra tüm Avrupa kıtasında kar yağmaya başlayacaktı. Bin yıllardır olduğu gibi yine sessizce yağacak, değiştiği yerde yok olacaktı hemen. Kimseyi ve hiçbir şeyi incitmeden.

Eski bir duvar saatinin gong sesleri duyuldu. Beş kere çaldı. Kadın saatin olduğu yere giderek saatin önünde durdu. Meraklı bakışlarla bir süre saati inceledi.

–Çok eski bir saat bu, dedi gözlerini saatten ayırmadan. Birkaç yüzyıllık olmalı. Kurularak aldığı mekanik enerjiyi depoluyor ve sonra kontrollü olarak kullanılıyor değil mi?
–Evet tam iki yüzyıllık. Senin aileden yadigar. Çok seversin sen o saati.
–Tamam, dedi kadın aynı itaatkar ses tonuyla. Çok severim.
–İçecek bir şeyler hazırlayayım. Çok susadım, dedi Rıza Bey mutfığa doğru hareketlenerek.
–Yardım edeyim mi?
–Hayır, bu benim görevim. İçecekleri her zaman ben hazırlarım. Sen bunun hayatındaki tek lüks olduğunu söylersin hep. Hazırlarken beni seyredersin bazen.
–Peki, anladım, dedi kadın üzerine neredeyse yapışan yalancı sesiyle.

Beni Ölesiye Sevebilir misin?

Akın BAŞAL

Karla kaplı caddelerde, rüzgarın sert sesine hızla geçen araçların sesleri karışıyordu. Bütün gece lapa lapa yağan kar, biriktiği pencere kenarından rüzgarla havalanıyor, korkutucu bir uğultu, bulduğu her çatlakta bütün gücüyle içeri girmeye çalışıyordu.

Rıza Bey indiği taksiden oturduğu binanın giriş kapısına kadar soğuktan ve üzerindeki üç kat giysisinin ağırlığından zorlukla yürüdü. Başını tamamen saran kalın siyah atkısının arasından yüzü neredeyse görünmüyordu. Göz taraması için başını kimlik cihazına yaklaştırdı. Eliyle atkısını biraz aşağı çekerek gözünü açtı. Metalik bir kadın sesi kısa kısa ve yalancı bir kibarlıkla "Kimlik bilgileri onaylandı" dedi. Büyük kapı ağır ağır açıldı. Rıza Bey binadan içeri girdi. Apartman girişinde üzerindeki buz parçalarını temizlerken, ağır metal kapının ardından kapanmasıyla, sokağın sesleri, rüzgarın korkutan uğultusu birden kesiliverdi. Apartman görevlisi kendisi için ayrılan bölümde ayağa kalkıp Rıza Bey'i selamladı.

Apartman girişi çok gösterişliydi. Zemin ve duvarlar mermerle kaplıydı. Tavanda yirminci yüzyılın ünlü ressamlarının modern resimleri resmedilmişti.

- *Hoş geldiniz efendim, dedi apartman görevlisi sırtarak*
- *Hoş bulduk*
- *Size büyük bir koli geldi Rıza Bey.*

Dairenize taşıttım.

- *Sağ ol.*
- *Rica ederim Rıza Bey. Hanımefendinin gazete ve dergileri de geldi ama ben iade etmek için saklıyorum.*
- *Hayır, iade etme. Yarın sabah hepsini getir. Tüm abonelikler devam edecek.*
- *Peki efendim.*

Sokak kapısı tekrar açıldı. İçeriye sokağın sesleri ile birlikte Rıza Bey'in üst kat komşusu Kerim Bey zorlanarak girdi. Uzun boyuna, gösterişli vücuduna rağmen rüzgarla baş edemediği yüzündeki sert ifadeden anlaşılabilirdi. Neredeyse başından hiç çıkarmadığı fötr şapkasını eline alıp, şapkanın üzerinde biriken küçük buz parçacıklarını silkeledi. Rıza Bey'i fark edince ona doğru hareketlendi. Üzgün bir yüz ifadeyle ve alçak bir sesle konuşmaya başladı.

- *İyi günler. Nasılsınız Rıza Bey? Biz... Şey, inanın öyle üzüldük ki. Çok anlamlı bir soru değil ama yardımcı olabileceğimiz bir şey var mı?*

Rıza Bey sadece başını sallayıp gülümseyerek, Kerim Bey'den kurtulamayacağını biliyordu. Geriye doğru bir atıp atıp asansöre doğru yürürken "Teşekkür ederim" dedi. "İyiymi."

- *Zaman her şeyin en iyi ilacıdır derler diye Rıza Bey'in ardından seslenmek zorunda kaldı Kerim Bey.*
- *Öyle derler, dedi Rıza Bey yüzünü dönmeden.*

Rıza Bey'in bindiği asansör sessizce hareket etti. Kerim Bey apartman görevlisinin yanına gelerek onunla konuşmaya başladı.

- *Allah kimseye böyle acı vermesin, dedi. Çok zor. Çok...*

Yeni nesil alan adları TBD'den

Türkiye Bilişim Derneği, İnternet'te ikinci nesil alan adı olarak kabul edilen Üst Seviye Alan Adı (TLD–Top Level Domain) sisteminin Türkiye koordinatörü oldu. İnternet Servis Sağlayıcıları tarafından satışa sunulacak olan adlar.com,.net,.tr gibi uzantıların yerini alacak.

Türkiye Bilişim Derneği (TBD), Üst Seviye Alan Adı (TLD–Top Level Domain) sisteminin Türkiye koordinasyonu için Unified Identity Technology (UNIDT) ile işbirliği yaptı. TBD Başkanı Turhan Menteş ile UNIDT EMEA Bölgesi (Avrupa, Ortadoğu ve Afrika) temsilcisi Yusuf Taragano'nun imzaladığı işbirliği anlaşmasıyla, Türkiye Bilişim Derneği, TLD sisteminin Türkiye koordinatörü oldu. Bu anlaşma gereğince, Türkiye'deki İnternet Servis Sağlayıcılar TBD koordinatörlüğünde bu isimlerin satışını gerçekleştirecek.

Şimdiye kadar internetteki alan adları.com,.net,.org ve ülke kısaltmaları gibi bir yapıda bulunurken, bu anlaşma sayesinde isteyenler kendi kurum veya kuruluş isimlerini alan adı olarak alabilecek. Bu alan adlarının alt versiyonlarını da istedikleri gibi dağıtabilme hakkına sahip olacaklar.

TBD Başkanı Turhan Menteş, konuyla ilgili yaptığı açıklamada, bu anlaşmanın, Türkiye için yeni açılımlar sağlayabilecek bir işbirliği özelliğini de taşıdığının altını çizerek, "Anlaşma gereğince TBD bölge ülkelerindeki benzer çalışmalarını da koordine edebilecek" dedi.

TLD (Top Level Domain) nedir?

İnternet alan adları belirli bir hiyerarşiye göre tanımlanmaktadır. Bu hiyerarşide en sağ tarafta yazan isim, en üst seviye alan adını belirlemektedir. www.tbd.org.tr örneğinde ".tr" en üst seviye alan adıdır. www.sirket.com örneğinde de.com'dur. Yeni Nesil Alan Adları'nda ise.org, tr gibi uzantıların yerini şirket

veya kurum isimleri alabilecek. www.tbd, www.dergi.tbd, www.etkinlik.tbd gibi.

Üst Seviye Alan Adı (TLD–Top Level Domain) sisteminin Türkiye koordinatörü Türkiye Bilişim Derneği bu sistemi e-kolay.net, Superonline ve Meteksan Net ile birlikte uygulamaya koydu.

Alan adı satışları için işbirliği

TBD Başkanı Turhan Menteş ile UNIDT EMEA Bölgesi (Avrupa, Ortadoğu ve Afrika) temsilcisi Yusuf Taragano'nun imzaladığı işbirliği gereğince, Türkiye'deki İnternet Servis Sağlayıcılar (ISS) TBD koordinatörlüğünde bu isimlerin satışını gerçekleştiriyor. Üst Seviye Alan Adı sisteminin ülkemizde uygulanması konusunda, UNIDT ilk olarak e-kolay.net, Superonline ve Meteksan Net ile sözleşme imzaladı.

TLD sistemi çerçevesinde, bu tür bir alan adı almak isteyen firmalar, e-kolay.net, Superonline yada Meteksan Net Web sitelerindeki formu dolduracak. Bu form doğrudan Amsterdam'daki UNIDT merkezine iletilerek işleme konacak. İşlem tamamlandığında, başvuruyu yapan firmalar kendi isimlerinden oluşan alan adlarını kullanmaya başlayacak.

Şimdiye kadar İnternet'teki alan adları.com,.net,.org ve ülke kısaltmaları gibi bir yapıda bulunurken, bu anlaşma sayesinde isteyenler kendi kurum veya kuruluş isimlerini alan adı olarak alabilecek. Bu alan adlarının alt versiyonlarını da istedikleri gibi dağıtabilme hakkına sahip olacaklar.

Öykü Yarışması Sonuçlandı

Türkiye Bilişim Derneği'nin (TBD) süreli yayını TBD Bilişim Dergisi, bilimkurgu edebiyatına meraklı olanlar için düzenlediği Bilimkurgu Öykü Yarışması sonuçlandı. Zühtü Bayar, Bülent Akoç, Mehmet Sucu, Kamil Aydın ve İnci Pekgüleç Apaydın'dan oluşan Seçici Kurul tarafından değerlendirilen eserlerden "Beni Ölesiye Sevebilir misin?" adlı öyküsüyle Akın Başal birinci, "Herşeyi Bilen Adam" adlı öyküsüyle Mustafa Coşkun Hepyonar ikinci ve "Sonsuza Kadar" adlı öyküsüyle Emre Kocaşallı üçüncü oldu. Bu yılki yarışmanın en büyük sürprizi ise daha önce bu ya-

rışmaya 2002 yılında katılarak üçüncülük, 2004 yılında katılarak ikincilik olmuş olan Akın Başal'ın bu yılki yarışmada birinci olması. 31 yaşında olan Akın Başal İstanbul Üniversitesi Latin Dili ve Edebiyatı bölümünden mezun... Yazarın 1998 yılında yayımladığı Melek ve Yağmur adlı bir öykü kitabı var. Bilimkurgu Öykü Yarışması'nda ödül olarak, birinci gelen yarışmacıya kişisel bilgisayar, ikinci gelen yarışmacıya avuçlu bilgisayar, üçüncü gelen yarışmacıya da dijital kamera verilecek. Bu öyküyü dergimizin en son sayfalarında bulabilirsiniz..

Eskişehir'e Yazılım Üssü Kuruluyor

Türkiye Bilişim Derneği Eskişehir Şubesi, Eskişehir Valiliği ve KOSGEB, kenti Avrupa'nın bilişim merkezi haline getirmek amacıyla, Eskişehir Yazılım Üssü'nün kurulmasına ilişkin ön protokolü imzaladı.

Türkiye Bilişim Derneği'nin (TBD) Eskişehir Şubesi, kenti Türkiye'nin ve Avrupa'nın bilişim merkezi haline getirme hedefi doğrultusunda Eskişehir Valiliği ve KOSGEB ile işbirliği yaptı. Bu işbirliğinin sonucunda Eskişehir Yazılım Üssü'nün kurulması için bir ön protokol imzalandı.

Türkiye Bilişim Derneği Eskişehir Şubesi Başkanı Uğur Akkuş, KOSGEB Başkanı Erkan Gürkan ve Eskişehir Valisi Kadir Çalıcı tarafından imzalanan ön protokole göre, Eskişehir'de sadece yazılım Ar-Ge ve ihracatına yönelik faaliyet göstermek isteyen KOBİ'ler, genç girişimciler ve çok uluslu büyük firmalar için bir

yazılım üssü kurulacak. Ancak

çok uluslu firmaların üstün yararlanabilmeleri için, Eskişehir'e doğrudan yatırım yaparak, ürünün Türkiye'de üretildiğini ve geliştirildiğini belirtmeleri, geliştirilen ürünün ihracatını Türkiye üzerinden yapmaları, personelin en az %30'unu Eskişehir'den istihdam etmeleri, yeterli yetişmiş insan kaynağı bulunmaması halinde eğitim vermeleri gerekecek. Bu sayede, çok uluslu yabancı firmalar aracılığıyla da Türkiye'nin tanıtımına, ekonomik kalkınmasına ve bilgi toplumuna dönüşmesine katkı sağlanmış olacak.

Eskişehir'in bilgi toplumuna dönüşüm sürecini hızlandırmak, kentin ekonomik alanda kalkınmasını sağlamak ve hem kenti hem de Türkiye'yi Avrupa'nın bilişim merkezi haline getirmek için, TBD Eskişehir Şubesi koordinasyonunda, tüm taraflarca

Elazığ'da e-devlet çalıştayı yapıldı

Eylül ayı sonunda Elazığ'da Fırat Üniversitesi ve Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğü ile birlikte e-devlet çalıştayı yapıldı. Panele katılan TBD İkinci Başkanı Önder Özdemir: Artık bizler "Ekonomide bugün olduğundan daha müreffeh,

uluslararası ekonomik gelişmişlik sıralamasında yukarılara doğru tırmanmış, fakat gelişmiş ülkeleri henüz yakalayamamış bir Türkiye." değil, "Özgün ve güçlü vizyonu ile dönüşüm eşliğini atlamış ve Bilgi Toplumuna dönüşmüş bir Türkiye"yi hedeflemeliyiz. Bu hedef yakın olabilir, ancak kritik kararlar ve yoğun eylemler gerekmektedir. Bu zor görev, ülkemizin geleceği adına hepimizindir" dedi.

Kuruluşa verilen desteğin, yeminli mali müşavirin hatalı değerlendirmesi üzerine haksız yere verildiğinin TÜBİTAK tarafından anlaşılması halinde, yeminli mali müşavir söz konusu desteğin geri alınması sürecinde yeminli mali müşavir doğrudan muhataptır. Ayrıca, bu durum yeminli mali müşavirin bağlı olduğu meslek kuruluşuna da bildirilir.

Belgelerin saklanması

Madde 41 – Projelerle ilgili her türlü gelir ile harcama ve giderlere ilişkin belgelerin asılları, kuruluş tarafından ilgili mevzuat hükümlerine göre muhafaza edilir. Gerek projenin yürütülmesi aşamasında, gerekse projenin tamamlanmasından sonra bu Yönetmelik kapsamında yapılan desteklerle ilgili olarak ihtiyaç duyulması durumunda TÜBİTAK tarafından kuruluştan istenir yada yerinde denetim yapılır.

Destek sonrası denetim

Madde 42 – Bu Yönetmelik kapsamında kuruluşlar tarafından gerçekleştirilen Araştırma-Geliştirme (Ar-Ge) proje harcamaları, TÜBİTAK'ın tabi olduğu denetim mevzuatı çerçevesinde denetlenir. Proje sahibi kuruluşlar, ilgili projeler kapsamında TÜBİTAK tarafından ödemesi yapılan harcamalar ve gider belgelerinin denetimi sırasında her türlü bilgi ve belgeyi ibraz etmek ve gerekli kolaylığı sağlamak zorundadır.

DOKUZUNCU BÖLÜM

Dönemsel Ödeme İşlemleri Ödeme

Madde 43 – Dönemler itibarı ile sunulan harcamalar için TÜBİTAK tarafından yapılacak teknik değerlendirme ve mali denetim sonucu, projenin dönemsel toplam destek tutarı belirlenerek, projeye ilişkin ödemeler, kuruluşun bildirdiği banka hesabına yapılır.

Dış Ticaret Müsteşarlığı ile TÜBİTAK'ın birlikte yürüttüğü Ar-Ge destek programlarında, ödemeler iki kurum arasında yapılan protokole göre yapılır.

Konu ile ilgili projeye öneren kuruluşlara desteklemeye esas kabul edilen harcama tutarları, destekleme dışında bırakılan harcamalar, destekleme oranı ve destekleme tutarları konusunda yazılı bilgi gönderilir.

Satın alma ve mülkiyet

Madde 44 – Desteklenen projeler için kuruluşlar, proje kapsamında yapacakları satın almaları kendi mevzuatı ve genel hükümler çerçevesinde gerçekleştirirler. TÜBİTAK tarafından sağlanan destekle alınan makine teçhizatın mülkiyeti kuruluşa aittir.

Muhasebe ve ödeme işlemleri

Madde 45 – Kuruluşlar, desteklenen proje kapsamında yapacakları harcamalara ilişkin muhasebe ve ödemelere ilişkin işlemleri ilgili mevzuat ve genel hükümlere göre gerçekleştirirler.

ONUNCU BÖLÜM

İdari Esaslar, Çeşitli ve Son Hükümler

Hakem, izleyici ve yeminli mali müşavir ücretleri

Madde 46 – Hakem ve izleyicilere ödenecek ücretler TÜBİTAK tarafından belirlenir ve ödenir. Yeminli mali müşavir ücretleri kuruluş tarafından karşılanır.

Sorumluluklar

Madde 47 – Bu Yönetmelik kapsamında desteklenen projelerde;

Kuruluş; projenin bilimsel, teknik, idari, mali ve hukuki yönden bu Yönetmeliğe uygun bir şekilde yürütülmesinden tüzel kişilik olarak,

Kuruluş yetkilisi; projenin bilimsel, teknik, idari, mali ve hukuki yönden bu Yönetmeliğe uygun bir şekilde yürütülmesinden ve projede birden fazla kuruluşun yer alması halinde tüm kuruluş yetkilileri projenin bilimsel, teknik, idari, mali ve hukuki yönden bu Yönetmeliğe uygun bir şekilde yürütülmesinden müştereken ve müteselsilen,

Proje yürütücüsü; projenin değerlendirme ve izleme aşamalarında hakem ve izleyiciye değerlendirme ve izleme için gerekli araç ve ortamların sağlanmasından, projenin bilimsel ve teknik olarak sözleşmeye uygun şekilde yürütülmesinden, TÜBİTAK'a gerekli bilgi akışının sağlanmasından, harcamaların projenin gereklerine uygunluğundan kuruluş yetkilisi adına,

Proje mali sorumlusu; projeye ilişkin mali raporların proje yürütücüsü ile birlikte destek kapsamına uygun olarak hazırlanmasından, harcamaların, gider belgelerinin ve hesapların doğruluğundan ve mali mevzuata uygunluğundan,

Yeminli mali müşavir; kanunen kendisine verilen sorumluluklara ilaveten, projeye ilişkin harcamaların ve gider belgelerinin mali mevzuata uygunluğundan, maliyet hesaplamalarının doğruluğundan, sorumludur.

Gizlilik

Madde 48 – Projenin değerlendirmesini, giderlerin ve destekleme oranına ilişkin kriterlerle ilgili bilgilerin uygunluğunun incelenmesini yapan hakem, izleyici ve yeminli mali müşavirler, gizliliğe uyulmasından ve TÜBİTAK ve ilgili kuruluş tarafından sağlanan tüm dokümantasyonu TÜBİTAK'a geri vermesinden sorumludur. Tüm bilgi ve belgeler kuruluşa ait korunacak "ticari gizli bilgi" olarak kabul edilecek ve üçüncü kişilere herhangi bir yolla aktarılmayacaktır. Proje sürecinde yer alan tüm ilgililer bu gizliliğin ihlalinin sorumludur. Aksi durumda, başta 3568 sayılı Kanun ile 5/12/1951 tarihli ve 5846 sayılı Fikir ve Sanat Eserleri Kanunu olmak üzere konuyla ilgili diğer mevzuatlar uygulanır.

Teknik ve mali kılavuz

Madde 49 – Bu Yönetmeliğin uygulamasına yönelik kılavuzlar, destek mekanizmalarının oluşturulması ve işleyişine yönelik teknik ve mali kılavuz dokümanları TÜBİTAK tarafından hazırlanır.

Fikri ve sınai mülkiyet hakları

Madde 50 – Projelerin gerçekleştirilmesi sonucunda fikri mülkiyete konu olabilecek bir buluş (patent, faydalı model), tasarım, eser, entegre devre topografyası, teknik bilgi vs. gibi bir fikri ürün ortaya çıkması halinde 278 sayılı Kanunun ilgili hükümleri uygulanır.

Desteklenmesine karar verilen projelerin Ar-Ge faaliyetleri aşamasında ortaya çıkması muhtemel fikri ürünler üzerindeki haklar sözleşme ile düzenlenir ve bu şekilde kuruluşa devredilebilir.

Proje yürütücülerini TÜBİTAK'ın desteğini belirtmek şartıyla, yurt içinde veya yurt dışında araştırma ile ilgili makale yayınlatabilir ve tebliğ sunabilir. Ancak proje so-

nucunda fikri mülkiyete konu oluşturabilecek buluş (patent ve faydalı model) özgün bir tasarım ortaya çıkması halinde yapılacak tescil başvurusu öncesi ve sonrası yayın, tebliğ vs. yollarla fikri ürünle ilgili olarak açıklama yapılması TÜBİTAK Başkanının iznine bağlıdır. Bu koşullara uyulmaması halinde sorumluluk yayın yapanındır.

Kamu kurum/kuruluşları Ar-Ge projelerinde yer alan sanayi kuruluşlarına kaynak aktarımı

Madde 51 – "TÜBİTAK Kamu Kurumları Araştırma ve Geliştirme Projeleri Destekleme Programına ve TÜBİTAK Birimlerince Yürütülen Projelere İlişkin Yönetmelik" kapsamında desteklenen projelerin katılımcılarından birinin sanayi kuruluşu olması durumunda;

- Söz konusu proje önerisinin başvuru, değerlendirme, kabul, izleme ve sonuçlandırma esasları "TÜBİTAK Kamu Kurumları Araştırma ve Geliştirme Projeleri Destekleme Programına ve TÜBİTAK Birimlerince Yürütülen Projelere İlişkin Yönetmelik" ile bu Yönetmelik hükümleri uyarınca yapılır.
- Desteklenen projelerde yer alacak ilgili sanayi kuruluşun proje kapsamındaki harcamaları %100 oranında desteklenir.
- Proje iş planına göre ön ödeme (avans) verilmesi, takibi ve kapatılması bu Yönetmelik ve TÜBİTAK'ın ilgili mevzuatı çerçevesinde yapılır.
- Ön ödeme (avans) dışındaki kaynak aktarımı ve kullanılması ile ilgili uygulamalar bu Yönetmeliğin ilgili maddeleri çerçevesinde yapılır.

Diğer kurum/kuruluşlarla birlikte proje desteği

Madde 52 – TÜBİTAK, diğer kurum ve kuruluşlar ile birlikte Ar-Ge projelerine ortak destek verebilir. Bununla ilgili destekleme usul ve esasları söz konusu kurum ve kuruluşlarla yapılacak protokol ile belirlenir.

Hüküm bulunmayan haller

Madde 53 – Projelerin desteklenmesinde, bu Yönetmelikte ve TÜBİTAK mevzuatında hüküm bulunmayan hallerde, Bilim Kurulu tarafından alınan karar doğrultusunda işlem yapılır. Ancak, Dış Ticaret Müsteşarlığı ile TÜBİTAK'ın birlikte yürüttüğü Ar-Ge destek programlarında, bu Yönetmelikte hüküm bulunmayan durumlara ilişkin olarak Dış Ticaret Müsteşarlığı ile TÜBİTAK arasında imzalanan protokol hükümleri uygulanır.

Geçici Madde 1 – Para Kredi ve Koordinasyon Kurulu'na hazırlanan 98/10 Sıra No'lu Ar-Ge Yardımı İlişkin Tebliğ uyarınca yürütülen Ar-Ge yardımı uygulamasında, bu Tebliğ hükümleri değişene kadar, Tebliğ ile bu Yönetmelik arasında uyumsuzluk halleri TÜBİTAK ile Dış Ticaret Müsteşarlığı arasında yapılacak protokolle düzenlenir. Bu protokolün yürürlük tarihine kadar Dış Ticaret Müsteşarlığı'nca henüz ödeme onayı verilmemiş Ar-Ge projelerinin gerçekleştirilmiş Ar-Ge harcamaları da bu protokol kapsamında desteklenir ve bu projelere ilişkin bu Yönetmeliğin 18 inci madde hükümleri uygulanmaz.

Yürürlük

Madde 54 – Bu Yönetmelik, yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

Madde 55 – Bu Yönetmelik hükümlerini TÜBİTAK Başkanı yürütür.

açılacak destek programı kodu ve proje numarası belirtilen yeni bir hesaba, kabul edilen ön ödeme tutarı TÜBİTAK'ça kuruluş tarafından açılan proje özel hesabına aktarılır. Bu hesabın işleyişi ile ilgili tüm bilgiler mali raporla beraber TÜBİTAK'a verilir.

Ön ödeme teminatı

Madde 29 – Kuruluş, ön ödeme tutarı kadar teminatı, 4/1/2002 tarihli ve 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu'nda belirtilen değerler üzerinden ve belirlenen usul ve esaslara göre TÜBİTAK'a verir. Teminata ilişkin her türlü gider kuruluşa aittir. Ön ödemenin usulüne uygun mahsup edilmesini müteakiben, alınan teminat kuruluşa iade edilir.

Ön ödemenin amaç dışı kullanımı

Madde 30 – Ön ödemenin proje amacı ve kapsamı dışında kullanıldığının tespiti halinde, 6183 sayılı Kanun hükümleri doğrultusunda tahsil edilir.

Ön ödemenin kapatılması

Madde 31 – Ön ödeme, ödemenin yapıldığı dönemin sonundan itibaren bir (1) yıl içinde ve projenin son dönemini aşmayacak şekilde dönemsel destek tutarlarından mahsup edilir. Mahsuplaşma sonrasında artan tutar var ise, bu tutar kuruluş tarafından TÜBİTAK'a proje numarası belirtilerek iade edilir.

Projenin, yürürlükten kaldırılması, iptal edilmesi, geçici durdurulması ve devir edilmesi durumlarında (mücbir sebepler hariç), projeye ön ödeme yapılmış ise, kuruluş bu ön ödemeye ilişkin bakiye tutarı, söz konusu kararın kuruluşa bildirildiği tarihten itibaren bir (1) ay içerisinde TÜBİTAK'a iade eder. Aksi durumlarda, yapılan ön ödeme, 6183 sayılı Kanun hükümleri doğrultusunda tahsil edilir.

YEDİNCİ BÖLÜM

Mali Belgelendirme

Mali inceleme ve denetim

Madde 32 – Mali raporda bulunan harcama ve gider belgelerinin mali inceleme ve denetimi yeminli mali müşavir ve TÜBİTAK tarafından yapılır.

İncelemede; gider formlarının kuruluş yetkilisi/yetkilileri tarafından imzalanarak ve kaşelenmesi, taahhütnamenin kuruluşu en geniş şekilde temsil ve ilzama yetkili kişi/kişilerce imzalanması, noter onaylı imza sirküleri ve/veya vekaletnamenin bulunması, beyan edilen ayrıntılı bilanço ve ayrıntılı gelir tablosunun Maliye Bakanlığı'na hazırlanan Muhasebe Sistemi Uygulama Genel Tebliğine göre düzenlenmiş ve yeminli mali müşavirce veya serbest muhasebeci mali müşavirce yada vergi dairesince onaylanmış olması, tüm gider formlarının ekindeki belgelerin mevzuata uygunluğu ve maliyet hesaplarının doğruluğu aranır.

Gider belgelerinin kabulü

Madde 33 – Destek konusu harcama ve giderlere ilişkin belgelerin destek başvuru dönemleri itibarıyla TÜBİTAK'a sunulması gerekir. Ancak, personel giderleri dışında sunulan harcama ve gider belgeleri, başvurusu yapılan dönem içinde değil de, başvurusu ve değerlendirilmesi yapılmış olan ve proje süresi içerisinde kalmak kaydıyla, önceki dönemlerde yapılmış bir harcama ve gider belgesine ait olabilir.

Gider belgelerinin tarihi

Madde 34 – Destek başvuru dönemi içinde beyan edilen harcama ve gider belgelerinin düzenleme tarihinin proje süresi içinde olması kaydıyla; belge tutarına ait ödemenin bir kısmının veya tamamının takip eden dönemlerde gerçekleştirilmesinin mali inceleme ve denetim sürecinde görülmesi halinde, söz konusu belgeye ait destekleme, belgenin beyan edildiği dönemde yapılır.

Proje kapsamında yapılan alıma ait gider ve harcama belgelerinin düzenleme tarihinin proje dönemi içerisinde kalması kaydıyla, ödemenin proje bitimini takip eden dönemde yapılması durumunda destekleme, belgenin beyan edildiği dönemde ve ödenen tutar üzerinden yapılır.

Kuruluş ortaklarının personel giderlerine ilişkin verilecek destek

Madde 35 – Ar-Ge projelerinde istihdam edilen kuruluş ortaklarının ücretleri için sağlanacak aylık maksimum destek miktarı;

- toplam çalışan sayısı 0-9 arasında olan firmalarda ilgili dönemde geçerli olan brüt asgari ücretin 10 katı,
- toplam çalışan sayısı 10-49 arasında olan firmalarda ilgili dönemdeki brüt asgari ücretin 6 katı,
- toplam çalışan sayısı 50-249 arasında olan firmalarda ilgili dönemdeki brüt asgari ücretin 4 katı,
- toplam çalışan sayısı 250 ve üzeri olan firmalarda ilgili dönemdeki brüt asgari ücretin 2 ile sınırlıdır.

Gider belgeleri ve düzenlenmesi

Madde 36 – Kuruluş, proje kapsamında satın aldığı mal ve hizmetlere ilişkin olarak, fatura ve fatura yerine geçecek belgeleri kuruluş adına düzenler. Proje personeline ait giderler için ilgili mevzuat çerçevesinde yasal bilgileri ihtiva eden ücret bordrosunu düzenler.

İbraz edilen belgelerdeki giderlerin döviz cinsinden olanlarında, ödeme tarihindeki Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası döviz alış kuru esas alınır.

Kuruluşların gerek bünyelerinde yapacakları, gerekse bünyeleri dışında üniversite veya diğer araştırma kurumlarına yaptırılacakları AR-GE faaliyetlerinin desteklenebilmesi için söz konusu harcamaların ölçülebilir ve faturalandırılmış veya fatura yerine geçecek belge düzenlenmiş olması gerekmektedir.

SEKİZİNCİ BÖLÜM

Destek Öncesi ve Sonrası Mali Denetim

Destek öncesi denetim yetkisinin belirlenmesi

Madde 37 – Yıllık gelir veya kurumlar vergisi beyannamesi ve eklerinin tasdikî (tam tasdik) için bir yeminli mali müşavir ile sözleşme düzenlenmiş olan kuruluşun, desteklenen projenin mali raporları sözleşme yapılan yeminli mali müşavir tarafından değerlendirilir. Mali raporu da içeren Ar-Ge yardımı istek formu, kuruluş tarafından, yeminli mali müşavir'in yeminli mali müşavirlik Ar-Ge harcamaları değerlendirme raporu ile birlikte TÜBİTAK'a sunulur.

Yıllık gelir veya kurumlar vergisi beyannamesi ve eklerinin tam tasdikî için bir yeminli mali müşavir ile sözleşmesi bulunmayan kuruluşun dönemsel mali raporuna konu;

- Harcamaların toplam tutarının 250.000.-YTL'nin (iki yüzelli bin Yeni Türk Lirası) üstünde olması veya,

- İlgili dönem proje personel sayısının 20'den fazla olması durumunda mali rapor kuruluşun sözleşme ile görevlendireceği herhangi bir yeminli mali müşavir tarafından değerlendirilir. Mali raporu da içeren Ar-Ge yardımı istek formu, kuruluş tarafından, yeminli mali müşavirin yeminli mali müşavirlik Ar-Ge harcamaları değerlendirme raporu ile birlikte TÜBİTAK'a sunulur.

Yukarıda yazılı koşullardan tamamı karşılanmıyorsa değerlendirme sadece TÜBİTAK tarafından yapılır. Ancak TÜBİTAK gerekli gördüğü hallerde kuruluştan yeminli mali müşavir tasdikî isteyebilir.

Projenin ilk veya ara dönemlerinde yeminli mali müşavir değerlendirilmesi durumunda, takip eden dönemlerde de yeminli mali müşavir denetimi aranır.

Destek öncesi denetimin kapsamı

Madde 38 – Yeminli mali müşavir tarafından yapılacak değerlendirme, kanunun kendisine verilmiş görev ve yetkiler çerçevesinde ve bu yönetmelik, ilgili mevzuat ve yeminli mali müşavirlik Ar-Ge harcamaları değerlendirme raporu dispozisyonuna uygun şekilde gerçekleştirilir.

Destek öncesi denetimin sonuçlandırılması

Madde 39 – Yeminli mali müşavir tarafından değerlendirilen mali rapor hakkında TÜBİTAK tarafından gerektiğinde ek bilgi ve açıklamalar ilgili kuruluştan talep edilir. Kuruluştan talep edilen söz konusu ek bilgi ve açıklamalar, değerlendirmeyi yapan yeminli mali müşavirce onaylanarak otuz (30) gün içerisinde kuruluşa tamamlanarak TÜBİTAK'a iletilir. TÜBİTAK tarafından istenen ek bilgi ve açıklamalar için yeminli mali müşavire herhangi bir ücret ödenmez. Bu değerlendirme sonucunda da tereddütlün devam etmesi halinde mali rapor, TÜBİTAK tarafından yeminli mali müşavir değerlendirme raporu dikkate alınmaksızın değerlendirilerek sonuçlandırılır.

Aynı kuruluşun birden fazla ve aynı dönemlere karşılık gelen projeleri var ise aynı yeminli mali müşavirin görevlendirilmesi esastır.

TÜBİTAK, yeminli mali müşavirlik Ar-Ge harcamaları değerlendirme raporunu inceler, değerlendirir ve mevzuat açısından eksik, hatalı, geçersiz ve usule uygun olmayan durumları tespit etmesi halinde, gereğini 40 ıncı maddeye göre yapar. Ayrıca yeminli mali müşavir değerlendirme raporunun ekinde yer alan gider formlarının eksik olup olmadığını kontrol eder ve varsa bir önceki dönemle karşılaştırma yaparak projenin ilgili dönem harcamalarına ilişkin harcama kabul belgesi düzenler.

Haksız veya fazla ödeme

Madde 40 – Kuruluşlar tarafından sahte ve muhteviyatı itibarıyla yanıltıcı belge ve bilgi verilmesinden dolayı haksız ödeme yapıldığının TÜBİTAK tarafından tespiti halinde kuruluşa yapılan ödemeler kuruluştan 6183 sayılı Kanun hükümleri uyarınca tahsil edilir. Ayrıca fiilin suç teşkil etmesi halinde buna ilişkin yasal yollara başvurulur.

Kuruluşa yukarıda belirtilen hususların dışında fazla ödemenin yapılması durumunda, fazla ödenen tutar, TÜBİTAK tarafından kuruluşa bildirilmesini müteakiben bir (1) ay içerisinde, TÜBİTAK'a proje numarası belirtilerek iade edilir. Aksi takdirde, yapılan fazla ödeme, 6183 sayılı Kanun hükümleri doğrultusunda tahsil edilir.

Dünya Bankası'ndan Yazılım Üssü'ne ziyaret

Dünya Bankası Washington Merkez Ofisi'nden GDLN Avrupa, ABD, Orta Asya Bölge Koordinatörü Gary Fine, Paris ofisinden Nicholas Meyer ve Türkiye ofisinden Firuzan Bilir, Eskişehir Yazılım Üssü ile ilgili temaslarda bulunmak üzere ili ziyaret etti.

Dünya Bankası Washington Merkez Ofisi'nden GDLN Avrupa, ABD, Orta Asya Bölge Koordinatörü Gary Fine, Paris ofisinden Nicholas Meyer ve Türkiye ofisinden Firuzan Bilir, Eskişehir Yazılım Üssü ile ilgili temaslarda bulunmak üzere bir ziyarette bulundu. Yetkililer öncelikle, projesi tamamlanan Genç Girişimci Eğitim Merkezi'nin Dünya Bankası standartlarında bir eğitim merkezi olup olmadığına yönelik teknik incelemelerde bulundular ve ilgililerle bazı görüşmeler yaptılar. Yetkililer, Türkiye Bilişim Derneği'nin ve Eskişehir Valiliği'nin örnek bir sivil toplum kuruluşu – devlet dayanışması gösterdiğini söylediler.

Eskişehir Valisi Kadir Çalıcı ise yaptığı açıklamada, projelerin tamamlandığını belirterek Dünya Bankası uzmanlarının görüşleri doğrultusunda yapılan değişiklikler ile birlikte restorasyon ve teknik donanım ihalesinin en kısa sürede yapılacağı müjdesini verdi.

Eskişehir Yazılım Üssü Genç Girişimci Eğitim Merkezi'nin 1 Ocak 2006'da faaliyete geçeceğini bildiren Uğur Akkuş ise, Dünya Bankası uzmanlarının Eskişehir Yazılım Üssü Genç Girişimci Eğitim Merkezi'ne verdiği önemden ötürü çok mutlu olduklarını söyledi.

Gary Fine, Eskişehir Valisi Kadir Çalıcı'nın "Bizler bilgisayarı tam olarak kullanmasını dahi bilmiyoruz" sözlerine karşılık, "Yöneticilerin en önemli özelliği vizyon sahibi olmaktır. Sizin gibi yöneticilerin her türlü teknik konuyu bilmesi değil, ileri görüşlü ve vizyon sahibi olması gerekir ve siz de böyle bir yöneticisiniz" dedi.

TOBB Başkanı da TBD üyesi oldu..

TOBB Başkanı Rifat Hisarcıkıoğlu'nu ziyaret eden TBD yönetimi kendisini TBD üyeliğine kaydederek bir plaket sundu. Hisarcıkıoğlu ziyaret sırasında yaptığı konuşmada, 21. Yüzyıl ve sonrasındaki süreçte yarışın teknoloji üzerine olacağını herkesin kabul etmesi gereken bir gerçek olduğunu vurguladı.

Bu yarışta Türkiye'nin genç ve iyi eğitim almış nüfusu nedeniyle avantajlı olduğunu belirten Hisarcıkıoğlu, "bu noktada Türkiye'nin ülkelerarası yarışmada muhakkak öne çıkacağına inanıyorum" dedi.

Hisarcıkıoğlu, şöyle devam etti: "TOBB Bilişim Sektör Kurulu'nu Türkiye Bilişim Meclisi haline getirdik. Bunun Türkiye'nin ekonomisine ve bilişim sektöründe gelişmesine büyük katkı sağlayacağını umuyoruz.

Yeni çıkan 5174 sayılı yasa çerçevesinde de bi çok odanın meslek komitelerini yeniden yapılandırmasıyla birlikte gelecek dönem de daha fazla bilişim meslek komitesinin Türkiye'de etkin olarak rol alacağına inanıyoruz. Biz bilişime inancımızı TOBB Ekonomi ve Teknoloji Üniversitesi ile ortaya koyduk. Bu bizim teknolojiye verdiğimiz önemin en açık göstergesi."

Hisarcıkıoğlu, elde edilen bu katma değerle de halkın refah payının yerinin değişeceğine inandığını belirtti.

Tbd Başkanı Turhan Menteş ise TOBB'un küreselleşen dünyada geleceğin bilişimde olduğunu görerek yıllar önce bilişim kurulları oluşturduğunu söyledi. Ziyaret sırasında hisarcıkıoğlu Türkiye Bilişim Derneği'ne üye oldu ve bir plaket aldı.

TBD Eskişehir IRE Üyesi

TBD Eskişehir Şubesi ve Valilik tarafından yapılan girişimler sonucunda Eskişehir, kısa adı IRE olan Innovating Regions in Europe örgütüne tam üye olarak kabul edildi. IRE, gelişmekte olan ülkeler ve yerel teknolojik stratejiler geliştirip uygulamak isteyen bölgeler için bir tecrübe ve işbirliği alışveriş platformu olarak faaliyet gösteriyor. 1994 yılında Avrupa Komisyonu tarafından kurulan örgüt, teknoloji geliştirme çalışmaları içindeki bölgelere yardım etmeyi, yerel çaplı teknoloji geliştirme projelerinin sahipleri arasında bilgi, araç-gereç ve uzmanlık alışverişini

amaçlıyor. IRE, bütün Avrupa ülkelerine açık bir örgüt. Teknolojik gelişim çabası içindeki bütün bölgeler, IRE'nin sunduğu avantajlardan yararlanabiliyor. IRE'nin 27 Avrupa ülkesinden 200'ün üzerinde üyesi bulunuyor.

IRE, Eskişehir'in teknolojik gelişiminde de önemli bir rol oynayacak. KOBİ'ler, üniversite, yerel yönetimler ve organize sanayi bölgelerinin IRE tarafından sağlanacak destekle teknolojik açıdan hızlı bir gelişme içine girmesi bekleniyor

Bilişimcilere AVEA Özel Tarifesi

Avea, Türkiye Bilişim Derneği (TBD) üyelerine çok özel bir tarife sunuyor. TBD üyeleri Avea hatlarını kullanarak kendi aralarında dakikası 5,90 yeni kuruşa konuşabilecek TBD'nin bütün üyeleri, Avea bayilerine giderek kendilerinin yanı sıra 3 kişi için daha hat alabilecek. Her bir hat için aylık 5,95 YTL sabit ücret ödenecek. Hat sahibi olan 4 kişi kendi arasında dakikası 5,90 yeni kuruşa konuşacak.

TBD üyesi bütün aboneler kendi aralarında aynı görüşme ücreti ile konuşabilecek. TBD santralinin aranması durumunda da aynı fiyat geçerli olacak.

Yukarıda belirtilen aramalar dışında kalan Avea'dan Avea hatlarına yapılan aramalar dakikası 19,90 yeni kuruştan, diğer GSM operatörleri olan Turkcell ve Telsim aramaları ise 44,90 yeni kuruştan ücretlendirilecek. Sabit telefon görüşmelerinin ücreti ise dakikası 19,90 yeni kuruş olarak belirlendi.

SIM kart için Avea bayilerine 3,50 YTL ücret ödenecek. Yeni Avea hattına geçen diğer GSM şirketlerinin aboneleri, hatlarını kapatırmaları ve bunu hat kapatma belgesi ile kanıtladıkları takdirde yeni hat alınması durumunda ödenen vergilerden muaf olacak

Türkiye Bilişim Derneği Bursa Şubesi sadece bu ilde faaliyet gösteren kurum ve kuruluşların katılabileceği Bilişim Proje Yarışması düzenliyor

Türkiye'de kaliteli bilişim projeleri üretimini özendirmek ve desteklemek amacıyla verilecek olan ödüllere Ürün ve çözüm tasarlayıp üreten, uygulayan, uygulatan Yazılım geliştiren Ürün, hizmet sağlayan, pazarlayan araştırma ve geliştirme yapan tüm

özel ve kamu kuruluşları araştırma ve eğitim kuruluşları sivil toplum kuruluşları katılabiliyor. Ödül Töreni ise 25.Kasım.2005 gecesi Altın Ceylan'da yapılacak baloda gerçekleştirilecek

nolojik uzmanlık konuları, yenilik düzeyi, özgün yönleri, teknik riskleri, hedefleri ve faaliyetleri, yaratılacak katma değer, verimlilik ve rekabet gücü açısından yapması beklenen katkı, oluşacak teknik bilgi birikiminin yayınına yönelik hedef ve stratejileri ile maliyetleri tam bir fikir verecek yeterlilikle olmalı, kuruluşun insan kaynağı ile donanım altyapısı ve ilgili alandaki bilgi ve birikimleri açıklanmalıdır. Değerlendirme sürecinin başlatılması için, proje öneri bilgilerinin yeterli ayrıntı ve içerikte hazırlanması gerekir. Aksi durumda değerlendirme süreci başlatılmaz.

Değerlendirme

Madde 16 – Proje önerisi, TÜBİTAK tarafından yapılan ön değerlendirme sonrasında, projenin ilgili olduğu teknoloji alanındaki uzmanlara hakem görüşü almak üzere gönderilir.

Hakemler değerlendirmelerini, kuruluşu yerinde ayrı ayrı ziyaret ederek, proje öneri değerlendirme formuna uygun olarak yaparlar. Hakemler raporlarını birbirlerinden bağımsız olarak hazırlarlar. TÜBİTAK tarafından, hakem görüşü esas alınarak oluşturulan destek karar ve kapsamını içeren öneri Alan Komite değerlendirmesine sunulur.

Proje ile ilgili karar oluşturulurken, projenin bilimsel ve teknolojik boyutu, teknolojik karmaşıklık düzeyi, disiplinler arası olup olmadığı, yenilikçi yönü ve yenilik düzeyi, ekonomik yararara dönüştürülebilirliği, projenin tetikleyeceği yeni çalışmaların varlığı, öngörülen işbirlikleri, oluşacak bilgi birikiminin yayınına yönelik hedef ve stratejiler, kuruluşun insan kaynağı ve donanım altyapısı ile ilgili alandaki bilgi ve birikimleri göz önünde bulundurularak değerlendirme yapılır. Kuruluşun Ar-Ge desteği olarak gerçekleştirdiği diğer projelerden edindiği bilgi birikimi ve teknolojik altyapısı esas alınarak kuruluş bazında değerlendirme ölçütü yükseltilebilir.

Karar

Madde 17 – Proje değerlendirmesi sonucu oluşan karar, Başkanlıkça ilgili kuruluşa bildirilir. TÜBİTAK projelere ilişkin değerlendirmesini, proje başvurusunun eksiksiz olarak yapıldığı tarihten itibaren üç ay içinde sonuçlandırılması esastır.

Sözleşme yapılması

Madde 18 – Bu Yönetmelik çerçevesinde değerlendirilerek desteklenmesi kabul edilen projenin yürütücüsü, ilgili kuruluş/kuruluşların yetkilileri ile TÜBİTAK arasında imzalanan sözleşme; kapsam, idari, mali ve hukuki hükümler ile diğer hususları, eksi ise proje öneri bilgileri ile diğer gerekli hususları kapsar. Sözleşmeye ilişkin giderler kuruluş tarafından karşılanır.

BEŞİNCİ BÖLÜM

Destekleme ve izleme

Dönem başvurusu

Madde 19 – Desteklenmeye değer bulunan projeyi öneren kuruluş, birisi asıl ve imzalı, iki kopya olarak hazırladığı dönemsel Ar-Ge yardımı istek formunu ve 37 nci madde kapsamında gerekli görülen durumlarda yeminli mali müşavirlik Ar-Ge harcamaları değerlendirme raporu ile birlikte takip eden dönemin sonuna kadar TÜBİTAK'a sunar. Aksi durumda söz konusu dönemle ilgili değer-

lendirme ve ödeme yapılmaz. Destek başvuru dönemleri sözleşmede tanımlanır.

İzleme

Madde 20 – TÜBİTAK, gerçekleşen dönemlere ait Ar-Ge yardımı istek formlarını uzmanları ve gerek duyduğunda da izleyici aracılığıyla yerinde incelemelerde bulunarak dönemsel izleme formuna uygun olarak yapacaktır. İzleme ve değerlendirme sırasında yerinde incelemelerde bulunmak üzere uzmanlarını ilgili kuruluşa gönderebilir.

Değişiklik bildirimi ve onay süreci

Madde 21 – Proje kapsamının daraltılması veya genişletilmesi konularında yapılacak değişiklikler, proje önerisinde öngörülemeden ve ek ödenek gereksinimi duyulacak durumlar, alet-teçhizat, yazılım, ve benzeri kalemlerde yapılacak değişiklikler, proje yürütücüsü veya proje personelindeki değişiklikler, mali sorumlu değişikliği, kuruluş yetkilisi, kuruluş tüzel kişiliğindeki değişiklikler gibi kapsam, süre, bütçe ve idari değişikliklerin Ar-Ge yardımı istek formunda gerekçeli olarak TÜBİTAK'a sunulmalıdır. Değişiklikler TÜBİTAK tarafından değerlendirilerek, onaylandıktan sonra destek kapsamına girer.

Projenin durdurulması, yürürlükten kaldırılması ve iptali

Madde 22 – Mücbir sebepler, kuruluşun başvurusu veya yerinde yapılan uzman veya izleyici değerlendirmesi sonucunda, öngörülen amaç ve çalışma programına uygun biçimde yürütülemediği anlaşılan projeler ile yürütülen meleri geçici bir süre için mümkün olmayan projeler, TÜBİTAK'ın alacağı kararla geçici olarak durdurulabilir. Kuruluş, projenin geçici olarak durdurulmasına sebep olan etkenlerin ortadan kalktığını belirten gerekçeli yazısı ile desteğe devam talebini TÜBİTAK'a bildirir. Bu talebin TÜBİTAK'ça uygun bulunması durumunda projeye devam edilir. Destek süresi, bir yılı geçmemek üzere durdurulan süre kadar uzatılır.

Geçici durdurma süresi en fazla bir yıldır. Durdurma sebeplerinin devamlılık arz edeceğinin tespiti halinde TÜBİTAK tarafından projenin yürürlükten kaldırılmasına karar verilir.

Geçici durdurma süresi bittiği halde kuruluş tarafından sonraki dönem için TÜBİTAK'a başvuruda bulunulması halinde proje kendiliğinden iptal edilmiş sayılır. Bu durumda projeye TÜBİTAK tarafından sağlanmış olan tüm yardımlar iptal durumunun kuruluşa bildirildiği tarihten itibaren en geç bir (1) ay içinde TÜBİTAK'a iade edilir. Ancak, mücbir sebepler, kuruluşun tasfiyesi-birleşmesi-yeniden yapılanma ve reorganizasyonu, mali yetersizlik, projenin güncel teknolojinin çok gerisinde kalması ve ekonomik değerini yitirmesi ve benzeri teknolojik nedenlerden oluşacak özel durumlarda iptal edilen projelerde bu hüküm uygulanmaz ve yapılan ödemelerin iadesi istenmez. Ön ödeme yapılmış ise mahsuplaşma sonrası kalan tutarın en geç bir (1) ay içinde TÜBİTAK'a iade edilmesi kuruluştan istenir. Söz konusu tüm ödemelerin belirtilen süre içerisinde iade edilmemesi durumunda, 21/7/1953 tarihli ve 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun hükümleri uygulanır.

Yerinde yapılan uzman veya izleyici değerlendirmesi sonucunda, projenin öngörülen amaç ve çalışma programına uygun biçimde yürütülemediği ve bu durumda kuruluşun kasıt ve/veya ihmalinin olduğu saptandığı haller

ile Ar-Ge yardımı istek formunda belirtilen harcamalar ile bunlara ilişkin belgeler içerisinde sahte ve muhteviyatı itibarıyla yanıltıcı bilgi ve belge bulunması halinde de proje iptal edilir, varsa ön ödeme tutarı ve ödemesi gerçekleşen diğer destek tutarları kuruluşa bildirildiği tarihten itibaren en geç bir (1) ay içinde TÜBİTAK'a iade edilir. Belirtilen süre içerisinde iade edilmemesi durumunda, 6183 sayılı Kanun hükümleri uygulanır.

Projenin devredilmesi

Madde 23 – Kuruluşlar, desteklenmesi uygun görülen Ar-Ge projelerini, gerekçelerini de belirterek başka kuruluşa devretme hakkına sahiptir. Kuruluşlar bu durumda TÜBİTAK'a başvururlar. Projeye verilen destek geçici olarak durdurulur. TÜBİTAK, devredilen projeye desteğin devamına gerektiğinde izleyici görüşüne de başvurarak karar verir. Uygun görüldüğü durumda yeni sözleşme düzenlenir.

Dönemsel değerlendirme süresi

Madde 24 – Ar-Ge yardımı istek formu ile ilgili incelemenin, yerinde yapılan incelemeler dahil üç (3) ayda sonuçlandırılması hedeflenir. Bu süre, Ar-Ge yardımı istek formunun gereken yeterlilikte ve eksiksiz olarak TÜBİTAK'a sunulduğu tarihte işlemeye başlar.

Son dönem başvurusu

Madde 25 – Projenin son dönemine ilişkin Ar-Ge yardımı istek formu, proje sonuç raporu ile birlikte hazırlanarak sunulur. Proje sonuç raporu sunulmadığı takdirde son döneme ilişkin değerlendirme sonuçlandırılmaz.

ALTINCI BÖLÜM

Ön Ödeme İşlemleri

Ön ödeme

Madde 26 – KOBİ'ler tarafından talep edilmesi veya projenin öncelikli alanda olması ve talep edilmesi halinde, sözleşme yapıldıktan sonra desteklenen projede öngörülen harcamaları gerçekleştirmek amacıyla ön ödeme yapılabilir.

Ön ödeme talep, miktar ve zamanı

Madde 27 – Ön ödeme talebi, desteklenen proje toplam bütçesinin %10'unu ve 250.000.- (ikiyüzellibin) YTL'yi aşmamak şartıyla, proje önerisi ile veya proje süresi içinde Ar-Ge yardımı istek formu ile yapılır. Projenin son döneminde ön ödeme talebi yapılamaz. Ön ödeme proje süresince bir kez istenebilir. Projenin ilerleyen dönemlerindeki ön ödeme taleplerinde, projenin kalan bütçesi dikkate alınarak ön ödeme tutarı TÜBİTAK'ça belirlenir. Ancak, "TÜBİTAK Kamu Kurumları Araştırma ve Geliştirme Projeleri Destekleme Programına ve TÜBİTAK Birimlerince Yürütülen Projelere İlişkin Yönetmelik" çerçevesinde desteklenen Ar-Ge projeleri içerisinde yer alan kuruluşların, KOBİ olma niteliği ve projenin öncelikli alanda olması koşulu ile ön ödeme üst limiti aranmaz. Bu durumdaki kuruluşlara proje süresi boyunca birden fazla ön ödeme yapılabilir, ancak bir önceki ön ödeme mahsuplaşması yapılmadan yeni bir ön ödeme yapılmaz.

Ön ödemenin yapılması

Madde 28 – Ön ödeme talebinin kabul edilmesinden sonra kuruluş tarafından herhangi bir banka nezdinde

TÜBİTAK Ar-Ge Projeleri Destekleme Programına İlişkin Yönetmelik

Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu (TÜBİTAK) kuruluşlara ait Araştırma-Geliştirme (Ar-Ge) projelerinin başvuru, değerlendirme, kabul, destekleme, izleme ve sonuçlandırma ve sonuçların izlenerek değerlendirilmesine ilişkin usul ve esasları belirlemek amacıyla düzenlediği yönetmelik 12 Temmuz'da Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe girdi.

Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu Sanayi Araştırma-Geliştirme Projeleri Destekleme Programına İlişkin Yönetmelik'te amaç, kapsam, dayanak ve tanımlardan sonra belirtilen kapsamda şu noktalara temas ediliyor.

Destek Oranları ve Destek Kapsamı

Destek oranı

Madde 5 – Desteklenmesine karar verilen Ar-Ge projeleri giderlerine uygulanan en yüksek destek oranı %60 olup, projelerin destek oranlarına ilişkin kriterler ve açıklamalar, teknik ve mali kılavuzda yayınlanır. Ortak projelerde, TÜBİTAK'ın 278 sayılı Kanuna dayanılarak çıkarılan mevzuatı esas alınarak her bir katılımcı için ayrı ayrı destek oranı hesaplanır ve destekleme yapılır.

Destek süresi

Madde 6 – Destekleme süresi proje bazında en çok 36 aydır. 22 nci maddeye göre geçici durdurma süresi bu süreye dahil değildir. Faturaların proje süresi içinde kalması koşuluyla, bu süreyi takip eden 6 aylık dönem içinde yapılan ödemeler, son dönemin destekleme oranı ile desteklenir. Uluslararası ortak Ar-Ge projeleri, proje süresi kadar desteklenir.

Destek başvuru dönemleri

Madde 7 – Ar-Ge yardımı istek formu başvuruları altışar aylık dönemler itibarıyla hazırlanır ve TÜBİTAK'a sunulur. Söz konusu dönemler, 1 Ocak - 30 Haziran ve 1 Temmuz - 31 Aralık olmak üzere yılda iki dönemdir.

Ar-Ge faaliyet aşamaları

Madde 8 – Sistematik Ar-Ge projesi aşağıdaki faaliyet aşamalarından tamamını veya bir kısmını içerir:

- a) Kavram geliştirme.
- b) Teknolojik/teknik ve ekonomik yapılabilirlik etüdü.
- c) Geliştirilen kavramdan tasarıma geçiş sürecinde yer alan laboratuvar ve benzeri çalışmalar.
- d) Tasarım, tasarım geliştirme ve tasarım doğrulama çalışmaları.
- e) Prototip üretimi.

- f) Pilot tesisin kurulması.
- g) Deneme üretimi ve tip testlerinin yapılması.
- h) Satış sonrasında ürün tasarımından kaynaklanan sorunların çözümü faaliyetleri.

Desteklenecek gider kalemleri

Madde 9 – Ar-Ge projesinde projenin gerektirdiği ve ödemesi yapılan aşağıdaki harcamalar kabul edilir:

- a) Personel giderleri.
 - b) Proje personeline ve varsa danışmanlara ait seyahat giderleri.
 - c) Alet, teçhizat, prototip kalıp, yazılım ve yayın alım giderleri; Ar-Ge faaliyeti için alınması veya yaptırılması zorunlu olan ancak proje sonrasında üretim aşamasında da kullanılabilecek alet/teçhizat/kalıp/yazılım giderleri proje süresi ile orantılı olarak gider kabul edilir.
 - d) Yurtiçi ve yurtdışı danışmanlık hizmeti ve diğer hizmet alım giderleri.
 - e) Ülke içindeki üniversiteler, TÜBİTAK'a bağlı Ar-Ge birimleri, özel sektör Ar-Ge kuruluşları ve benzeri Ar-Ge kurum ve kuruluşlarına yaptırılan Ar-Ge hizmet giderleri.
 - f) Türk Patent Enstitüsü'nden alınacak ulusal patent tescilli, faydalı model tescilli ve endüstriyel tasarım tescilli ile ilgili giderler.
 - g) Malzeme ve sarf giderleri.
- Söz konusu giderlerin kapsamlarına ilişkin uygulama esasları teknik ve mali kılavuzda açıklanır.

Desteklenmeyen giderler

Madde 10 – Katma değer vergisi, her türlü kar, fırsat maliyeti, sermaye kullanım maliyeti, kur farkları, amortismanlar, depozitolar, avans ödemeleri, dağıtım, pazarlama ve reklam giderleri, coğrafi işaret ve marka tescil giderleri, muhasebe, sekreterlik ve benzeri idari giderler, brüt ücretin yanında teşvik, motivasyon ve benzeri prim giderleri, personele nakdi yada aynı olarak verilen yemek ve ulaşım giderleri, sosyal yardımlaşma vakıf ödentileri, seyahatlerde ulaşım ve konaklama dışındaki giderler, taksi, metro ve benzeri ulaşım giderleri, yakıt giderleri, büro makineleri, ısıtma, aydınlatma için yapılan masraflar, ofis, depo, stand, ve benzeri kiralar, inşaat ve tesisat giderleri ve kırtasiye giderleri desteklenmez.

Proje kapsamında kamudan alınan diğer geri ödemesiz destekler

Madde 11 – Proje kapsamında diğer kamu kaynakla-

rından, AB Çerçeve Programları ve benzeri uluslararası kaynaklardan sağlanan geri ödemesiz destekler proje ve dönem başvurularında belirtilir. Geri ödemesiz destekler proje harcamalarından düşülerek desteklenmeye esas harcama tutarı belirlenir.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Çağrı ve Proje Öneri Başvurusu

Çağrı ve başvuru

Madde 12 – Öngörülen öncelikli alanlar ve proje önerisi başvuru zamanları her yıl Başkanlıkça ilan edilir. Bu programdan yararlanmak isteyen kuruluş, başvurusunu "proje öneri bilgileri" kapsamında biri asıl olmak üzere dört (4) kopya olarak hazırlar ve TÜBİTAK'a başvurur. Dış Ticaret Müsteşarlığı ile TÜBİTAK'ın birlikte yürüttüğü Ar-Ge destek programlarında, proje başvuru çağrısı yapılmaz, ancak yıl içerisindeki proje öneri başvurusu TÜBİTAK'a yapılır.

Proje destek başlama tarihi

Madde 13 – Fiilen başlatılmış bir Ar-Ge projesi için de başvuru yapılabilir. Ancak destek kararı verilen projelerde, başvurunun yapıldığı tarihten en fazla üç (3) ay öncesinden itibaren yapılan ve TÜBİTAK tarafından onaylanan harcamalar kabul edilir. Yapılan fiili harcamalar, projenin kabulü için bir gerekçe oluşturamaz.

Ortak proje başvuruları

Madde 14 – Kuruluşun bir başka kuruluş veya kuruluşlarla ortaklaşa gerçekleştirecekleri projeler için ortak proje başvurusu yapılabilir. Ortak yürütülen projede, projeye katılan kuruluşlardan biri muhatap kuruluş olarak belirtilir ve ilgili yazışmalar bu kuruluş ile yapılır. Ancak proje önerisinde yer alan tüm formlar katılımcılar için kendilerini ilgilendiren bölümler ayrı ayrı doldurularak imzalanır. Proje katılımcıları arasında işbirliğine ilişkin yetki ve sorumlulukların belirtildiği sözleşme yapılması şarttır. Her bir katılımcıya projeye katkıları oranında ve harcamaları karşılığında ayrı ayrı destekleme yapılır.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Proje Önerisi Değerlendirme

Ön değerlendirme

Madde 15 – Proje öneri bilgilerine uygun hazırlanan proje önerisinin teknolojik ve ekonomik açıdan değerlendirilip değerlendirilmediği için; projenin, bilimsel ve teknolojik niteliği, tek-

Sektör TBD KAMU-BİB Bilişim Platformu VII Toplantısında Bir Araya Geldi

Türkiye Bilişim Derneği (TBD), Türkiye’de bilgi teknolojilerini geliştirmeye yönelik çalışmalarına, TBD KAMU-BİB Bilişim Platformu VII etkinliğiyle devam etti. TBD Kamu Bilgi İşlem Birim Yöneticileri Çalışma Grubu (KAMU-BİB) tarafından, “e-imza” ana temasıyla düzenlenen bu etkinlik, 26-29 Mayıs tarihleri arasında Antalya Hillside Su Hotel’de gerçekleştirildi. Toplantıya özel sektör temsilcileri, kamu bilgi işlem merkezi yöneticileri ve basın mensuplarından oluşan toplam 220 kişilik bir grup katıldı.

Etkinliğin açılış konuşmasını yapan TBD Başkanı Turhan Menteş, Türkiye’nin, e-devlet projelerine ulusal Ar-Ge projeleri olarak bakması gerektiğini; teknolojiyi kullanırken aynı zamanda teknoloji üretmesinin de şart olduğunu bildirdi. Kamu ve özel sektör temsilcilerinin yoğun ilgi gösterdiği toplantıda konuşan Menteş, e-devlet projelerinin başarısı için öncelikle talep yaratılması gerektiğine işaret etti ve talep yaratabilmek için de çalışmaların halka iyi bir şekilde anlatılması gerektiğini vurguladı.

Turhan Menteş, e-dönüşüm projelerinin yüzde 60’ını kamu projelerinin oluşturduğuna da dikkat çekti. Teknolojinin hızla geliştiğini söyleyen Menteş, kültürel değişimin de aynı paralelde ve hızla gerçekleşmesi gerektiğini belirtti.

Intel Devlet İlişkilerinden Sorumlu Dünya Başkan Yardımcısı Jim Jarrett da bir sunum yaparak, dünyanın yakın bir gelecekte dijital şehirlerle dolacağını bildirdi. Kablosuz İnternet ağlarının her geçen gün yayıldığını anlatan Jarret, şehirlerin dijitalleşeceğini ve mesafe kavramının da ortadan kalkacağını kaydetti.

Toplantı sonunda genel bir değerlendirme yapan TBD Başkanı Turhan Menteş, “Teknoloji üretmeden, sadece teknoloji kullanmakla bilgi toplumu olunamaz” dedi. Bu konuda çeşitli çalışmalar yapıldığını anlatan Menteş, yakın bir zaman içinde Denizli Organize Sanayi Bölgesi’nde erişilebilir ve kullanılabilir bilişim teknolojilerinin üretilmesi konusunu değerlendireceklerini kaydetti.

BİMY-12

Türkiye Bilişim Derneği’nin her yıl geleneksel olarak düzenlediği Bilgi İşlem Merkezi Yöneticileri Semineri’nin 12’incisi Antalya’da yapıldı. Toplantının açılış konuşmalarını TBD Başkanı Turhan Menteş, TBD Onursal Başkanı Aydın Köksal, KOSGEB Başkanı Erkan Gürkan ve Türk Telekom Genel Müdürü Mehmet Ekinalan yaptı. Menteş kısa konuşmasının arkasından sözü Aydın Köksal’a bırakırken Köksal Türkiye’nin bilgi işlem tarihçesini örneklerle anlattı.

KOSGEB Başkanı Erkan Gürkan ise konuşmasında iç iletişim altyapılarını oluşturduklarını dile getirirken “TBD’ye sesleniyorum. Gelin birlikte iş yapalım” diyerek KOBİ eylem planlarını uygulamaya koyduklarının altını çizdi. KOSGEB Eylem Planı’nı kendilerinin üstlendiğini belirten Gürkan 2005 yılında yeni yapılanmanın sonuçlarını göreceklarını, 20 bin işletmeden 10 bininin stratejik yol haritasına girdiğini kaydetti.

TBD Bursa’lılara özel yarışma yapıyor

Türkiye Bilişim Derneği Bursa Şubesi sadece bu ilde faaliyet gösteren kurum ve kuruluşların katılabileceği Bilişim Proje Yarışması düzenliyor

Türkiye’de kaliteli bilişim projeleri üretimini özendirmek ve desteklemek amacıyla verilecek olan ödüllere Ürün ve çözüm tasarlayıp üreten, uygulayan, uygulatan Yazılım geliştirilen Ürün, hizmet sağlayan, pazarlayan araştırma ve geliştirme yapan tüm özel ve kamu kuruluşları araştırma ve eğitim kuruluşları sivil toplum kuruluşları katılabiliyor.

Ödül Töreni ise 25.Kasım.2005 gecesi Altın Ceylan’da yapılacak baloda gerçekleştirilecek

e-Vatandaş Halk Tetikliyor...

Avrupa çapında 102 şehirde yapılan araştırma sonucuna göre halk seçimle göreve getirdiklerine e-posta yoluyla ulaşmak istiyor.Yerel kamu yönetimlerinin yeniden yapılandırılmasında e-öğrenim ve sosyal katılım ile e-demokrasi belli başlı zorluklar..

Seçil Biley AKIN
seuil@btdunyasi.net

Deloitte, TeleCities ile ortaklaşa gerçekleştirdiği, yıllık e-vatandaşlık araştırmasının ikincisini yayımladı. 23 Avrupa ülkesinden toplam 102 şehrin katıldığı "e-Vatandaşlık 2004" başlıklı raporda, Türkiye de yer aldı. Aralarında Yalova'nın da bulunduğu birçok Avrupa şehrinde e-vatandaşlık ve e-devletin durumunu incelediği "e-vatandaşlık 2004" başlıklı araştırmaya göre, Avrupa şehirlerinde e-vatandaşlığın yayılmasının ardındaki en büyük etken yüzde 79 ile vatandaşlardan gelen talep. Avrupalıların yüzde 90'dan fazlası ise seçimle iş başına gelenlere e-posta ile ulaşabilmeyi istiyor.

Araştırmada, Avrupa devletlerindeki e-vatandaşlık ve e-devlet uygulamalarının durumu dört önemli zorluk çerçevesinden inceleniyor. Bu zorluklar, yerel kamu yönetimlerinin yeniden yapılandırılması, e-öğrenim ve sosyal katılım, e-güvenlik ve e-demokrasi ile toplumsal istikrar.

e-vatandaşlık 2004, e-devletin bugün belediye meclislerinin gündeminde değişmez bir madde haline geldiğini ortaya koyuyor. Araştırmaya katılan şehirlerin yüzde 80'e yakını hizmetlerin elektronik ortamda sunulmasını içeren, bir e-devlet politikası oluşturmuş bulunuyorlar. Şehir yönetimleri, basit ve sıklıkla kullanılan hizmetlerin bilgisayar ortamında sunulması yoluyla maliyetlerin kısılması ve etkinliğin sağlanılmasına odaklanmanın gerekliliğini kabul ediyorlar. Araştırma, vatandaşlar ve işletmelerden gelen talebin elektronik hizmetlerdeki

artışı tetikleyen unsurların başında geldiğini gösteriyor. Şehir yönetimlerinin vatandaşlarının taleplerine daha çok odaklanması ise, şehirlerin masrafları kırmak ve yasal zorunluluklara odaklanmanın ötesine geçerek e-devlette daha "dıştan içe" bir yaklaşım benimsemekte olduklarını ortaya koyuyor.

Araştırmada elde edilen önemli bulgular şöyle:

• **Vatandaşların taleplerinin karşılanması**
2003'te, e-devlete geçişin altında yatan başlıca etkenler masrafların azaltılması ve yeni çıkan yasaların gereklerinin yerine getirilmesi idi. e-devlet bugün belediye meclisle-

içinde yap-boz bulunan oyunları da çok se-
verim. Hatta Max Payne'de kuleye çıkarken
nasıl becerdiysem bir yeri geçtim. Üst kata
çıkıp herkesi saf dışı ettim ama bir türlü üst
seviyeye geçemiyordum. Geri döndüm, sağa
sola baktım. Meğer dedektörlerden geçip bir
kapıyı patlatmam gerekiyormuş. Ben de nasıl
olduysa geçmişim ve oyunda da böyle birşey
yokmuş. Nasıl uğraşmışım size anlatamam.
Ben oyuna sardığım zaman hayattan kopuyo-
rum. Aziz adlı bir yeğenim var. Bundan yıllar
önce Diablo'nun başından kalkamıyordum.
"Dayı bey, gel hadi, atraksiyon filan yapalım!"
dediğinde cevap bile vermiyordum. Doğru-
dan kilitleniyordum. Diablo'yu da karakteri
kendiniz geliştirdiğiniz için çok seviyordum.
Bence çok önemli bir nokta var bu oyunda.
Herkes sonuca farklı bir şekilde ulaşıyor. Ben
oyunu bitirdiğim zaman birikmiş bir param
olmuyordu. Fakat üzerimde en üst donanım
bulunuyordu ve silahşörlle dövüşebiliyordum.
Bir aile ile bitirdim bu oyunu. Bir kız vardı, ona
da kılıç kullanmayı öğretmişim. Sonuçta sen
kendi tarzına göre geliştiriyorsun herşeyi.
Yeğenim Aziz bitirdi oyunu. Köye bir çıkı-
yorsun, köy altın dolu. "İnanamıyorum, nasıl
yaptın bunu?" diye soruyorum. "E dayı bey,
ekonomi!" diyordu bana. Ben hep masraflı
oynuyordum, böyle en pahalı donanıma yö-

neliyordum. Ayrıca herşeye girişiyordum. Bu
yüzden yıpranıp altınları tamire yatırıyordum.
Üstüm başım hep paramparça oluyordu. Çok
masraflı dövüştüğüm için fakir bitiriyordum
oyunu. Ben de en sonunda azmettim ve
birkaç kez oynayıp yeğenim Aziz gibi zen-
gin bir biçimde oyunun sonuna geldim.
Yapay zeka unsurunu içeren oyunlar daha
çok ilgimi çekiyor. Mafia da bu yüzden be-
ğendiğim başka bir oyundur. Sims'in yeni
versiyonu çıktığında oyuna takılmak istemi-
yordum. Çünkü bir başlarsam yapışıp kalırım
sanıyordum. Hayattan kopmak istemiyorum.
Gerçekten bir oyuna kendimi bağlayınca gü-
neş ışığından uzak kalıyorum. Oyun bitene
kadar benim için hayat bitiyor. Başka bir iş
yaparken de aynı durum söz konusu. Ben bir
iş yapıyorsam o iş mutlaka bitmeli. Oyun da
beni bu psikolojiye sokuyor. Öyle bir dönem-
de beni kimse görmeyebilir. Sokağa çıktığım
zaman da beyin fonksiyonlarımla yavaşla-
dığını hissediyordum. Görme, duyma, algılama
gibi hislerimin performansımın düştüğünü
belirgin bir biçimde hissediyordum. O yüz-
den artık mümkün! mertebe oyundan uzak
durmaya çalışıyorum. Sadece degecek bir
oyun alıp, olayı bitirip çıkıyorum. Sonra da
kendime gelmem bir hafta zamanımı alıyor.
Hatta kendimle çalıştığım durumlar bile oldu.
Acaba bir Playstation alsam mı diye. Evime bir
projeksiyon cihazı aldım. Arkasından da gidip
bir Playstation alırsam ve bunu da projeksiyo-

na başlarsam herhalde kimse beni göremezdi
uzun bir süre. İçine girersem bir daha kurtu-
lamam gibi geliyor bana. Bir arkadaşım var. O
da dediğim gibi yapmış, NBA Live oynuyor.

Bilişim - Evde yalnız mısınız? Sıkıldığınız oluyor mu?

Ergeç - Evde bir de kedin var. İnternet'te
gezerken gelip klavyenin üstüne yatıp beni
deli ediyor. Hatta direkt gelip klavyenin üstü-
ne çıkıyor istisnasız. Aman diyorum, alıyorum
kucağıma, seviyorum. Bırakınca yine çıkıyor
klavyenin üstüne, arkadaşlarım da mesaj
geçiyor "Ne yazıyorsun?" diye. Ben de "Ben
yazmıyorum, kedi yazıyor." diye cevap veri-
yorum. Kedilerin olayı bu, ilgi odağı olmak
istiyorlar.

Bilişim - İsterseniz biraz konuyu değiştirile- lim. Şu günlerde neler yapıyorsunuz?

Ergeç - "Aliye" dizisiyle ilgili çalışmalar yü-
rütüyorum. Ancak dizi çekimleri zamanında
bilgisayardan uzak kalıyorum. Sonunda bir
dizüstü bilgisayar edindim. Kablosuz ortamlar-
da da mobil olmanın tadına varıyorum. Mesela
Zerda'nın çekimlerinde bilgisayarsız olduğum
için cep telefonu oyunları ile idare etmek zo-
runda kalmıştım. Zaten dizüstü bilgisayarlar
ile günümüzde çok yerden kablosuz olarak
İnternet'e de bağlanabiliyorsunuz. Özgürlük
bu işte.

Bilişim - Vakit ayırdığınız için teşekkür ederiz.

**Bilişim ailesi olarak çalışmalarınızda başa-
rılar dileriz.**

Ayin Konuğu... Aliye'yi üzen adam oyun delisi

Erhan ERPAMİR
erhan@btdunyasi.net

Adı Halit Ergenç. Onu Zerda dizisindeki rolüyle tanıdık. Şimdi televizyonun sevilen dizisi Aliye'de milyonların şımşeğini üzerine çeken Sinan'ı canlandırıyor. Hayattaki en büyük eğlencesi ise PC'de oyun oynamak. Hem de delicesine...

Halit Ergenç'i önce Zerda ve şimdi de iddialı bir biçimde ekranlarda boy gösteren "Aliye" adlı dizilerden tanıyoruz. Kendisi aynı zamanda sıkı bir bilgisayar kullanıcısı. Oyun oynamaktan çok zevk aldığını belirten Ergenç ile sizler için bir söyleşi yaptık.

Bilişim - Bilgisayarınızla başbaşa kaldığınızda neler yapmaktan hoşlanırsınız?

Ergenç - Oyun oynamayı çok seviyorum. Ayrıca Internet'te değişik konularda araştırmalar yapmak ilgimi çekiyor. Internet üzerinden alışveriş yaparım. Çok şükür bu konuda bugüne değin hiçbir sorunla da karşılaşmadım. Banka işlemlerimi de bu şekilde hallediyorum. Bunların dışında e-mail'lerimi kontrol ederim düzenli olarak. Hiç çevrimiçi sohbet yapmak ve değişik sohbet odalarına abone olmak gibi bir alışkanlığım da olmadı bugüne değin. Sadece birkaç eposta grubuna üyeyim. Internet ile ilgili garip ve ilginç bir olayı da anlatmak istiyorum.

11 Eylül döneminde NewYork'ta bulunuyordum. Bu saldırıların ardından ABD'de tüm sistemin çöktüğüne şahit oldum. Oradayken ben Internet'i

telefon amaçlı olarak kullanıyordum, pek çok firma da bu şekilde çalışıyordu. Milletlerarası görüşmeler daha hesaplı oluyor bu şekilde. Türkiye'de de başladı bu sistem. Daha ekonomik olarak uzak mesafe telefon konuşmaları yapabiliyoruz.

Bilişim - Ne kadar zamandır bilgisayar kullanıyorsunuz?

Ergenç - Bundan on yıl kadar öncesinde bilgisayar operatörlüğü yapmıştım. Fakat o dönemde Macintosh kullanıyordum. Liseden mezun olduktan sonra okulumda bu işi yaptım. Bu da 1987 ile 1994 yılları arasındaydı. Windows 95'in ilk çıktığı dönemin canlı bir şahidiyim. Benim için DOS kullanmak kolay olmadı hiçbir zaman. Dürüst olmak gerekirse Macintosh'u kendime daha yakın bulurum. İş bıraktıktan sonra o günün şartlarına uygun olarak bir kişisel bilgisayar satın aldım. Bu konuda eski olduğumu söyleyebilirim.

Bilişim - Oyun oynamayı severim dediniz az önce, ne tür oyunlar ilginizi çeker?

Ergenç - Araba yarışlarına deli olurum, çok severim. Ayrıca çok sevdiğim başka bir taneisi Diablo'dur. Fakat ikincisini beğenmedim. Sonra Metal Gear 2 de beni bayağı bir kilitlemişti bilgisayara. Mafia, Max Payne gibi

rinin gündeminde kendine gitgide daha çok yer buluyor. Çoğu şehrin, tanımlanmış yada yürürlükte olan programları, projeleri veya çalışma kolları bulunuyor. Kimileri ise, e-devlet için gerekli üst düzey makamları yarattılar bile. Şehirler halen vatandaşların ve işletmelerin taleplerini karşılamaya odaklanıyorlar; araştırmaya katılanların yüzde 79'una göre, değişimin ardındaki en önemli etkeni bu talepler oluşturuyor.

• Değişimin ardında yatan etkenler

e-devlet, genelde iş dünyası ile ilgili, ruhsat ve planlama başvuruları ve vergi beyannameleri gibi karmaşık muameleleri basitleştirerek dış (hizmet alanların) maliyetleri düşürebilir. Sıralamada, vatandaşların ve işletmelerin taleplerinin karşılanmasını, iç süreçlerin modernizasyonu (yüzde 61), verimlilik artışı (yüzde 59), performansın iyileştirilmesi (yüzde 59) ve maliyetlerin düşürülmesi (yüzde 50) takip ediyor.

• Dış Kaynak Kullanımı

Belirttikleri kimi hedeflere rağmen, dış kaynak kullanımı katılımcılar tarafından fazla tercih edilmiyor. E-hizmetlerde dış kaynak kullanımı yoluna giden veya gitmeyi düşünen şehirler çoğunlukla ileri düzeyde hizmet verenerlerdi.

• Yerel Kamu İdarelerinin Yeniden Yapılandırılması

Araştırma, e-yönetimin uygulanmasının ardından vatandaşların talepleri, iç etkinlik, etkililik ve verimliliğin yattığını gösteriyor. Vatandaşların taleplerine yanıt verilmesi olumlu yönde bir değişime işaret ediyor. Bu, şehirlerin e-devlet konusunda daha hassas bir "dıştan içe" yaklaşım benimsediklerini gösteriyor.

• e-öğrenim ve sosyal katılım

Yaşam boyu öğrenim, siyasi bir konu olmayı sürdürüyor. Sorulara cevap veren şehirlerin yüzde 70'inde, yaşam boyu öğrenim siyasi gündemin bir parçası oldu ve ilgili taraflardan geniş bir kesim tartışmada yer aldı. Katılımcı şehirlerin üçte birinin yazılı bir e-öğrenim stratejisi bulunuyor. Büyük bir kısmı belirli hedef gruplara yönelik, tamamıyla e-öğrenime tahsis edilmiş yapılara ve kaynaklara sahip bu stratejilerde, benimsenen yaklaşımların çeşitliliği dikkat çekiyor. Yaşam boyu öğrenim fırsatları sunan girişimlerde, bunun evlerde (yüzde 37) yada toplu halde (yüzde 50) verilmesinden çok e-öğrenimin teşvik edilmesine odaklanılmış durumda.

• e-demokrasi ve Toplumsal İstikrar

Ankette yer alanların yüzde 90'dan fazlası seçtikleri temsilcilere e-posta ile ulaşılabilmesi gerektiğini düşünüyor. Ancak, katılımcıların yüzde 57'si İnternet üzerinden danışmanın

kamuoyunun beklentilerini yükseltmeyeceğini ve sıkıntıya yol açabileceğini belirtti. Yüzde 43, tüm Avrupa vatandaşlarının İnternet üzerinden oy kullanmasının gerekip gerekmediği konusunda bir fikir belirtmezken, yüzde 53'ü de seçilmiş temsilcilerin aldıkları çok sayıda e-posta mesajıyla başa çıkamayacaklarını düşünüyor.

• e-güvenlik

Katılımcıların yüzde 88'inin anti-virüs, yüzde 70'ten fazlasının da firewall kullandıklarını gösteren araştırma sonuçları belirli güvenlik önlemlerinin alındığını ortaya koyuyor.

Bekle Avrupa, Türkiye Hazırlanıyor...

Dünya Küresel E-Hazır Olabilirlik Raporu 2005'te Türkiye 4.58 ortalama puan ile 65 ülke arasında 43'üncü sırada yer aldı. Ancak özellikle internet erişiminin büyük ağırlığının olduğu ortalamada Türkiye'de ADSL abone sayısının değerlendirmesi düşük tutulmuş. Şuan Türkiye'de milyonun üzerinde ADSL abonesi var...

Türkiye e-hazır olabilirlikte iki basamak atlayarak 43'üncü sıraya yükseldi. The Economist Intelligence Unit tarafından yayımlanan Küresel E-Hazır Olabilirlik raporunun 2005 sürümünde Türkiye 4.58 puan ile 43'üncü sırada yer aldı. Geçtiğimiz yıl 4.51 puan ortalaması ile 45'inci sırada yer alan Türkiye araştırmada Türkiye lehine yapılan değişikliklerin etkisi ile hem puanını hem de sıralamasını yükseltti.

Yeniden yapılandırılan araştırma raporunda genişbant erişimi ve mobil telefon penetrasyonunun ağırlığı e-hazır olabilirlik raporu puanlamasında daha fazla ağırlığa sahip olurken yenilikçilik ve kablosuz internet erişimi kriterleri de yeni ölçüler olarak rapora dahil edildi.

Sıralamada Danimarka 8.74'lük puanıyla yine birinci sırada yer alırken, ABD 8.73 not ortalamasıyla büyük bir çıkış yakalayarak 6'ıncı sıradan ikinci sıraya yükseldi. ABD'yi 8.64 ile İsveç, 8.62 ile İsviçre, 8.54 ortalama ile İngiltere takip etti.

İlk 10 içerisinde Batı Avrupa'nın ciddi bir ağırlığı bulunurken, sadece ABD ve Hong Kong Avrupa dışından ilk 10'a girebilen ülkeler arasında yer aldı. Kuzel ülkeleri Danimarka, İsveç, Finlandiya, Hollanda ve Norveç ise ilk 10 içerisinde yer alan Kuzey ülkeleri olarak bu ülkelerin ağırlığını sıralamada hissettirdi.

Tartışmasız dünyanın en yaygın genişbant internet erişimi olanağına sahip Güney Kore sıralamada ancak 18'inci sırada yer alabilirdi. Geçtiğimiz yıl 14'üncü sırada yer alan Güney Kore'nin düşüşü Internet Güvenliği konusunda geride kalmış olmasına bağlıyor.

Türkiye'nin notları

Yaklaşık 100 kalitatif ve kantitatif sonuca göre belirlenen puan ve sıralamada internet'e erişim ve teknoloji altyapısı yüzde 25, ticari altyapı yüzde 20, e-hizmetlere tüketici ve ticari uyum yüzde 20, sosyal ve kültürel ortam yüzde 15, yasal ve politik çevre yüzde 15 ve e-hizmetleri desteklemek yüzde 5 ağırlığa sahip.

Türkiye her ne kadar geniş bant internet erişimi sağlamak konusunda atağa geçmiş olsa da en düşük puanı internet'e bağlanabilirlikte almış durumda. Türkiye'de ADSL abone sayısı bir milyon adedi geçmiş olmasına karşılık Türkiye'nin en zayıf notu internet erişiminden. 10 üzerinden 3.30. Geçtiğimiz yıl bu not 2.67'ydi.

E-devlet, E-dönüşüm Türkiye gibi kavramlara hız veren ülkemiz e-hizmet notlarında da gerilemiş gözüküyor. Geçtiğimiz yıl e-hizmet uygulamalarında 5.70 ve 6.00 karne notu bulunan ülkemizin notu 5.25'e gerilemiş durumda.

2. Genel Bilişim Politikaları :

a. Yazılım Konuları :

Yazılım alanında yapılması gereken konuların tamamı (Teknopark'ların kuruluş esaslarına göre çalışmaları ve yönetmeliklerinin değiştirilmesi-barınma maliyetlerinin düşürülmesi, STK'ların Teknopark işletiminde etkin hale getirilmesi, dış ticaret ve dış ülkelerde pazarlama konularına ağırlık ve destek verilmesi, nitelikli uygun maliyetli iş gücü yetiştirilmesi vb.) kamudaki ilgili birimlerin etkin karar almasını gerektirdiği için daha fazla vakit kaybetmemek gerekmektedir.

b. Ulusal Bilgi Toplumu Stratejisi

Bilgi toplumu ve bilgi ekonomisinin geliştirilmesi yönelik bir strateji olmaksızın yürütülen e-dönüşüm çalışmalarının tutarlılık, dolayısıyla da süreklilik içermeyeceği açıktır.

Ulusal stratejinin geliştirilmesindeki merkezi planlama kontrolünde kamu önceliğinin yarattığı dengesizlik giderilerek, çalışmaların, ilgili tüm aktörlerin karar süreçlerine ka-

tılabileceği bir yönetim sürecinde uzlaşma aranarak geliştirilmesi için Kurul'da acilen karar alınmalı ve strateji oluşturma süreci bu karara göre yeniden tasarlanmalıdır. Bu, herhangi bir gecikme yaratmayacaktır ve kaçınılmayacak kadar öncelikli bir konudur. Asıl ulusal uzlaşmayı yansıtmayacak bir strateji dokümanı ile yetinmek, ülkeye geri dönülemez bir gecikme ve israfa mal olacaktır.

c.Ar-Ge dayalı çalışma Teknoloji ve Bilgi üretme mekanizmalarının oluşturulması

İlk defa Ar-Ge ye bugüne kadar olan en büyük bütçe'nin ayrılmasına karşın temel bir yaklaşım eksikliğinin olduğunu değerlendiriyoruz. Henüz ulusal yenilikçilik politikamız oluşturulmamış, dolayısıyla bu politikaya uygun eylem ve proje yaklaşımı geliştirilmemiştir. Bilişim alanında en büyük tüketici olan devletin her projesinin Ar-Ge'ye dayalı olarak ele alınması ve ulusal katma değeri artırıcı bir rol üstlenmesinin önemli olduğu değerlendirilmektedir.

d. Teknopark ve teknoloji bölgelerine yönelik yaklaşımlar:

Teknoparkların kuruluş amacı Üniversite, sanayi ve teknoloji şirketlerinin üretime yönelik niteliğini artırmak amacıyla kurulmuştur. Özellikle stratejik bir sektör olarak yazılıma yönelik destekler ve iyileştirmeler sonuçlanmadan bu bölgelerin başka işlevler için de kullanılması acelecilik ve yine belirsizliklere yol açacaktır.

e. İstihdam ve nitelikli işgücü yetiştirme programları ve eğitim:

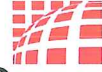
Şu anda Türkiye'de BT alanında yetişmiş ne kadar eleman olduğu bilinmemektedir. Türkiye'nin mevcut BT kapasitesi nedir? Bunu korumak için ne kadar insan gücüne gereksinim vardır? Bu mevcudu korumanın yanı sıra, rekabet avantajı yaratabilmek ve dünya pastasından pay alabilmek için hangi alanlarda ne kadar insangücüne gereksinimimiz vardır ve bunu nasıl planlamamız gerekmektedir? STK'lar hep kendi kaynaklarıyla bu tür çalışmaları yapmak zorunda kalmıştır. Bu konuda kapsamlı bir envanter çalışmasına ivedi gereksinim vardır.

Bilişim STK'ları Birarada

TÜBİSAD

E-DÖNÜŞÜM TÜRKİYE İCRA KURULU STK İZLEME KOMİTESİ

RAPOR NO: 2 (ÖZET)

Giriş

Aralık 2003 tarihinde,(Genelge No: 2003/48). İle oluşturulan "e-Dönüşüm Türkiye İcra Kurulu" ikinci yılını doldurmak üzere.

E-Dönüşüm Türkiye İcra Kurulu STK İzleme Komitesi'nin bu ikinci raporu, e-Dönüşüm Türkiye İcra Kurulu'nun toplantı kararları, 2005 Eylem Planı ve ivedilik ve öncelikle yapılması gereken işlem adımlarından sapmalar ile 1. rapor önerilerinin sonuçları üzerine odaklanmıştır.

1. Raporda önerilen konuların durumu:

a. e-Dönüşüm Türkiye İcra Kurulu Yönetmelik Yapılanması:

İcra Kurulu'nda sivil toplum kuruluşlarının temsil edilmesi çok önemli bir adımdır. Ancak bu kuruluşların karar verme mekanizmalarına katılamaması, yalnızca asli üyelerin bu hakka sahip olması, Kurul'un kendi yönetmelik modelinin, yönetmesi beklenen alanla uyumunu göstermektedir. Bu durum, STK'ların arkalarında yer alan bilgi birikimi, uzmanlık ve gücün e-dönüşüm sürecinin kararlarına ve projelerine, sonucunda da ortaya çıkaracağı değerlere yapması gereken katkının ortaya çıkmamasına sebep olmaktadır. Dolayısıyla İcra Kurulu'nun en öncelikli hedeflerinden birinin, bu yapısal soruna çözüm geliştirmek ve STK'ların katkı-

larını e-dönüşüm kurulunda kararlara katkı olarak değerlendirmek olması gerektiğini düşünüyoruz.

b. Kısa Dönem Eylem Planı (KDEP) ile ilgili yaklaşım

DPT koordinasyonunda oluşturulmuş olan KDEP, birbirleri arasında herhangi bir öncelik getirilmeksizin ve çoğu birbirleriyle iç içe gelecek bir biçimde 73 eylem konumlamaktadır. İcra Kurulu katılımcısı STK'lar tüm toplantılarda, KDEP eylemlerinin, planın ilk maddesini oluşturan bilgi toplumu stratejisinin ana hatları üzerinde uzlaşıldıktan sonra; bu stratejik hedefler temelinde önceliklendirilerek; proje tarafları belirlenip eylemler arasında doğru ilişkilendirme ve koordinasyon çalışmaları yapılarak; gerekli fizibilite etütleri ile analiz edilerek yeniden yapılandırılmasının önemini vurgulamışlardır. Nihai politika belgesinde, KDEP bu gerekler çerçevesinde tartışmaya açılmadan uygulanması gereken bir bütün olarak görülmektedir. E-dönüşüm açısından öncelikli projelerin konumlanması gibi son derece önemli bir adım, 2005 yılında geliştirilecek orta vadeli planlama çalışmalarına bırakılmaktadır. Gelişmelerin yalnızca KDEP'e endekslenmesinin ve çalışmaların yönlendirme / önceliklendirme yerine izleme / raporlama konumunda devam ettirilmesinin istenen sonuçları üretilemeyeceği kaygısı taşınmaktadır.

Sıra	Ülke	Toplam	İnternet'e erişim	İş Ortamı	Tüketici ve iş uyumu	Yasal ve politik ortam	Sosyal ve Kültürel Ortam	E-hizmet desteği
	Kategori Ağırlığı		0,25	0,2	0,2	0,15	0,15	0,05
1	Danimarka	8,74	8,2	8,58	8,85	8,65	9,6	9,25
2	A.B.D	8,73	7,65	8,57	9,8	8,41	9,2	10
3	İsveç	8,64	7,8	8,41	9,1	8,57	9,6	9,25
4	İsviçre	8,62	8,25	8,51	8,9	8,23	9,2	9,25
5	İngiltere	8,54	7,8	8,56	9,8	8,34	8	9,25
6	Hong Kong	8,32	8,1	8,57	9,2	9,16	6,2	8,75
7	Finlandiya	8,32	7,1	8,57	8,85	8,5	8,8	9,25
8	Hollanda	8,28	7,5	8,62	8,65	8,37	8,2	9,25
9	Norveç	8,27	7,55	8,21	9,1	8,35	8	9,25
10	Avustralya	8,22	6,75	8,27	8,65	9,06	9	8,75
11	Singapur	8,18	7,65	8,62	9,05	8,74	6,6	8,75
12	Kanada	8,03	6,85	8,7	8,2	8,72	7,8	9,25
13	Almanya	8,03	6,4	8,23	9,1	8,09	8,6	9,25
14	Avusturya	8,01	7,2	8,06	8,4	8,38	8	9,25
15	İrlanda	7,98	6,35	8,48	8,8	8,57	8	9
16	Yeni Zelanda	7,82	6,1	8,25	8,2	8,62	8,6	8,5
17	Belçika	7,71	6,4	8,26	8,4	7,82	7,6	9,25
18	Güney Kore	7,66	7,2	7,32	7,6	8,14	8,2	8,5
19	Fransa	7,61	6,3	8,24	8	8,05	7,6	8,75
20	İsrail	7,45	6,85	7,67	7,4	7,24	8	8,75
21	Japonya	7,42	6,9	7,34	8	7,27	7,6	8
22	Tayvan	7,13	6,7	8,15	7,1	7,46	6	7,75
23	İspanya	7,08	6,2	7,97	6,5	7,88	6,8	8,75
24	İtalya	6,95	6,1	7,39	6,4	7,87	7	8,75
25	Portekiz	6,9	6,15	7,72	6,5	8,04	6	8,25
26	Estonya	6,32	5,2	7,83	5,6	6,84	6,2	7,5
27	Slovenya	6,22	5,5	7,42	5,25	6,4	6,6	7,25
28	Yunanistan	6,19	4,4	6,88	6	7,39	6,6	8,25
29	Çek Cumhuriyeti	6,09	4,9	7,49	5,7	6,73	5,6	7,5
30	Macaristan	6,07	4,8	7,37	5,7	6,71	5,8	7,5
31	Şili	5,97	3,8	7,99	5,6	7,72	5,6	6
32	Polanya	5,53	4	7,34	4,5	6,43	5,6	7,25
33	Güney Afrika	5,53	2,1	6,94	6,1	7,48	6	7,5
34	Slovakya	5,51	4,05	6,98	4,5	6,18	6,2	7
35	Malezya	5,43	4,1	7,27	5,45	5,95	4,8	5
36	Meksika	5,21	3,15	6,97	4,5	6,98	5,2	6
37	Letonya	5,11	3,45	7,21	3,65	5,89	5,6	7
38	Brezilya	5,07	2,55	6,54	5,4	6,86	4,8	6
39	Arjantin	5,05	3	5,95	5,3	6,49	5,2	6
40	Litvanya	5,04	3,45	7,31	3,5	5,79	5,4	6,75
41	Jamaika	4,82	2,9	6	4,8	6,6	4,8	4,5
42	Bulgaristan	4,68	3,6	6,44	3,3	5,47	4,8	5,75
43	Türkiye	4,58	3,3	6,49	4,15	4,71	4,4	5,25
44	Tayland	4,56	3,05	6,96	3,45	6,06	4	4,25
45	Venezüella	4,53	2,7	5,28	4,4	6,2	4,6	6
46	Suudi Arabistan	4,38	2,9	6,27	4,45	4,42	4	5
47	Romanya	4,19	2,65	6,25	2,25	5,44	4,8	5,75
48	Kolombiya	4,18	2,2	6,07	3,7	5,9	3,6	5
49	Hindistan	4,17	1,4	6,29	4,25	4,86	4,4	6,5
50	Peru	4,07	1,7	5,84	3,3	6,29	4	5,5
51	Filipinler	4,03	2,15	6,51	2,9	4,5	4,8	4,25
52	Rusya	3,98	3	6,16	2	4,05	5	4,75
53	Mısır	3,9	2,2	5,48	3,65	4,74	4	4,25
54	Çin	3,85	2,5	6,37	2,75	3,86	4,2	3,75
55	Ekvator	3,83	1,8	5,42	3	5,63	4,2	4,5
56	Sri Lanka	3,8	1,4	6,19	3,35	4,81	4,2	3,75
57	Ukrayna	3,51	2,2	5,49	1,8	3,84	4,6	4,75
58	Nijerya	3,46	1	4,65	3,5	4,6	4,6	4
59	İran	3,08	2,35	4,61	2	2,7	4	3,25
60	Endonezya	3,07	1,4	5,69	2,8	2,75	2,8	3,75
61	Vietnam	3,06	1,25	5,52	2,1	3,64	3,6	2,75
62	Kazakistan	2,97	1,7	5,37	1,7	2,83	3,6	3,25
63	Cezayir	2,94	1,85	5,06	2	2,86	3,4	2,5
64	Pakistan	2,93	1,25	5,2	1,95	3,8	3,2	2,75
65	Azerbaycan	2,72	1,7	5,29	1,6	2,34	2,8	3

Avrupalı Bilgi Edinme Hakkını Kullanıyor

AB Birliği ve aday ülkelerde bireysel internet kullanıcıları e-devlet'ten bilgi soruyor. Kullanıcıların yüzde 45'i bilgi sorarken, yüzde 20'si formları indiriyor ve yüzde 12'si de e-form yolluyor.

Avrupa Komisyonu İstatistik Ofisi EuroStat'ın AB üyesi 25 ülke ve aday ülkeler Bulgaristan, Romanya, Norveç, İzlanda ve Türkiye verilerinden derlediği istatistiksel verilere göre ülke ortalamalarında bu rakamlar ortaya çıkarken İngiltere e-devlet uygulamalarında birey olarak en az hizmet olan ülke olarak dikkat çekiyor. En başta ise yine Kuzey Avrupa ülkeleri var. Danimarka, İzlanda ve Finlandiya'da internet kullanıcıları arasında bilgi kullanma hizmetlerinden yararlananların oranı yüzde 60'ların üzerinde...

AB üyesi üyelere ortalama Bilgi Edinme hizmetlerinin bireyler tarafından internet üzerinden kullanma ortalaması yüzde 45 iken, form indirenlerin oranı yüzde 20, elektronik ortamda form yollayanların oranı ise yüzde 12.

AB üyesi ve aday ülkeleri arasında e-hizmetlerden yararlanmada zayıf kalan İngiltere'de bireylerin bilgi sorma oranı yüzde 31, form indirme oranı yüzde 11 ve e-form doldurup gönderme oranı ise yüzde 5 ile tüm ülkeler arasında en düşüğü. Türkiye'de ise e-devlet hizmetlerinden yararlanan 16-74 yaş arasındaki bireylerin yüzde 43'ü bilgi soruyor. Yüzde 21'i formları internet ortamından indiriyor. Yüzde 10'u ise formları doldurup İnternet'ten yolluyor.

Avrupa Birliği'nin e-devletten Yararlanma Oranları

	İnternet Kullanan Bireyler		
	Bilgi Edinme	Form İndirme	Formları elektronik ortamda yollama
AB 25	45	20	12
Çek Cumhuriyeti	12	:	:
Danimarka	56	22	18
Almanya	51	22	11
Estonya	28	28	26
Yunanistan	36	14	12
İspanya	54	29	17
Fransa	:	:	:
İrlanda	31	:	:
İtalya	:	:	:
Kıbrıs	33	11	4
Letonya	36	13	11
Litvanya	31	20	19
Lüksemburg	55	44	32
Macaristan	54	25	14
Malta	:	:	:
Hollanda	23	:	:
Avusturya	34	27	16
Polonya	41	19	12
Portekiz	35	26	26
Slovenya	32	19	8
Slovakya	:	:	:
Finlandiya	62	19	14
İsveç	44	25	14
İngiltere	31	11	5
Bulgaristan	24	21	16
Romanya	:	:	:
Türkiye	43	21	10
İzlanda	68	36	23
Norveç	50	24	11

Kaynak: EuroStats

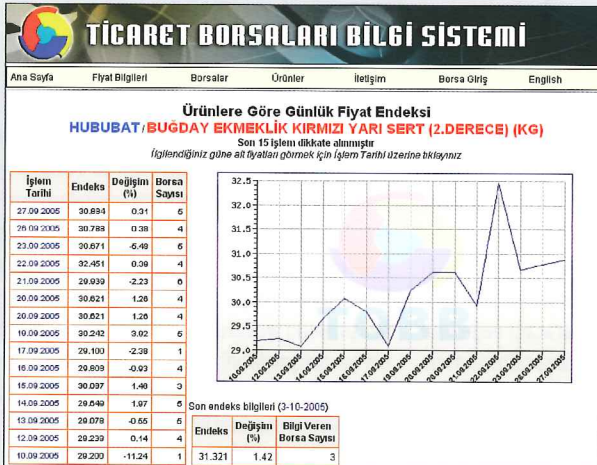
Ticaret Borsaları Bilgi Sistemi

Ticaret Borsalarında oluşan günlük fiyat bilgilerinin tek merkezde toplanması amacıyla geliştirilmiş bilgi sistemidir. Bilgi sistemi aracılığı ile ülkemiz Ticaret Borsalarında oluşan fiyat bilgilerinin yerli üreticiler ve yatırımcılar ile yabancı ithalatçıları tarafından izlenmesi mümkündür. Borsalar arası bilgi paylaşımının artırılmasına imkan sağlayan Bilgi Sisteminde güncel haberler, Borsalarda açılan ihale duyuruları ile geçmişe yönelik fiyat bilgilerine ulaşılabilir. Bunun yanın da ilk defa Ticaret Borsalarında işlem gören ürünlere yönelik olarak bir endeks hesaplanmıştır. Özel hesaplama yöntemlerine göre geliştirilen endeks sayesinde ürün bazında sisteme dahil olan borsalarda oluşan fiyatlardan Türkiye için ortalama fiyat elde edilebilmektedir. Ticaret Borsaları Ürün Fiyat Bilgileri Sistemine <http://borsa.tobb.org.tr> web adresinden ulaşılabilir.

Laboratuvar kontrolünden geçen rekabet ortamında fiyatı belirlenen ve ülkemiz için stratejik öneme sahip ürünlerin fiyatları ilan edilmektedir. Veri girişi tamamen borsaların kendileri tarafından İnternet üzerinden yapılmaktadır.

Borsalarda oluşan geçmiş fiyat bilgilerine de ulaşılması mümkündür. Böylece zaman içinde ekonometrik analizlerin yapılmasına imkan tanınmaktadır. Borsa bazında yıllık işlem hacmi bilgilerine de ulaşılabilir.

İngilizce olarak da yayınlanan bilgi sistemi sayesinde ülkemizde işlem gören ürün fiyatlarının yurtdışı borsalar ve firmalar tarafından takip edilmesi sağlanmıştır. Böylece zaman için de dünya fiyatlarının belirlenmesi konusunda borsalarımızın daha etkin olması sağlanacaktır.

TİCARET BORSALARI BİLGİ SİSTEMİ

Ana Sayfa Fiyat Bilgileri Borsalar Ürünler İletişim Borsa Güncel English

Ürünlere Göre Günlük Fiyatlar
HUBUBAT- BUĞDAY EKMEKLİK KIRMIZI YARI SERT (2.DERECE) .KG
 Borsalardaki diğer ürün fiyatlarını görmek için Borsanın adı üzerine tıklayınız.

Borsa Adı	Son İşlem Tarihi	En Az (YTL)	En Çok (YTL)	Ortalama (YTL)	İşlem Miktarı (KG)	İşlem Adedi	İşlem Tutarı (YTL)
CORLU TİCARET BORSASI	16.09.2005 08:51	0.315	0.3366	0.3287	185,000	14	54,750.20
CORUM TİCARET BORSASI	08.02.2005 11:17	0.3	0.318	0.307	48,600	19	14.27
ESİRNE TİCARET BORSASI	03.10.2005 13:46	0.301	0.309	0.305	49,600	9	14,954.00
KYRIŞEHİR TİCARET BORSASI	30.09.2005 14:12	0.278	0.318	0.293	112,000	11	32,816.00
HAYRABOLU TİCARET BORSASI	03.10.2005 10:59	0.295	0.3	0.297	6,700	2	1,722.60
HESAN TİCARET BORSASI	18.08.2005 14:21	0.3108	0.3380	0.3280	211,000	26	69,004.30
KONYA TİCARET BORSASI	22.09.2005 14:53	0.34	0.3576	0.3428	37,200	3	12,854.00
POLATLI TİCARET BORSASI	20.09.2005 14:28	0.35	0.351	0.3500	15,000	2	5,250.00
TEHRİDAG TİCARET BORSASI	23.09.2005 10:50	0.289	0.289	0.289	5,000	1	1.45
İZMİRİPİR TİCARET BORSASI	03.10.2005 10:47	0.3	0.335	0.3175	100,000	28	31,750.00

Ayrıntılı tabloya için tıklayınız

Fiyat bilgileri Borsalar tarafından güncellenmektedir. Sitede yer alan bilgiler kaymak gösterilmektedir.

Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği
 İletişim : Borsalar Müdürlüğü, Tel: 433 01 21 (333) 75, Faks: 433 01 24 89 81 49, e-mail: odaborsa@tobb.org.tr
 Geliştirme : Veritabanları ve Bilgi Sistemi Müdürlüğü, e-mail: eul@tobb.org.tr

TOBB Bilgi Hizmetleri Dairesi

TOBBİOS TOBB İş Olanakları Sistemi

TOBBIOS, Türk KOBİ'lerinin uluslararası arena-
da çeşitli işbirliği olanaklarına ulaşmalarına
yardımcı olmak için TOBB tarafından geliştiril-
miş bir online pazaryeri sistemidir (<http://isbir.tobb.org.tr>). TOBBİOS yurtiçinde ve yurtdışında
ürün ya da hizmet alıp satmak isteyen firmalar
arasında bağlantı kurduğu gibi; uygun talep ve
tekliflerin otomatik olarak eşleşmelerine ola-
nak sağlar. Tüm ürün/ hizmet teklifleri, Avrupa
Birliği'nin kamu ihalelerinde kullandığı "CPV98"
kodlama sistemine göre sınıflandırılmaktadır.
TOBBİOS çok sayıda alım-satım, iş teklifi, ortak-
lık, devir ve birleşme fırsatları sunar. Sisteme
girilen teklifler, sistemde var olan ve aynı ürün
ve faaliyet kodunu taşıyan taleplerle eşleştigin-
de, her iki taraf otomatik olarak gönderilen ve
diğer tarafın temas bilgilerinin verildiği e-posta
mesajı yoluyla bilgilendirilmektedir

Yurtdışı İşbirliği Teklifleri

TOBB, diğer ülkelerden gelen ticari, mali ve
teknik konulardaki tüm işbirliği teklifleri ile

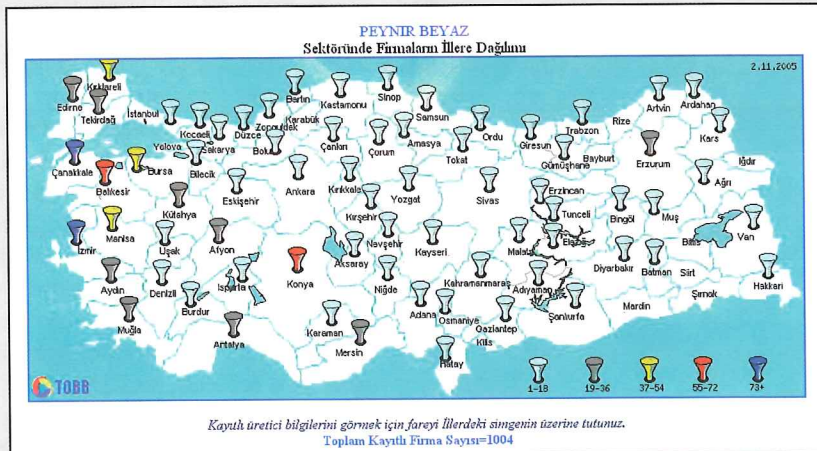
dış ticaret taleplerini Türkçe'ye çevirerek
(http://isbirilan.tobb.org.tr/gen_index2.php)
adresindeki web sayfalarında duyurmakta-
dır. İnternet sitesindeki bu bilgiler, anahtar
kelime, firma adı, ülke, faaliyet ve işbirliği
türü ölçütlerine göre sorgulanabilmektedir.
Sisteme yeni girilen teklifler, üye firmaların
e-posta adreslerine otomatik olarak gönde-
rilmektedir.

Sanayi Veritabanı

Yaklaşık 60000 kapasite raporu yaptırmış
üreticiye ait bilgilerini içeren TOBB Sanayi
Veritabanı İnternet üzerinden ücretsiz kul-
lanıma açılmıştır. Veritabanı üzerinden ürün
bazında üretici firma iletişim bilgileri ile şehir
ve Türkiye bazında toplam kapasite miktarla-
rına ulaşmak mümkündür. Geliştirilmekte olan
Sanayi Bilgi Sistemi projenin temel girdilerin-
den birini oluşturan TOBB Sanayi Veritabanı,
içerdiği bilgi ve güncelliği açısından ülkemiz
üreticilerine ulaşmak için referans kaynak ya-
pıdadır. Türkçe ve İngilizce olarak kullanıma

sunulan veritabanına <http://sanayi.tobb.org.tr>
web adresinden ulaşılabilir.

Oda ve Borsalarımızı içine alan TOBB-Net
projesi kapsamında ki Türkiye Ticaret Sicil
Gazetesi otomasyon projesi tüm hızıyla de-
vam etmektedir. 1957 yılından bu güne kadar
basılmış olan tüm Ticaret Sicil Gazetelerinin
manyetik ortama aktarılması ve bilgilerinin
veritabanlarında saklanması işlemleri arşiv
otomasyonu kapsamında yürütülmektedir.
2006 yılının ortasında tamamlanması hedef-
lenen otomasyon projeleri ülkemizin ticari
kayıtlarının tek merkezde toplanmasını sağ-
layacak önemli projelerdir. Gazete otomas-
yonu sayesinde ilanlar İnternet üzerinden
toplanarak basım işlemleri hızlandırılmış
olacaktır. Ülkemiz e-devlet projelerinde
güncel firma bilgilerine ulaşılmasını ve ku-
rumlarda tutulan kayıtların güncelliğinin
sağlanması ancak Türkiye Ticaret Sicil Gaze-
tesi Otomasyonun tamamlanması ile müm-
kün olacaktır.

Türkiye İnternet'te Daha Çok Yol Almalı

Avrupa Birliği üyesi ve aday ülkelerin bireysel ve kurumsal internet kullanım raporu 2004'e göre Türkiye bireysel İnternet kullanımında AB'nin gerisinde kalıyor.

Avrupa Komisyonu'nun resmi istatistik şirketi EuroStats'ın verilerine göre Avrupa Birliği üyesi 25 ülke ortalamasında erkeklerin yüzde 51'i kadınların yüzde 43'ü olmak üzere toplam nüfusun neredeyse yarısı yüzde 47'si internet kullanıcısı.

Rapora göre Türkiye'de 16-74 yaş arası bireylerin yüzde 13'ü internet kullanıyor. AB'nin en düşük internet kullanım oranının bulunduğu Yunanistan'da ise nüfusun yüzde 20'si İnternet kullanıyor. Yunanistan'dan sonra en düşük İnternet kullanımı yüzde 28 ile Macaristan'da. Bireysel İnternet kullanımında Türkiye kadın

ve erkek arasındaki farklılıklarıyla da dikkat çekiyor. Erkek nüfusun yüzde 19'unun İnternet kullandığı ülkemizde kadınların ise sadece yüzde 8'i İnternet kullanmakta. Türkiye'de 16-24 yaş aralığı internet kullanımının en yoğun olduğu yaş grubu. Bu yaştaki erkeklerin yüzde 38' İnternet kullanırken aynı yaş aralığındaki kadınların ise yüzde 16'sı İnternet kullanıcısı.

AB'de bireylerin en fazla İnternet'i kullandığı ülkeler ise İzlanda ve İsveç. Nüfusun yüzde 82'sinin İnternet kullandığı bu ülkeleri yüzde 76 kullanım oranı ile Danimarka takip ediyor.

KOBİ'ler Kurumların Bir Hayli Gerisinde

AB'nin resmi araştırma kuruluşu Eurostat tarafından gerçekleştirilen araştırma raporu sonucuna göre AB üyesi ve aday ülkelerde

KOBİ'lerin internet kullanımında kurumların bir hayli gerisinde kaldığı da gözlemleniyor. Kurumlar devlet ile internet üzerinden çok daha fazla haberleşirken bireylerin devlet ile ilişkilerinde İnternet'i kullanmakta geri kaldığı, 250 çalışandan fazla kişiyi istihdam eden kurumların satınalma işlemlerini İnternet üzerinden yaptığı da araştırmadan çıkan diğer sonuçlar. AB çapında genişbant İnternet ise kurumlarda hızla yaygınlaşıyor.

AB genelinde kurum ve kuruluşların ortalama yüzde 89'u İnternet kullanımına ulaşmışken kurumlarda bu oran yüzde 99, KOBİ'lerde ise yüzde 89. KOBİ'lerin en fazla İnternet kullandığı ülkeler ise yüzde 97 ile Danimarka ve Finlandiya. Bu ülkeleri yüzde 96 kullanım ile Belçika ve İsveç takip ediyor.

AB üyelerinde büyük kurumların yüzde 87'sinin, kurumların yüzde 53'ünün, KOBİ'lerin ise yüzde 51'inin genişbant internet erişimi bulunuyor.

En fazla genişbant internet kullanıcısının bulunduğu büyük kurum ise yüzde 99 ile İsveç'te. Kurumlarda ise yüzde 80 ile Danimarka ilk sırada yer alıyor. Genişbant kullanan KOBİ'lerin en yoğun olduğu ülke ise yine yüzde 79 ile Danimarka. Evlerde genişbant internet kullanımının en yoğun olduğu ülke ise yüzde 45 ile İzlanda.

100 dolarlık rüya

gerçeğe dönüşüyor

MIT Media Labs Kurucusu ve Başkanı
Nicholas Negroponte

100dolarlık dizüstü bilgisayar projesi One Laptop per Child (Her Çocuğa Bir Dizüstü Bilgisayar - OLPC) oluşumu tarafından geliştirildi. OLPC tamamen bağımsız, kar amacı gütmeyen ve Seymour Papert ve Alan Kay tarafından geliştirilen teoremler üzerine kurulmuş bir oluşum. Personeli, yönetim takımı, yerleşkesi ile tamamen MIT'den bağımsız bir oluşum. Kurucu üyeleri arasında AMD, Brightstar, Google, News Corporation ve Red Hat bulunuyor. Bu üyeler hem MIT Media Laboratuvarlarını hem de OLPC'yi destekliyorlar.

OLPC MIT Media Laboratuvarlarında süregelen 100 dolarlık dizüstü bilgisayar araştırmalarına kaynak aktarıyor. MIT'deki bu çalışmalar ise merkezin kurucusu Nicholas Negroponte, E Ink'in kurucusu Joe Jacobson ve dünyanın sayılı çocuk eğitimi uzmanlarından Seymour Papert başkanlığında yürütülüyor. Ayrıca Mike Bove, Mary Lou Jepsen, Alan Kay, Tod Machover, Mitchell Resnick ve Ted Selker araştırmaya destekte bulunuyor. İşte tüm bu çalışmayla ilgili akıllara gelebilecek tüm soruların cevaplarını MIT Media Labs Başkanı veriyor.

Tam anlamıyla bu 100 dolarlık dizüstü bilgisayar nedir? Öne sürülen 100 dolarlık bilgisayar projesi, yani cihazın kendisi Linux işletim sistemi tabanlı, tam renkli, tam bir ekrana sahip, yenilikçi güç kaynağı (regülatör) de içeren, bildiğimiz klasik dizüstü bilgisayarların

yaptığı her işi yapabilen ancak sadece büyük miktarlarda veri depolayamayan cihazlar. Dayanaklı olması için plastik madde ile kaplanması planlanan bu cihazlar WiFi ve cep telefonu ile kablosuz İnternet erişimi sağlayacak ve USB bağlantıları olacak cihazlar. AMD işlemcinin kullanılmasının planlandığı cihazların işlemci hızının 500 Mhz, veri depolama kapasitesinin 1 GB ve ekran çözünürlüğünün de 1 Megapixel olarak tayin ettik.

Gelişmekte olan ülkelerdeki çocuklar neden bir dizüstü bilgisayara ihtiyaç duyuyor?

Dizüstü bilgisayarlar hem bir pencere hem bir araç. Yeni bir dünyaya açılan bir pencere ve düşünmeye sevk eden bir araç. Bunlar tüm çocukların bağımsız bir etkileşim ve keşif ile öğrenmeyi öğrenmesini sağlayacak muhteşem araçlar.

Neden bir masaüstü bilgisayar değil de yada çok daha iyisi geri dönüştürülmüş bir PC değil de ucuz bir bilgisayar?

Masaüstü cihazlar daha ucuz ancak akşamları bilgisayarı eve götürmek olgusuna sahip olan mobilite yani taşınabilirlik çok önemli. Gelişmekte olan ülkelerdeki çocuklar en yenilikçi teknolojiye ihtiyaç duyuyorlar. Özellikle de yenilikçi yazılımlara. Ayrıca daha önceki deneyimlerimizden, çalışmalarımızdan biliyoruz ki çocukların ödevlerinde hatta oyun oynamalarında bir değer yaratıyor. Ayrıca dizüstü bilgisayarın eve götürülmesi aileyi de etkiliyor. Elektrikçi olmayan bir köydeki görüntüyü paylaşmak istiyorum. Bir çalışma için bulunduğum

Bilişim Fukarası Fonu

Kemalettin BULAMACI
kemalettin@btdunyasi.net

Neden tüm öğrencilerimize defter, kalem, kağıt gibi bilgisayar da kişisel bir eğitim aracı olarak sunmuyoruz?

Rahmetli Cumhurbaşkanımız 1980 sonrası değişen Türkiye şartlarında ekonomik söylemlerle Anavatan Partisi ile 1983 seçimlerinde ezici bir çoğunlukla iktidara geldiğinde ülkemizde bir şeyler değişmeye başlamıştı. İyisi ile kötüsü ile, o günlerde yapılan icraatları bugün daha dün gibi hatırlıyorum. Tabii ki mizahi yönleriyle medya tarafından halka aktarılan konular hafızamda daha net canlanıyor.

Daha çocukken hayatımın bir parçası olan Enflasyon Canavarı, Orta Direk kavramı, zamanın mizah dergileri Fırt ve Gır Gır'ın sürekli olarak karikatürlerinde yer verdiği "kazık" ve KDV olguları en çok aklımda yer tutanlar o günden bugüne kadar.

Ama kesinlikle unutamadığım diğer bir konu "Fak Fuk Fon". Özal'ın Türkiye'ye kazandırdığı ve sayıları onları bulan fonlardan en akılda kalani, en fazla eleştirilene buydu. Fakir Fukara Fonu olarak adlandırılan Sosyal Yardımlaşma Fonu. Medyada bu fon ismi dolayısıyla bayağı bir etki yaratmıştı. Sadece bu değil. Diğer tüm fonlar da hayatımızın bir parçasıydı. Satın aldığımız her hizmet, her üründen bu fonlara aktarılan bir pay vardı.

Günümüzde de bu fonların bazıları devam ediyor. Çoğu kaldırıldı ama. Ben özellikle 1997 yılı eylül ayında başlatılan 8 yıllık kesintisiz eğitime destek fonundan bahsetmek istiyorum. Yine 1997'de uygulamaya konulan temel eğitimin 8 yıla çıkarılması uygulamasına destek sağlamak amacıyla konulmuştu bu fon. Hemen hemen tüm eğlence araçlarından alınıyor. Sport Toto, At Yarışı, Milli Piyango, Uçak Bileti vs. Yani özellikle lüks tüketim malzemelerinden. Kaynak fonunun tarihi de 2010 yılına kadar uzatıldı.

Uygulamaya konulduğu yıldan itibaren 8 yılı aşkın bir süre geçmiş. Bu fonda inanılmaz büyük miktarlarda paralar toplandı. Türkiye gibi 15 milyon ilk ve orta dereceli okullarda okuyan öğrencisi bulunan bir ülke için eğitim için kaynak miktarının çoğaltılması hayati önem taşıyor tabii ki. Bu toplanan paraların tam miktarını bilmiyorum. Ama şimdiye kadar toplananlar herhalde sorumluları tarafından amacına uygun olarak kullanılmıştır.

Kırsal kesimlerde 8 yıllık eğitim için uygulamaya konulan taşınabilir eğitim sistemi bulunuyor. Bu eğitim sistemine harcadı paranın bir bölümü. Bir bölümü ise yeni okulların yapılmasında, son yıllarda başlatılan ücretsiz ders kitaplarının basımında kullanıldı. Bir bölümü de eğitim kurumlarının bakım ve onarımında.

Biz Turgut Özal ile alışmaya başladığımız bu "fon" müessesesini neden bilişim için uygulamıyoruz? Ciddi paralar toplanan bu fonlardan bir de bilişime, geleceğimize, bilgi toplumu olmaya kaynak aktaracak bir yenisini neden eklemiyoruz? PC penetrasyon oranının yüzde 6'larda internet kullanımının yüzde 10'larda, toplam 4.2 milyon PC'nin bulunduğu ülkemizde neden tüm okula giden öğrencilere birer bilgisayar verecek kadar para toplamayı sağlayacak bir fon oluşturmuyoruz? Bu fonla tüm okullarımızda kablosuz genişbant internet erişimi sağlayabilir, eğitim materyallerini tamamen elektronik ortama aktarabilir, hem çocuklarımızı bilişim çağının gerektirdiği bilgisayar okur yazarı yapar, hem de ileriye yönelik olarak bilişim alanında söz sahibi olacak bir nesil yetiştirebiliriz.

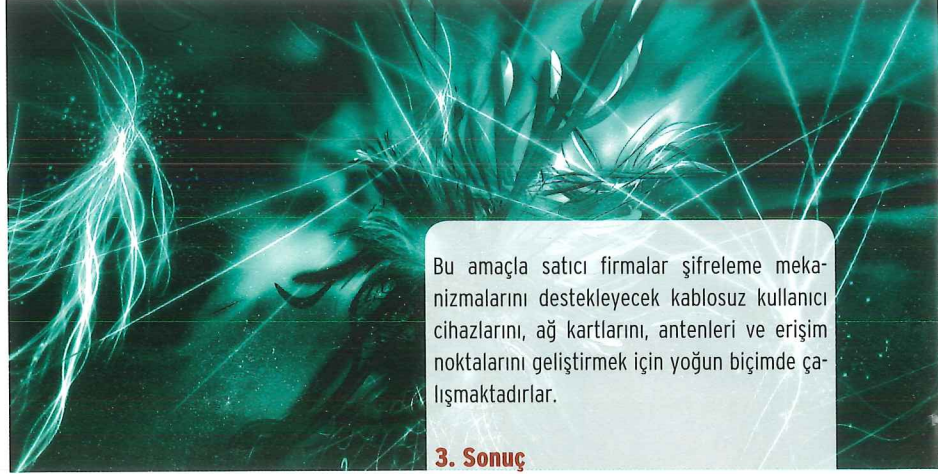
Tanesi 1.000 dolardan 15 milyon dizüstü bilgisayar desek 15 milyar dolar yapar ihtiyacımız olan kaynak. Ancak çeşitli girişimler de var bu bedeli aşağıya çekmek için. Neden tüm öğrencilerimize defter, kalem, kağıt gibi bilgisayar da kişisel bir eğitim aracı olarak sunmuyoruz? Bizim ülke olarak bunu yapabilecek yetkinliğimiz gücümüz var. Olmalı da. Bunu yaptığımız zaman Avrupa'da, Dünyada yapılmayana yapacak ve ülke olarak birden sırf atlayacağız. Bilişim Toplumu olacağız.

releme sağlanmalıdır. Kimlik doğrulama için 802.1x ile birlikte AES (Advanced Encryption Standard) kullanan IEEE 802.11i gibi yeni kablolu standartlar, hem karargah hem de hareket ve tatbikat bölgelerindeki iletişim ve bilgisayar alt yapısının, hızlı ve etkin bir şekilde, emniyetli olarak kurulmasına yardımcı olurlar.

En son onaylanan IEEE 802.11i standardı, ortak anahtar şifrelemesi ile bütün güvenlik parametrelerini yeterli bir duruma getirmiştir. Gelişmiş 128-bit, 192-bit veya 256-bit şifreleme algoritmalarından dolayı AES kullanımı, şifreleme ve şifre çözümü işlevlerinin zorluğundan dolayı kablolu ağ performansını etkileyebilir. Ancak, AES şifrelemesini kullanan IEEE 802.11i için, en son çıkan 802.11g kablolu ağ standardı performans açısından hiçbir problem yaratmaz.

2.3. Enterferans

Aynı frekans bandını kullanan iki kablolu sistem aynı bölgede veya birbirine yakın alanlarda bulunuyorsa, "enterferans" oluşur. Madeni cisimler, kurşun içeren perdeler ve camlar gibi bazı yüzeyler yansımaya sebep olur. Böylece RF sinyali yön değiştirir veya geri dönerek asıl sinyalin birçok kopyasını oluşturur. Eski nesil kablolu ev telefonları kablolu kanalları meşgul ederek aynı probleme sebep olurlar. 2.4 GHz frekans bandında çalışan "Bluetooth", eğer bir kablolu ağ erişim noktasına yakınsa, erişim noktasının performansını azaltır. Mikrodalga ve "fluoresant" lambalar da benzer olumsuz etkilere sebep olurlar.

Bu amaçla satıcı firmalar şifreleme mekanizmalarını destekleyecek kablolu kullanıcı cihazlarını, ağ kartlarını, antenleri ve erişim noktalarını geliştirmek için yoğun biçimde çalışmaktadırlar.

3. Sonuç

Kablolu sistemler, bilgiler tamamen kontrolsüz bir ortamda taşındığı için, yetkisiz kişiler tarafından yapılacak saldırılara ve kötü amaçlı kullanımlara karşı daha hassastırlar. Aynı bölgede çalışan farklı kablolu ağların yol açacağı "enterferans" ve yetkisiz kullanımların ulusal güvenliği etkileyecek şekilde değerlendirilmesi büyük problemler yaratabilir.

Bununla birlikte, mevcut kablolu askeri iletişim ağ yapısıyla birlikte kullanılacak kablolu bir ağın hertürlü güvenlik risklerine rağmen, esnek olması, kablo kullanımında sağladığı tasarruf, kurulum, işletim ve idame için gereken kaynakların az olması gibi önemli sayılabilecek faydaları da vardır.

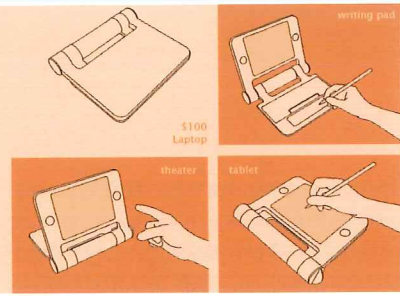
Sonuç olarak, kritik altyapı ve fonksiyonel görevleri olduğunu düşünen organizasyonlar bugün için yeterince gelişmiş kablolu ağ teknolojileri ve belirlenen standartlara uygun güvenlik kriterleriyle kablolu ağları kullanabilirler.

Kaynaklar

- [1] NC3A, "Investigation Of Wireless Extensions For Deployed Forces Communications Clusters", December, 2004
- [2] NC3A, Technical Note 945, "Assessment Of Wireless Communication Technologies For Support Of A Combined Joint Task Force Deployment", June, 2003
- [3] Nortel Networks, "Secure Architectures for wireless LANs in the enterprise," Retrieved November 29, 2004, from <http://www.nortelnetworks.com/solutions/security/collateral/>

muz köyde dizüstü bilgisayarımızın ekranından gelen ışık evdeki en parlak ışık kaynağıydı.

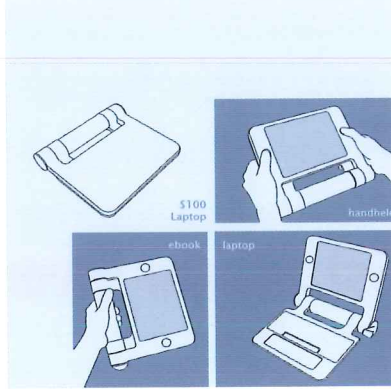
Geriyeye dönüştürülmüş bilgisayar fikrine gelince: Eğer 100 milyon kullanılmış bilgisayarı düşünürsek ve bu cihazların yeniden çalışır hale gelmesi, teslim edilmesi, yeniden yazılım yüklenmesi için bir saatlik insan emeği harcanacağını varsayarsak ki bundan daha fazla zaman alacaktır, bu toplamda 45 bin iş yılı yapar. Biz MIT Media Laboratuvarları olarak PC'lerin geri dönüştürülerek kullanılmasını cesaretlendirmemize rağmen her çocuğa bir dizüstü bilgisayar hedefine ulaşılmasını sağlayacak bir

çözüm olmadığına inanıyoruz.

Maliyeti bu kadar aşağıya çekmek nasıl mümkün olacak?

- İlk önceliğimiz ekran maliyetini aşağıya indirmek olacak. Bu dizüstü bilgisayarların en pahalı parçası. İlk nesil makinelerimizde genellikle ucuz DVD oynatıcılarda bulunan ekranları kullanabiliriz. Bu ekranlar ayrıca siyah beyaz olarak da kullanılabilir hatta parlak gün ışığında bile kullanılabilir Bunun maliyeti de 35 dolar civarında.
- İkinci olarak yapacağımız en büyük yenilik ise günümüz dizüstü bilgisayarlarının gereksiz olan sistem yönetim araçlarından kurtulmak olacak. Günümüz bilgisayarları gereksiz şekilde güç tüketir hale geldi. Yazılımlarının üçte ikisi diğer üçte birlik kısmı yönetmek için kullanılıyor. Yani aynı fonksiyonu dokuz değişik şekilde yapıyorlar.
- Üçüncü olarak ise bu cihazları milyon adetlerde eğitim bakanlıklarına satmayı hedefliyoruz. Milyon adet altında sipariş kabul etmeyeceğiz. Bakanlıklar bunları eğitim ki-

tapları gibi ücretsiz dağıtılabilir.

Neden çocukların kendi bilgisayarlarının olması bu kadar önemli? İnternet erişim merkezlerinin bulunması yeterli değil mi?

Hiçbir öğrenci halka açık kalemle yazı yazmaz. Herkesin kendi kalemı vardır. Bu kalemler çok pahalı değildir yazı yazmak, resim çizmek, matematik işlemleri yapmak için kullanılır. Bir bilgisayar da aynı kalem gibi olabilir ama kalemten çok daha güçlü olarak. Ayrıca bir çocuğun bir futbol topuna sahip olmak, bir oyuncuğa veya kitaba sahip olmak gibi pek çok sebebi vardır. Bu çocuğun sevgi ve itina ile ona sahip olmasını sağlar.

Ağa bağlanabilirlik nasıl olacak? Gelişmekte olan ülkelerde telekom hizmetleri pahalı değil mi?

Bu cihazlar kutudan çıktığında etrafındaki diğer cihazlarla bağlantı kurabilecekler. Mesh Network adındaki yine MIT ve Media Laboratuvarlarında geliştirilen bu teknoloji tüm cihazların uçtan uca birbiriyle konuşmasına olanak sağlayacak. Bunları İnternet omurgasına çok düşük ücretlerde bağlanmasına olanak tanıyacak çözümler üzerinde çalışıyoruz.

100 dolarlık dizüstü bilgisayarlar neyi yapamayacaklar?

Pek fazla eksikleri olmayacak. Planımız bu cihazların neredeyse pahalı bir dizüstü bilgisayarın yapabildiği herşeyi yapabilmesi. Yapamayacağı tek şey ise büyük miktarlarda veri depolayamayacak olmaları.

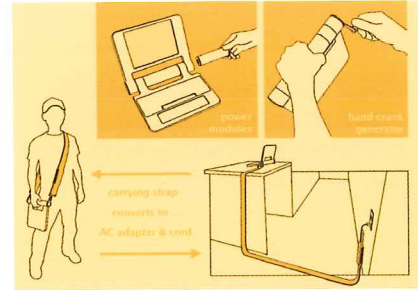
Bu cihazların pazarlaması nasıl

gerçekleştirilecek?

Amacımız bu cihazları Her Öğrenciye Bir Bilgisayar politikası benimsiyen ülkelerin eğitim bakanlıkları aracılığıyla bu cihazları dağıtmak. Öncelikli olarak Brezilya, Çin, Tayland ve Mısır eğitim bakanlıklarıyla konuşuldu. Bunlara ek olarak beta testleri için diğer ülkeler de seçilecek Ama minimum bir milyon adet sipariş vermeleri şartı arayacağız. Tabii ki geçerli bir finansman yöntemi de.

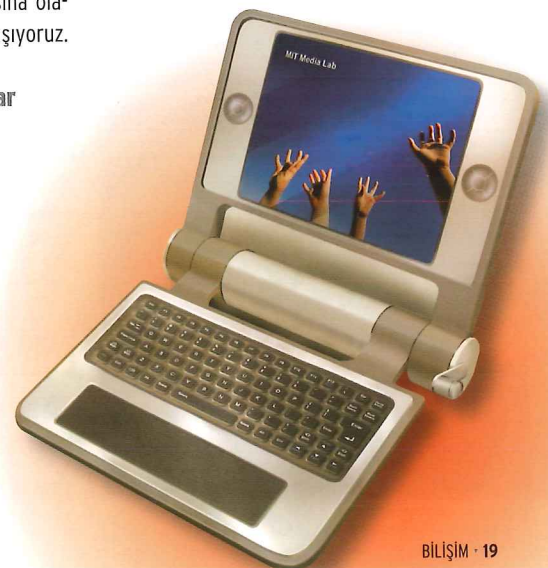
Ürünlerin pazara ne zaman çıkmasını bekliyor veya planlıyorsunuz? Önünüzde gördüğünüz en büyük zorluk nedir?

İlk hedefimiz bu ürünleri 2006 yılı sonunda veya 2007 yılı başında yüklemeye hazır hale

getirebilmek. Üretimimiz 5 ile 10 milyon arasında sipariş elde edip avans ödemelerini tahsil ettiğimizde başlayacak.

En büyük sorunumuz 100 milyon adet üretmek.

Dört KOBİ'den Birisi Bilişim Diyor...

KOSGEB'in yüz yüze gerçekleştirdiği anket çalışmasının ön değerlendirme raporunun KOBİ'lerde Bilgi Teknolojileri Kullanımı bölümünde yer alan verilere göre 40 bin işletmeden yüzde 59'unun internet erişimi var. Yüzde 30'u web sitesine sahip.

Aslı EVREN ÖZBAY

asli.evren@tbd.org.tr

KOSGEB araştırmasına göre işletmelerde bilgisayar ağırlıklı olarak muhasebe işlemleri için kullanılmakta. Onu üretim, araştırma ve tasarım izliyor

Küçük ve Orta Ölçekli Sanayi Geliştirme ve Destekleme İdaresi Başkanlığı 40 bin KOBİ ile yüz yüze yapıyan saha araştırma anketi sonuçlarının ön değerlendirme raporuna göre her dört KOBİ'den birinin geleceğe dönük ihtiyaçları arasında elektronik ticarete geçiş ve Bilgi Sisteminde yeni teknoloji yer alıyor.

Haziran 2004'ten itibaren Ekonomik ve Stratejik Araştırmalar Merkez Müdürlüğü ile İzleme Değerlendirme Koodinasyon Grubu'nun 40 bin KOBİ ile yürüttüğü saha anketi Türkiye'nin KOBİ gerçeğini gözler önüne seriyor.

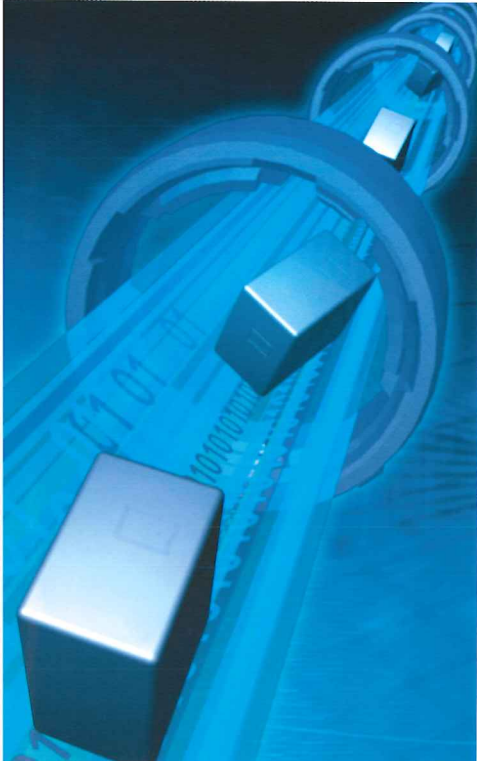
Ön değerlendirme raporunun KOBİ'lerde Bilgi Teknolojileri Kullanımı bölümünde yer alan verilere göre 40 bin işletmeden yüzde 59'unun internet erişimi var. Yüzde 30'u Web sahibine sahipken yüzde 6'sı e-ticaret yapıyor.

İnternet bağlantısı olan işletmelerin sayısının yüzde 50'nin üzerinde olması; söz konusu işletmelerin uluslararası düzeydeki yenilik ve gelişmelerden faydalanabilme imkanlarını yükseltebilmesi açısından dikkate değer bulunurken elektronik ticaret yapan işletmelerin yüzde 6 dolayında olması, özellikle İnternete

Bilgisayar Kullanım Amacı

İşletme	Sayısı	Yüzde
Muhasebe	19.040	%30,49
Üretim	15.646	%25,06
Araştırma	14.784	%23,68
Tasarım	9.007	%14,42
Diğer	3.966	%6,35

Kaynak KOSGEB

1.2. Düşük Maliyet

Kablosuz ağların kritik maksatlarla kullanılırken yöneticilere getirdiği yararlarından birisi de askeri malzemeler ile birlikte, ticari ürünlerin de kullanılabilme imkanıdır. İlk bakışta bu durum, Silahlı Kuvvetler için, kendilerine özgü sistemler geliştirmek yerine güvenilir bir çözüm olarak görülmeyebilir. Çünkü, Silahlı Kuvvetlerin kendi teknolojisi ve otomasyon ürünleri, güvenlik ihlali yaratacak kötü amaçlı bilgisayar ve ağ saldırılarına karşı daha az bir hassasiyet sağlar. Ancak mevcut sistemlerin birbirleriyle ortak çalışabilme durumları önemli mali yükler getirmektedir. Kullanılmakta olan bir cihazın teknolojik özellikleri, güncelliğinin sağlanması için geliştirilinceye kadar, sivil sektör firmaları tarafından geçilmekte ve geri kalmaktadır. Silahlı Kuvvetler en azından kendi imkanlarını geliştirmek yerine, ticari ürünleri kullanarak, daha modern cihazlar kullanmayı ve sadece bunların güvenlik durumlarını artırmaya yönelik bir politikayı takip edebilir. Böylece kullanılan cihazların teknolojik geliştirme süreleri kısılır ve Savunma Sanayi kendi temel işlevlerine daha fazla ağırlık vermeye başlayabilir.

1.3. Band Genişliği ve Uzun Menzil

Kablosuz ağlar, kullanıcıların ihtiyaç duyduğu bilgiyi taşıyabilecek band genişliğini sağlamalı ve kullanıcıların görev yapacağı alanı kapsamalıdır. Mevcut kablosuz ağ teknolojileri kısıtlı gönderme güçleri ile 50-200 m.lik iletişim mesafesi sunmaktadırlar. Daha uzun menzilli kullanımlar için farklı iletişim şekilleri ve konfigürasyonlara ihtiyaç vardır.

2. Ordu Kısıtları

Kablosuz ağlar için gereksinimler ortaya çıkarılıp, teknolojik imkanların izin verdiği ölçüde tasarımları yapıldıktan sonra, kullanılan sistemlerin birbirleriyle uyumsuzlukları ve kısıtları ortaya çıkabilir. Bütün olumsuzluklara rağmen, mevcut kablosuz ağlar birçok pratik uygulamayı içerir ve ortaya çıkan kısıtlar yaratıcı tasarımlarla giderilebilir.

2.1. Mimari Yapı

Kablosuz ağlar fiziksel olarak kontrol edilemeyen bir ortam yarattığı için, şifreleme ve kimlik doğrulama, ağ güvenliğinin temel basamaklarıdır. Kablosuz ağ trafiği, uygun şifreleme ve kimlik doğrulamasının yapıldığından emin olmak için devamlı olarak izlenmelidir. Bilmesi gereken prensibine (need-to-know) göre cihaz konfigürasyonlarında gerekli ayarlamalar yapılmalı ve veri tabanlarındaki bilgi paylaşımı bu esaslara göre düzenlenmelidir. Silahlı Kuvvetlerde kullanılan gizlilik seviyelerinin farklı olması nedeniyle, kullanılacak mimari modeli seçilirken, farklı etki alanlarına sahip olması gerekliliği gözönüne alınmalıdır.

Komuta yerleri ile mobil ve sabit platformların birbirleri arasındaki mesafe ve ihtiyaç duyulan band genişliği kablosuz ağ mimarisinin tasarımında önem kazanır. Kablosuz bir ağ ortamında, uzakta bulunan organizasyon birimlerine veya bulunulan bölgede birbirlerine 100 m.den daha uzak bir alana yayılmış kullanıcılara hizmet vermek uygun olmayabilir. Bundan dolayı, ağ yöneticileri bölgedeki doğru kullanıcı mesafelerini planlamalıdır.

2.2. Güvenlik

Bu konuda belirlenen politikalar, "Ad Hoc" şeklinde çalışarak noktadan noktaya ve doğrudan birbirleriyle iletişime geçen cihazların

kullanılmasını yasaklamalıdır. Çünkü, bu ağlar dikkatsiz veya kötü niyetli kullanıcılar tarafından kuruma ait özel dokümanların ve gizli bilgilerin mevcut kablolu ağa girmeksizin yetkisiz kullanıcılara transfer edilebilmesini sağlar. Silahlı Kuvvetlerde kullanılacak kablosuz ağlar mevcut talimatlar doğrultusunda yeterli emniyet kriterlerini karşılamalıdır. Standart ve Milli düzeyde kabul görececek bir güvenlik politikası aşağıdaki ortak profilleri karşılamalıdır:

1. Ulusal Kriptoloji Ajansları tarafından geliştirilen PKI sertifikaları,
2. Milli olarak onaylanmış şifreleme algoritmaları ve cihazları,
3. İstenilen güvenlik seviyesine göre uç noktalarda kullanılacak olan donanım kriptolojik cihazları,
4. IPSec uygulamaları (Güvenli İntranet).

2.2.1. Tanımlama ve Kimlik Doğrulama

Kritik ağlara yetkisiz kişilerin erişimlerinin önlenmesi, kablosuz ortamdaki hassas bilgilerin işlenmesi, gönderilmesi ve depolanması son derece kritiktir. Silahlı Kuvvetler Muharebe ve Bilgi Sistemleri Emniyet Talimatlarına göre, Ulusal Ajanslar tarafından belirlenen ve tamamen Milli olan şifre ve şifreleme teknikleri, kablolu ve kablosuz ağlarda bilgi ve bilgi transferlerini korumak için en etkin ve tavsiye edilen metotlardır. Uluslararası Askeri ortamlarda, yayınlanmış olan ortak NATO standartları, "Bluetooth" ve Kablosuz Ağlar gibi teknolojilerin uygulanabilirliği konusunda devamlı olarak değerlendirmeler yapmaktadır [2].

IEEE 802.1x standardı, EAP (Extensible Authentication Protocol) kullanımıyla erişim noktaları için daha kuvvetli bir doğrulama ve erişim kontrolü sağlanmaktadır. EAP ile birlikte 802.1x protokolu, RADIUS (Remote Authentication Dial In User Service), token cards, Kerberos ve PKI (Public Key Infrastructure) gibi çoklu kimlik doğrulama teknolojilerini kullanmaya imkan verir [3].

2.2.2. Kriptolama

Gizlilik dereceli bilgilerin paylaşıldığı kablosuz bir ağ, şifreleme olmaksızın işletilmemelidir. Bu bilgiler kablosuz sistem üzerinden aktarılmadan önce, standart ulusal özellikli bir şif-

Kritik Kablosuz Ağların Kullanım Parametreleri

Mevcut kablolu ağların uzantısı olarak veya farklı bir bölgede ilk defa tesis edilecek olan kablosuz bir ağdan önce, ayrıntılı bir proje planı ele alınmalı ve yeni yapının kurulumu için zorunlu olan hususlar ortaya çıkarılmalıdır. Tespit edilecek bu bilgiler doğrultusunda, kritik fonksiyonları olduğunu düşünen organizasyonlar örnek olarak kullanacakları bir politikaya sahip olacaklar ve bu politika, ağ kullanım kararı öncesinde sistem yöneticilerinin doğru bir yol izlemesini sağlayacaktır.

Doç.Dr. Yalçın ÇEBİ, Tuncay ERCAN

Dokuz Eylül Üniversitesi Bilgisayar Mühendisliği
Bölümü, İzmir, Türkiye
yalcin@cs.deu.edu.tr; tuncay_e@hotmail.com

Kritik altyapı ve fonksiyonel görevleri olduğunu düşünen organizasyonlar bugün için yeterince gelişmiş kablosuz ağ teknolojileri ve belirlenen standartlara uygun güvenlik kriterleriyle kablosuz ağları kullanabilirler.

Kablosuz Yerel Ağların basit ve mobil olmaları sebebiyle kullanımları son yıllarda oldukça artmıştır. Ancak, Silahlı Kuvvetler gibi barış veya olağanüstü hallerde bu çeşit kablosuz ağları tesis etmek ve kullanmak zorunda olan birimler, kendilerine ait ileri düzeydeki güvenlik standartlarından dolayı, bu uygulamalardan mevcut güvenlik açıkları sebebiyle vazgeçmişlerdir.

Askeri birlikler mobil olmaları ve sık sık yer değiştirme özelliklerinden dolayı, gizlilik dereceli olsun veya olmasın kablosuz linkler üzerinden bilgi aktarımlarına ihtiyaç duyarlar. Böyle zamanlarda kara, hava ve deniz unsurları arasında gerekli olan ses ve data irtibatlarının sağlanması için, kablosuz ve emniyetli bir bilgi sistem yapısının kurulması oldukça yararlı olacaktır. Böylece hem kablo döşeme maliyeti hem de yerel bilgisayar ağını işletilebilmek için gereken zaman azalacaktır. Kablosuz iletişim ve uygulanacak güvenlik önlemlerindeki teknolojik ilerlemelerle, bu sistemlerdeki mevcut tehdit ve hassasiyetler kabul edilebilir bir seviyeye kadar azaltılmıştır.

1. Ordu Gereksinimleri

Kablosuz teknolojilerin kullanılması, bölgesel

yer değiştirmelerde Silahlı Kuvvetlerin mevcut ses ve data iletişiminin kesintiye uğramaksızın daha kısa sürede kurulmasını sağlayacaktır. Kablosuz sistemlerin esneklik, hareketlilik ve performans karakteristikleri birçok avantaj sağlar. Bu sistemlerin gereksinimleri tesis edilecekleri karargahlara özgü olmalı ve uzak mesafe irtibatları için farklı telekomünikasyon sistemleri ile birlikte kullanılabilir [1].

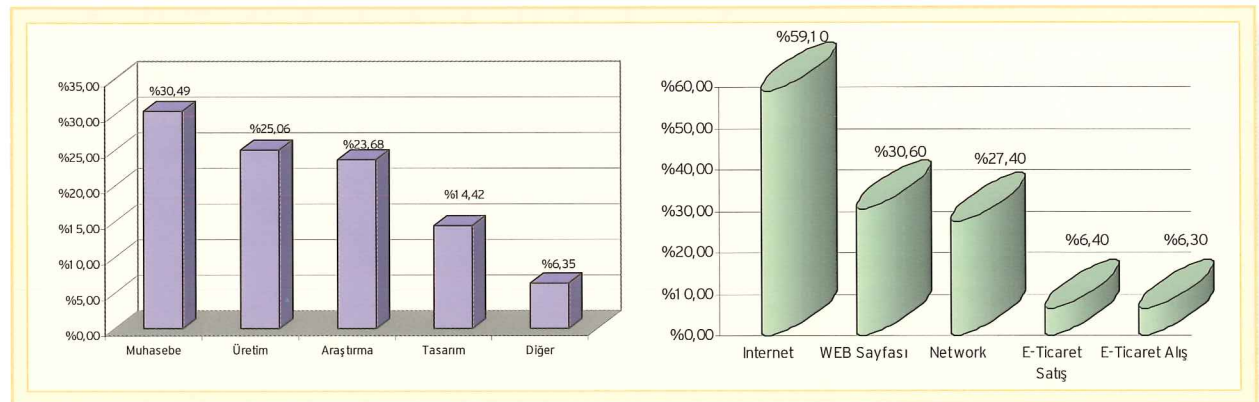
1.1. Kolay Kurulumu ve Mobil Olması

Silahlı Kuvvetler tatbikat, keşif ve alarm durumları gibi farklı amaçlarla, ticari iletişim alt yapısının yetersiz veya hiç olmadığı bölgelere intikal edip, geçici maksatlarla bu bölgelerde yerleşmektedir. En kısa sürede bütün karargaha ait iletişim altyapısını kurmak başlıca hedeftir. Başlangıçta sadece emniyet maksatlı birkaç devreden oluşan kullanıcı altyapısı, ana karargah içindeki taktik hareket merkezi, istihbarat, lojistik ve sağlık hizmetleri gibi farklı fonksiyonel görevlerdeki kullanıcıların katılımıyla çok yoğun ve dinamik bir çalışma ortamı haline gelir. Bu durumda hem veri transferi için kullanılacak devrelerin hem de kullanıcıların sayısı artar. Kablosuz ağlar esneklikleri ve planlama kolaylıklarından dolayı bu tür yer değiştirmelerde çok faydalı olacaktır [1].

İşletmenin Geleceğe Dönük İhtiyaçları

İhtiyaç	Yok	Yok %	Var	Var %
Yatırım için Ek Finans	14.177	%36,97	24.175	%63,03
İlave İşletme Sermayesi	19.262	%50,22	19.090	%49,78
Kalitenin İyileştirilmesi	23.841	%62,16	14.511	%37,84
Dış Pazara Açılma	21.463	%55,96	16.889	%44,04
İç Pazarda Büyüme	19.725	%51,43	18.627	%48,57
Markalaşma	23.317	%60,80	15.035	%39,20
Yeni Bir Alana Girme	31.894	%81,05	7.458	%18,95
İşletmenin Yeniden Yapılanması	28.072	%73,20	10.280	%26,80
Nitelikli İlave Yönetici	29.435	%76,75	8.917	%23,25
Nitelikli Uzman Personel	22.088	%57,59	16.264	%42,41
Yeni Ürün Geliştirme	26.295	%68,56	12.057	%31,44
Maliyet Düşürme	23.102	%60,24	15.250	%39,76
Teknoloji İyileştirme	18.044	%47,05	20.308	%52,95
Yurtiçi Ortaklık	35.428	%92,38	2.924	%7,62
Yurtdışı Ortaklık	33.628	%87,68	4.724	%12,32
Yeni Dağıtım Kanalı Oluşturma	30.121	%78,54	8.231	%21,46
Elektronik Ticarete Geçiş	29.235	%76,23	9.117	%23,77
Bilgi Sisteminde Yeni Teknoloji	28.120	%73,32	10.232	%26,68
Yönetim Danışmanlığı	29.684	%77,40	8.668	%22,60
Çalışanların İşbaşı Eğitimi	29.141	%75,98	9.211	%24,02
Yönetici Eğitimi	29.662	%77,34	8.690	%22,66
Otomasyon	28.789	%75,07	9.563	%24,93
Planlı Bakım Sistemi	31.450	%82,00	6.902	%18,00
Temel Beceri Eğitimi	30.598	%79,78	7.754	%20,22

Geleceğe yönelik ihtiyaçlar

Dışardan Alınan Hizmetler (Danışmanlık Hizmeti)

Sektör	Aldık	Aldık %	Almadık	Almadık %
Pazarlama Tanıtım	1.032	%2,69	37.320	%97,31
Satış Dağıtım	697	%1,82	37.655	%98,18
Yönetim Organizasyon	1.041	%2,71	37.311	%97,29
İnsan kaynakları	687	%1,79	37.665	%98,21
Toplam Kalite Yönetimi	1.749	%4,56	36.603	%95,44
Üretim Planlama Ve Kontrol	1.149	%3,00	37.203	%97,00
Dış Ticaret-İhracat	724	%1,89	37.628	%98,11
Bilgisayar Sistemleri	1.234	%3,81	31.118	%96,19
Planlı Bakım	737	%1,92	37.615	%98,08
Finans Yönetimi	1.059	%2,76	37.293	%97,24
Yönetici Eğitimi	681	%1,78	37.671	%98,22

Kaynak KOSGEB

sahip olan işletmelerin elektronik ticareti etkin kullanmadıklarını gösteriyor. Buna karşılık işletmelerin geleceğe dönük ihtiyaçlarının tespit edildiği bölümünde 9 bin 117 işletmenin elektronik ticarete geçişi gelecek için bir ihtiyaç olarak görmesi ilgi çekici.

KOBİ'ler bilgisayarları işletmelerinde yüzde 30 oranında en fazla muhasebe ihtiyaçlarını karşılamak için kullanırken, üretimde yüzde, araştırma çalışmalarında yüzde 23, tasarım alanında yüzde 14 tasarımda kullanırken bilgisayar ağırlarına sahip olan işletmelerin oranı ise sadece yüzde 27.

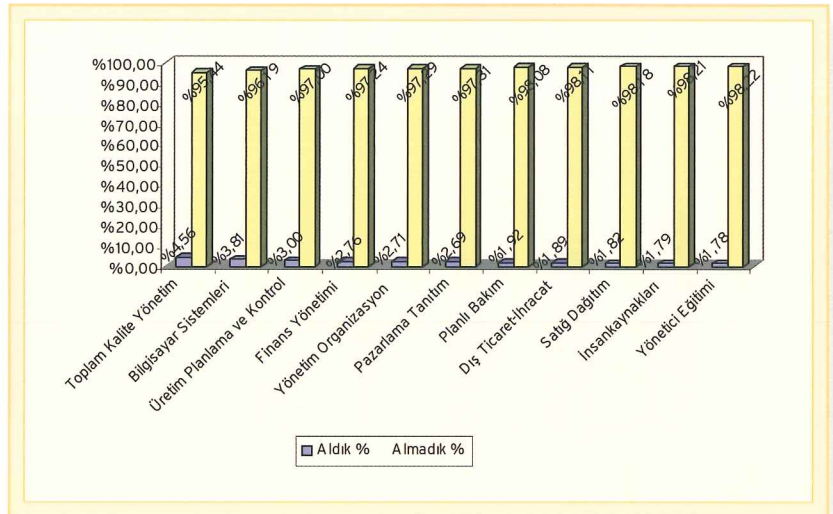
Dışkaynakta Bilişim Revaçta

KOBİ'ler Dış Kaynak kullanımını pek etkin bir yöntem olarak kullanmasalar da, (Yüzde 95'inden fazlası dış kaynak kullanmıyor) dış kaynak kullanımının başında yüzde 4.56 ile Toplam Kalite Yönetimi danışmanlık hizmetleri ve yüzde 4.58 ile Toplam Kalite Yönetimi eğitimi başı çekiyor. Bilgisayar danışmanlık hizmetleri alan işletmeler yüzde 3.81 bilgisayar

eğitimi alan işletmeler ise yüzde 4.27 olarak raporda yer alıyor.

40 bin KOBİ'den 8 bin 364'ü Bilgisayarlı üretim ve satış planlaması yaparken geleceğe yönelik

ihtiyaçları arasında finansman ve sermaye ihtiyacı başı çekiyor. İşletmelerden yüzde 76'sı elektronik ticarete geçişi yüzde 73'ü Bilgi Sisteminde yeni teknolojiyi gelecek ihtiyaçları arasında görmüyor. Ancak Dış pazarlara açılma, iç pazarda büyüme, yeni dağıtım kanalı oluşturmadaki ihtiyaçlar, Elektronik Ticaret'e geçişi ihtiyaç olarak gören 9 bin 117 işletme ve Bilgi Sisteminde Yeni Teknoloji kullanım ihtiyacı bulunan 10 bin 232 işletme gibi diğerlerinin de bu hedeflere ulaşmada bilişim teknolojilerini kullanma zorunluluğunu ortaya koyuyor

Sakallılar Derneği

Bu kuruluşların içinde dünya kadar değerli insan var. Toplumun farklı kesimlerinden, üniversitelerden, kamu kuruluşlarından, özel sektörden... Yani görmeyi bilen için sakalları bellerine kadar geliyor. O zaman neden sözleri dinlenmiyor.

Serhat AYAN
serhat@ayan.org

Güzel Türkçemizde hoş bir deyim var "sakallım yok ki sözüm dinlensin" diye... Türkiye Bilişim Derneği ve benzeri sivil toplum kuruluşlarının yegane sorunu sanırım sakallarının olmayışı. Kimse sözlerini dinlemiyor. İşin ilginç tarafı dinliyormuş gibi bile yapmıyorlar. Bunun sebebini anlayabilmek mümkün değil. Bu kuruluşların içinde dünya kadar değerli insan var. Toplumun farklı kesimlerinden, üniversitelerden, kamu kuruluşlarından, özel sektörden... Yani görmeyi bilen için sakalları bellerine kadar geliyor. O zaman neden sözleri dinlenmiyor, gelin birlikte bakalım:

1. TBD, konum itibarıyla ihalelere katılarak hükümetin ilgisini çekebilecek, yazıları tersten okuyabilen bir ülkenin kuruluşu değil.
2. TBD fikir verirken genellikle olması gereken şeyleri söylüyor, insanların duymak istediği şeyleri değil. Yazılan raporlarda "sayın müdürüm siiiz... karşından düşmanlar gelirken kılıcınızı çekmiş Allah Allah sesleriyle tek başınıza saldırıyordunuz" gibi bir rapor hazırlanırsa kimse buna kayıtsız kalamaz.
3. TBD içinde akademik kökenli insanlar olduğundan sıkıcı ve uzun raporlar hazırlıyorlar. Ben gördüm ordan biliyorum. "Konuya bilimsel yaklaşıcağız" diye boğuyorlar raporları yazıya... Oysa her sayfaya şöyle iç açıcı resimler konsa... Çiçekten bal alan arı, Antalya sahillerinde

güneşlenen Helga... Aralarında ne istiyor-sanız söyleyin yine di mi?

4. TBD sözünün dinlenmesini istediği zamanlarda kimi ilgili kişileri yurt dışına geziye götürsün. İhale şartnamelerinden görebildiğimiz kadarıyla insanlar yurt dışında daha iyi anlıyorlar, kafalarına daha iyi giriyor. Türkiye'de odasında zaten bunalmış adam, sizi mi dinler...
5. Türkiye'de genellikle yabancı kuruluşların sözü daha çok dinleniyor. Bu yüzden Türkiye Bilişim Derneği ismini acilen değiştirerek Turkish IT Organisation gibi (kısaltması TITO oluyor eski komünist ülkeleri çağrıştırıyor bu olmadı) affilli bir markalaşmaya gidilerek devlet kurumlarından içeri öyle girilmeli.
6. Dernek bünyesine acilen birkaç büyük firmanın CEO ve genel müdürlerinin girmesi, onların yönetimde söz sahibi olması sağlanmalı.
7. Hemen gözü yaşlı bir çocuk kitlesi (Doğu Anadolu'da bilgisayarsız çocuk, babasının okula göndermediği kız gibi...) bularak büyük bir kampanya başlatmalı, kampanyanın açılış yemeğine anlı şanlı gazeteciler ve başbakan getirmeli.

Bu maddeleri harfiyen uygulamadıkça Türkiye Bilişim Derneği ağzıyla kuş tutsa da devlete sözünü dinletemez. Devlete yakınlık kriteri olarak bir tek dernek seçimleri sırasında yaşanan itiş kakışla devlete söz dinletilmez.

Ne mutlu Türk'üm diyene!

WiMAX teknolojisinin sunduğu avantajlar

- **Kablolu altyapının kurulmasının zor olduğu bölgelerde, hızlı genişbant hizmeti verebilme yeteneği; klasik kablolu genişbant hizmetlerine oranla, kablosuzun kurulması daha hızlıdır.**
- **Kurulumu, klasik kablolu altyapıdan daha ucuzdur. Kablolu her iki uçta da ekipman gerektirir, buna ek olarak kablo döşenmesi gerekir. WiMAX ise sadece her iki uca kablosuz ekipman kurmanızı gerektirir, kablo döşeme işlemi gerekmez.**
- **Bir topluluğa genişbant sağlanmasının, DSL veya kabloluğa göre daha hızlı ve daha ucuza yapılmasına izin verir.**

daha rekabetçi bir piyasaya, daha düşük maliyetlere ve tüm dünyada hızla artacak kablosuz geniş bant kullanımına yol açacak.

WiMAX Forum 140'tan fazla küresel şirketi bünyesinde barındırıyor. Bunlar 802.16 standardına ciddi yatırımlar yapıyorlar. Fakat bunların arasında WiMAX'ın en ateşli savunucusunun Intel olduğunu söylersek herhalde yanlış olmayız. Intel Wi-Fi için ürettiği Centrino işlemcisiyle kablosuz İnternet'te pazar payını büyüttü. Şimdi ise sabit bilgisayarlarda kablosuz İnternet kullanımının öncüsü olmayı hedefliyor. Intel, sabit bilgisayarlarda kullanılmak üzere ürettiği WiMAX'a uyumlu "Rosedale" isimli çipinin ilk örneklerini müşterilerinin denemelerine sundu. 802.16-2004 standardına uyumlu olan çipin WiMAX Forum'un sertifikasyonundan sonra 2005'in ikinci yarısında piyasaya sürülmesi bekleniyor. Intel Rosedale çipini 2006 ve 2007 yıllarında 802.16e standardıyla uyumlu hale getirerek mobil bilgisayarlar ve PDA'lerde Wi-Fi ve WiMAX özelliklerini bir arada bulundurmaya hedefliyor. Bir tür entegre 10/100 MAC olan 802.16 Media Access Controller (MAC) ve OFDM fiziksel katmanı, içsel güvenlik işlemi ve bir Time Duplexing kontrol ara yüzü içeren Rosedale çipi, bulunduğu ortamda Wi-Fi ve WiMAX standartlarından hangisi elverişliyse onu kullanabilecek.

Intel'in yanı sıra diğer firmalar da WiMAX yatırımlarına hız vermeye başladılar. Wavesat, tamamen 802.16-2004 standardına uyumlu DM256 çipini 2005'in ikinci yarısında piyasaya sürmeyi hedefliyor. WiMAX sisteminin kurulmasının maliyetinin bu yılın ikinci yarısında 250- 300 dolar olması beklenirken, bu fiyatın 2007'nin başlarında 100 dolara inmesi bekleniyor. Aynı

zamanda baz istasyonun kurulum maliyeti de kapsama alanına göre 5000\$ ile 100,000\$ arasında değişiyor. WiMAX teknolojisinin bir başka önemli destekçisi de WiMAX Forum'un kurucularından Nokia. Geçtiğimiz Mayıs ayında Wi-Fi ve 3G teknolojisine yoğunlaşmak için WiMAX Forum'dan ayrılan dev şirket, WiMAX'ı göz ardı edemeyeceğini anlayınca ani bir U dönüşüyle bir ay sonra tekrar Foruma katıldı.

802.16-2004 standardının ilk denemeleri dünyanın farklı bölgelerinde değişik firmalar tarafından yapılıyor. Bunlardan en önemlisi Intel'in Çin'de yaptığı denemeler. Haziran 2004'te Intel Dalian ve Chengdu belediye yönetimleriyle yaptığı anlaşmalarla bu bölgelerde WiMAX geliştirme çalışmaları düzenlemeyi başardı. Anlaşma çerçevesinde ZTE 'Rosedale' çipini kullanarak altyapı ve tüketici ekipmanı geliştirme konusunda projeye destek verecek. Ayrıca ZTE Uzak doğu ve Güneydoğu Asya'da 802.16e standardının ilk denemelerini 2006'da başlatmayı planlıyor.

Öte yandan British Telecom (BT) şirketi de standardın ilk örneklerini Alvarion ekipmanı kullanarak İngiltere'de test ediyor. Proxim, Intel ile birlikte ortak çalışarak baz istasyonları da dahil olmak üzere WiMAX ekipmanlarının bu yılın ilk yarısında piyasada olacağını açıkladı.

Sonuç

Her ne kadar DSL ve KabloNet'in yerini tutamayacağını savunan görüşler olsa da WiMAX geniş bant İnternet çözümleri arasında bir devrim gerçekleştirebilir. 50 km'lik bir alanda 70 Mbt/sn veri transferi vadeden teknoloji kablo ve DSL'in ulaşmadığı noktalara geniş bant İnterneti götürmeyi hedefliyor. 2005'in ikinci yarısında televizyon yayınına benzer bir şekilde evlere kurulan antenlerle kablosuz İnternet keyfi yaşanabilecek. 802.16e standardı sayesinde tüm şehirde yada otobüs veya hızlı trende seyahat ederken PDA ve dizüstü bilgisayarlarda DSL hızında İnternet 3-4 yıl içinde ulaşılabilir olacak. Genişbant İnternet'te yaşanan gelişmelerin ve yeniliklerin hızını dikkate alırsak, teknolojinin ilerlemesi kadar fiyatların da ucuzlaması sağlanabilirse önümüzdeki on yıllar içinde televizyona benzer şekilde her eve gireceğini tahmin etmek çok da uçuk bir düşünce olmasa gerek.

WiMAX, Worldwide Interoperability for Microwave Access'in (Dünya Çapında Mikrodalga Erişimi için Birarada Çalışabilirlik) kısaltılmış halidir ve standart bir IEEE kablosuz teknolojisidir. WiMAX, 75 Mbps'e kadar bant genişliği sağlamak ve maksimum 40 km'lik bir alanda çalışmak üzere tasarlanmıştır. Hem evler hem de kurumlar için, genişbant erişimin son bağlantı noktasında DSL

WiMAX'ın yatırım maliyeti açısından sunduğu avantajlar

- **Hücrese / GSM arka kanalı - WiMAX, GSM ağlarında esnek ve pahalı olmayan bir arka kanal olarak kolaylıkla kullanılabilir.**
- **On-demand genişbant - kurumlar için (bazı ülkelerde T1 hattının çekilmesi aylar alabilir) genişbanda hızla erişim sağlar. Ayrıca, her zaman genişbant bağlantısı kullanması gereken kurumlar için (örneğin bankalarda şube bağlantıları gibi), yedek bir geniş bant çözümü olarak kullanılabilir.**
- **Bina içi genişbant -Topluluklara hizmet olarak genişbandı ve İnternet'i sağlama konusunda boşlukları doldurmaya yardımcı olabilir. Kolay kurulumu ve fiyatı, WiMAX'ı genişbandın son noktasında doğru bir seçenek haline getirmektedir.**

Türkiye'nin imzası

www.turktrust.com.tr

TURKTRUST

Nitelikli elektronik sertifika

Zaman damgası

Yazılım çözümleri

Bilişim güvenliği

SSL sertifikası

Hollanda Caddesi 62.Sokak No:7 06550 Yıldız, Çankaya / ANKARA

Tel: (312) 439 10 00 • Faks: (312) 439 10 01

www.turktrust.com.tr bilgi@turktrust.com.tr

"TURKTRUST, TSK ELELE VAKFI kuruluşudur."

Bankaların teknoloji yatırımları hız kesti...

Bankacılık Denetleme ve Düzenleme Kurulu Bilgi Yönetim Dairesi tarafından derlenen Türkiye Bankacılık Envanteri Anket Çalışması raporuna göre ankete katılan 48 banka ve 5 özel finans kurumunun 2004 yılındaki teknoloji yatırımları 305 milyon 721 bin YTL olarak gerçekleşti. Bu rakam bankaların işletme giderlerinin yüzde 10'unu oluşturuyor.

Kemalettin BULAMACI
kemalettin@btdunyasi.net

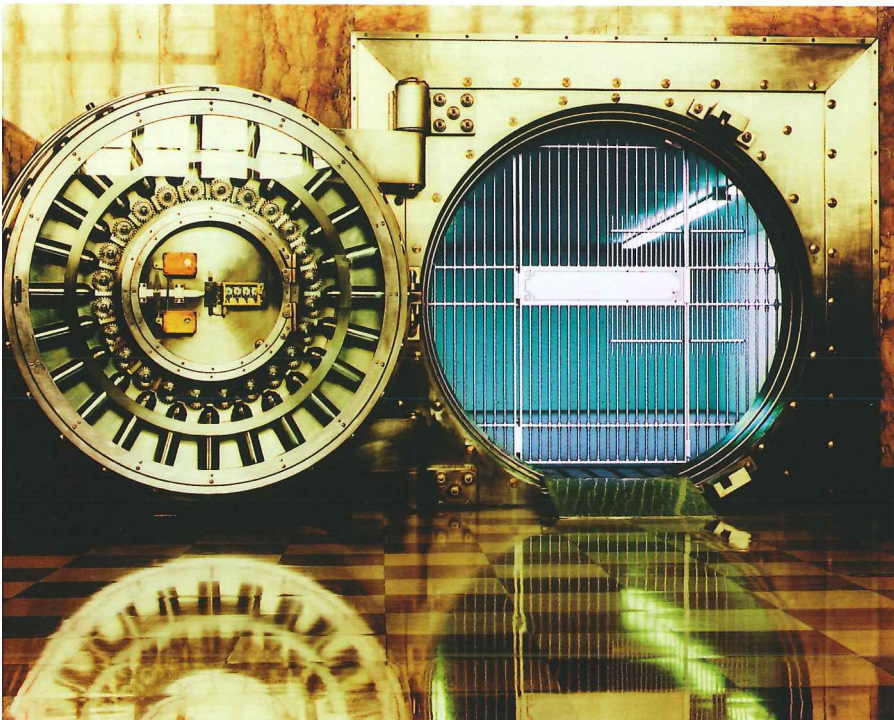
Bankacılık Denetleme ve Düzenleme Kurulu Bilgi Yönetim Dairesi tarafından derlenen Bankalar Bilgi Teknolojileri Envanteri Anketi sonuçlarına göre Türkiye'deki bankaların teknoloji yatırımları 2004 yılında işletme giderlerinin yüzde 10'una geriledi. 48'i banka ve 5'i özel finans kurumu olmak üzere toplam 53 bankanın katıldığı ankete ilişkin veriler, Kasım 2004-Şubat 2005 dönemini kapsıyor.

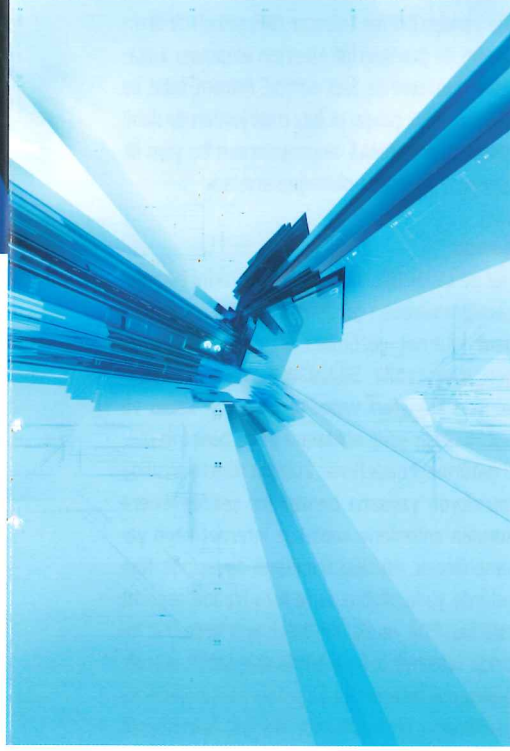
2004 yılında bankaların toplam işletme giderleri 3 milyar 165 milyon 454 bin YTL olarak

gerçekleşirken bu pay içerisinde teknoloji yatırımları ise 305 milyon 721 bin YTLye geriledi. Bu sadece yüzde 10'luk bir gidere karşılık geliyor.

2003 yılında bankaların teknoloji yatırımları 333 milyon 20 bin YTL ile toplam işletme giderlerinin yüzde 12'sine, 2002 yılında ise 357 milyon 211 bin YTL ile toplam işletme giderlerinin yüzde 16'sına karşılık geliyordu. Bankacılık Denetleme ve Düzenleme Kurulu'nun Bilgi Yönetimi Dairesi tarafından Türkiye'deki bankalar ve Özel Finans Kurumları'nın Bilgi Teknolojilerinden yararlanma oranlarını ve yöntemlerini görmek, bazı bilinen risklere karşı gerekli önlemleri alıp almadıklarını tespit etmek gerektiğinde ve bilgi teknolojileri denetiminde kullanılmak üzere bankalarımıza ilişkin bilgi teknolojileri envanterini oluşturmak amacıyla derlenen araştırma sonuçları Türkiye'de bankacılık altyapılarında kullanılan teknolojileri de ortaya çıkardı. Türkiye'de halen 27 bankanın 13 bin 968 ATM cihazı bulunuyor. 34 banka, internet bankacılığı hizmeti verirken, bankaların tamamı antivirüs sistemleri kullanıyor. Ayrıca POS hizmetini 23 banka yerine getirirken, Türkiye'de 71 bin 112 yazarkasa POS cihazı bulunuyor.

Verilere göre, 20 banka ATM'leri üzerinde dış kaynaklı yazılım kullanıyorken 7 tanesi kullanmıyor. Türkiye'de toplam 62 bin 552 imprinter cihazı bulunuyor. 13 bankanın sistemine dahil imprinter cihazı varken 40 bankanın sisteminde bulunmuyor.

Standardın ilk versiyonu olan 802.16 10-66 GHz frekansında çalışırken baz istasyonlarının kurulduğu kulelerin görüş açısında bulunması gerekiyordu. Fakat geliştirilmiş 802.16a standardı ise 2-11 GHz frekans aralığını kullanırken baz istasyonunu görme ihtiyacı duymuyor. Bu aralık içinde şimdilik 2,5, 3,5 ve 5,8 GHz'in kullanılması planlanırken 50 km uzaklıkta dahi 70 Mbt/sn hızlarına varan İnternet erişimi sağlanabiliyor. WiMAX, esas olarak OFDM (Orthogonal Frequency Division Multiplexing - Düz açılı Frekans Bölümlemeli Çoğullama) ve MIMO (Multiple Input Multiple-Output - Çoklu Giriş Çoklu Çıkış) teknolojilerine dayanıyor. Bu iki gelişmekte olan teknoloji sayesinde servis sağlayıcılar tek bir baz istasyonundan daha fazla müşteriye hizmet sunma olanağına kavuşurken bunu daha az spektrum kullanarak gerçekleştirecekler. OFDM, Wi-Fi (Wireless Fidelity / 802.11 standardı ve WiMAX/802.16 tarafından kullanılan taban radyo teknolojisidir. MIMO ise WiMAX'in etkinliğini dört katına kadar çıkartan gelişmiş bir anten teknolojisi. Üçüncü nesil ve ötesi iletişim teknolojileri büyük çapta OFDM ve MIMO teknolojilerine dayalı olacak.

WiMAX'in diğer kablosuz teknolojilere göre avantajları

802.16-2004 standardı birkaç önemli özelliği sayesinde problemsiz bir şekilde erişimi sağlıyor. Bunlar;

- Çoklu yol etkileşimi
- Gecikme dağılımı
- Sağlamlık

Çoklu yol etkileşimi ve gecikme dağılımı özelliği, kullanıcı baz istasyonunun görüş açısı dışındayken de iyi bir performans gerçekleşmesini sağlıyor. Oluşturulan 802.16-2004 MAC (Media Access Control uzun zamanlı sinyal gecikmelerine uyumlu şekilde tasarlandı. 802.11'de olduğu gibi 802.16-2004'ün fiziksel katmanı da gecikme dağılımına toleranslı şekilde oluşturuldu. 802.11 standardı 100 metrelik bir alanda işlediği için sadece 900 nano saniyelik gecikmeleri yok sayarken, WiMAX bunun yaklaşık 1000 katı olan 10 mikro saniyelik gecikmelere karşın bağlantı hızını koruyabiliyor.

WiMAX standardı 802.11'in bağlantı tabanlı erişim protokolü yerine erişim talepli erişim protokolü kullanıyor. Böylece daha az veri çarpışması yaşanıyor ve mevcut ağ genişliği en verimli şekilde kullanılabilir. Çarpışma olmaması veri transferi sırasında band genişliği kaybının olmaması anlamına geliyor. Tüm iletişim baz istasyonu tarafından kontrol ediliyor.

802.16-2004 standardı sahip oldukları elverişli

kanal genişliği ve adaptif modülasyon değerine göre daha çok kullanıcının bir arada İnternet'ten faydalanmasına imkân tanıyor. WiMAX, 802.11'in kullandığı 20 MHz'lik kanal genişliğinden çok daha dar bir kanalda hizmet vererek bant genişliğini boşa harcamıyor. Kullanılan kanalın yoğun olması durumunda ise adaptif modülasyon sayesinde kullanıcılar bağlantı halinde tutulabiliyor.

WiMAX ayrıca kablosuz İnternet servis sağlayıcılarının (WISP) müşterilerine yüksek kaliteli hizmet sunmalarını sağlıyor. 802.16-2004 standardı işletmelere yüksek bant genişliğini garanti ederken bireysel kullanıcılara düşük maliyetli ve yüksek hızda İnternet olanağı sağlıyor.

802.16-2004 standardı WMAN (Wireless Metropolitan Area Network) hizmetini desteklerken neredeyse bir şehrin iki ucu olabilecek bir mesafede, 50 km'lik bir alanda geniş bant İnternet olanağı sunuyor.

WiMAX Forum

IEEE'nin 802.16 standardını destekleyen firmalar 2003 yılında bir araya gelerek WiMAX Forum'u kurdular. Kâr amacı gütmeyen forumun temel hedefi 802.16 standardına dayalı geniş bant kablosuz interneti geliştirmek ve bu teknolojiyi içeren tüm ekipmanların birbirleriyle uyumlarını ve çalışabilmelerini sağlamak. Ürünlerini birbirleriyle ortak kullanıma açan ve standardı kabullenen endüstri liderlerinden oluşan forumun temel ilkelerini IEEE 802.16 standardını desteklemek; standardın kullanımını teşvik etmek ve desteklemek; teknolojinin kullanıldığı ekipmanların sertifikasyonu; küresel anlamda kabul görmek ve kablosuz geniş bandın dünya çapında kullanımını desteklemek olarak sıralayabiliriz.

WiMAX Forum, özellikle firmaların ürettikleri ekipmanların birbirleriyle uyumlu ve ortak çalışmasına yönelik sertifikasyon uygulaması açısından oldukça önemli. Firmalar farklı özelliklere sahip kablosuz çözümler üretiyorlar. Fakat bunlar birbirleriyle uyumlu olarak çalışmadıkları için bir işe yaramıyor. Bu sene içinde geçerli olacak WiMAX Forum sertifikasyonu sektörün gelişmesine ivme kazandırırken piyasanın daha çok bütünleşmesine olanak tanıyacak. Bu da

Intel ve France Telecom / Orange, 18 Temmuz'da Pau'da düzenlenen Tour de France bisiklet yarışlarında, ön-WiMAX genişbant kablosuz teknolojisini test etmek için işbirliği yaptı.

Etkinliği izleyen yüzlerce uluslararası gazeteci ve yetkililer, bir Wi-Fi hotspot yoluyla WiMAX iletim hattına bağlanarak gerçekleştirilen hızlı ve kolay İnternet erişiminden oldukça memnun kaldı. Bu çözüm, basın odasına düşük maliyetli, genişbantlı İnternet bağlantısı sağladı. Genişbantlı simetrik bağlantılar sayesinde, basın mensupları yüksek boyutlu multimedia içeren bilgileri dünya çapındaki merkezlerine, DSL'e göre daha hızlı ve daha etkin bir şekilde gönderebildiler.

Genişbant Kırsal Alanda...

WiMAX, 75 Mbps'e kadar bant genişliği sağlamak ve maksimum 40 km'lik bir alanda çalışmak ezere tasarlandı.

Genişbant keyfi bağlarını koparıp tüm şehre yayılıyor. Dar alanda kablosuz İnternet ağı oluşturan Wi-Fi teknolojisinden sonra henüz test aşamasında olan WiMAX, kablosuz İnterneti geniş alanlara yaymayı planlıyor. Bugün sayılı ofislerde ve kapalı alanlarda kullanılan hotspotlar 30-40 metrelik mesafede yaklaşık 10 Mbt/sn hızında bağlantı sağlarken 802.16 olarak da adlandırılan WiMAX 50 km'lik bir alanda 70 Mbt/sn hızında İnternet bağlantısı vaat ediyor. WiMAX kısaca DSL ve kablo İnternetin pabucunu dama atmaya alışıyor.

WiMAX (Worldwide Interoperability for Microwave Access), IEEE'nin 802.16 kablosuz iletişim standardı şartnamesine dayanan yeni bir standart. Wi-Fi olarak da adlandırılan 802.11 grubu standardına göre çok daha hızlı ve çok daha geniş alana hizmet veriyor. Özellikle kablo ve DSL hizmetinin ulaşmadığı alanlara geniş bant İnterneti ulaştırması bekleniyor.

WiMAX, kablosuz İnterneti taşınabilir bilgisayarların yanı sıra sabit bilgisayarlarda da kullanılabilir hale getiriyor. Çatıya yada pencereye kurulacak uydu anteni benzeri bir antenle kablosuz geniş bant İnternet keyfini evlerimizdeki yada ofislerimizdeki sabit bilgisayarlarımızda yaşayabileceğiz.

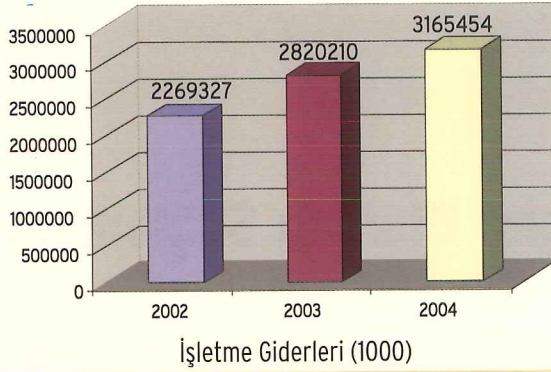
WiMAX standardının gözden geçirilmiş hali olan

802.16-2004, sabit bilgisayarlarda kablosuz İnternet kullanımını dışarıdaki kadar güçlü kılacak düzenlemeleri de içeriyor.

WiMAX standartları

WiMAX, farklı alanlarda kullanım için farklı standartlar içeriyor. Bunlardan ilki büyük antenler vasıtasıyla sabit bilgisayarlarda kablosuz İnternet imkânı sağlayacak 802.16a standardı. Özellikle Kablo Net ve DSL'in ulaşmadığı noktalar için ideal olan bu standardın 2005'in ilk yarısında piyasaya sürülmesi bekleniyor. IEEE'nin (Institute of Electrical and Electronics Engineers - Elektrik ve Elektronik Mühendisleri Enstitüsü) yeniden inceleyerek 802.16-2004 adını verdiği bu standart kapalı alanlarda 300 Mbt/sn hızına ıkmaı hedefliyor.

Standart üzerinde bir başka planlanan gelişme ise 802.16e olarak adlandırılıyor. Bu standardın vaat ettiği hizmet, otobüste yada trende seyahat ederken, yada benzeri koşullar altında PDA veya dizüstü bilgisayarlar aracılığıyla kesintisiz, yüksek hızda İnternet erişimi. Ayrıca 802.16e revizyonu 3G teknolojisine rakip olarak görülüyor. GSM şebekeleri tarafından desteklenen 3G teknolojsinin en büyük avantajı ucuz olması. Fakat uygulanması halinde WiMAX'ın hızına yetişmesi mümkün gözükmüyor. 802.16e için en erken 2006'yı beklemek gerekecek.

Ankete katılanların 48'i merkezi ve 5'i "dağıtık/yarı dağıtık" şekilde bulunuyor.

14 bankanın şubeleri arasında bağlantı bulunmazken, iletişim merkez üzerinden gerçekleştiriyor.

Banka ve finans kuruluşlarının en fazla etkileşim halinde olduğu kuruluşlar arasında, Türk Telekom, Telsim, Avea, Bağ-Kur, SSK, İGDAŞ, Turkcell, İSKİ, TEDAŞ, ASKİ, Maliye Bakanlığı, Kredi Kayıt Bürosu, Visa, Bankalararası Kart Merkezi, Takasbank, Merkez Bankası, Swift, Reuters yer alıyor.

Ankete göre, Türkiye'de 13 bankada kiosk cihazları varken 40'ında bulunmuyor. Türkiye'de toplam kiosk cihazı sayısı 911 olarak belirlendi.

POS hizmetini halen 53 bankadan 23'ü sağlıyor. Türkiye'de halen 71 bin 112 yazarkasa pos cihazı bulunuyor. 9 bankanın yazarkasa pos cihazı varken 44'nün yok.

POS cihazların bakım, onarım ve yönetimi konusunda pos cihazlarına sahip 23 bankadan 22'si, bu işlem için dış kaynak kullanım yoluna gidiyor. Cihazların yönetimi genelde banka tarafından yerine getiriliyor, bakım ve onarım için dış kaynak kullanılıyor.

Türkiye'de halen iki banka televizyon bankacılığı, üç banka wap/gprs bankacılığı hizmeti veriyor.

Türkiye'de halen 34 banka internet bankacılığı hizmeti verirken, 19 bankanın bu tür bir hizmeti bulunmuyor. İnternet bankacılığında dış kaynak kullananların sayısı 12, kullanmayanların sayısı da 22 olarak belirlendi.

Telefon bankacılığı hizmetini 53 bankadan 23'ü verirken, bu çerçevede dış kaynak kullananların sayısı 15 olarak tespit edildi.

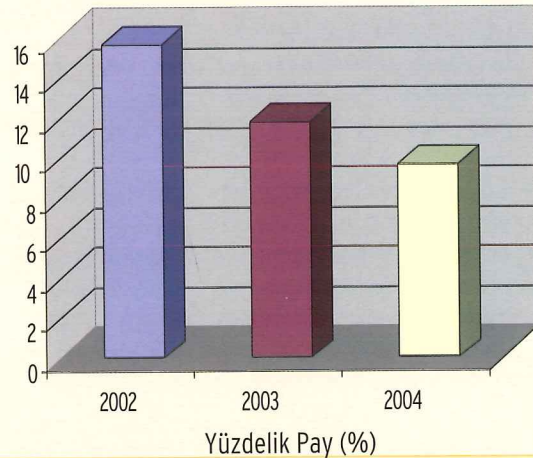
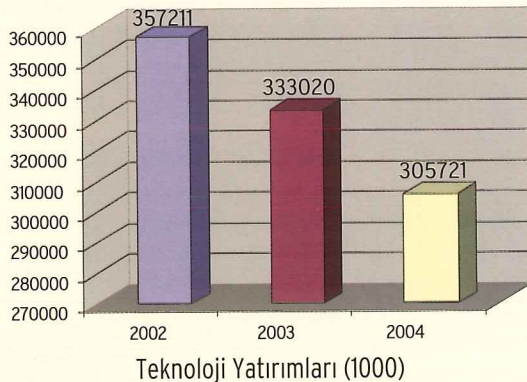
Şubesi olduğunu bildiren bankalardan 33'ü merkezi ve çevrim içi- gerçek zamanlı bir yapı kullanıyor. Sadece bir banka gün sonu aktarımı ile bilgilerini merkeze aktarıyor.

Merkezdeki uygulamalar çalıştırılarak (çok katmanlı mimari), istemci-sunucu mimarisi veya bilgisayar yapısı ile merkezi veri tabanına ulaşılarak işlemler gerçekleştiriliyor.

53 bankadan 45'i, değişik işlemler için dış kaynak kullanımına gidiyor.

Bankaların 36'sı saldırı tespit sistemi kullanırken, bunu kullanmayanların sayısı 17 olarak belirlendi. Ayrıca bankaların tamamı antivirüs programını kullandığı tespit edildi.

Bu arada anketin amacı, "banka ve özel finans kurumlarının bilgi teknolojilerinden yararlanma oranları ve yöntemlerini görmek, bazı bilinen risklere karşı gerekli önlemleri alıp almadıklarını tespit etmek, gerektiğinde ve bilgi teknolojileri denetiminde kullanılmak üzere, bankalara ilişkin bilgi teknolojileri envanterini oluşturmak" olarak sıralandı.

Eğitimde Tüm Bilgilere İnternette Erişim Olanağı Sağlanıyor

Önder Özdemir
TBD II. Başkanı
onder.ozdemir@tbd.org.tr

Milli Eğitim Bakanlığı (MEB), velilerin, çocuklarının okula devam ve derslerdeki başarı durumlarını internet üzerinden takip edebilmelerini sağlayan www.bep.meb.gov.tr adresli "Bilgiye Erişim Portalı" hazırlayarak, hizmete sundu.

"Bilgiye Erişim Portalı" ile ilgili proje kapsamında öğrencilerin sınavlardan aldıkları notlar ile okula devam durumları isteyen velilerin e-posta adreslerine veya cep telefonlarına gönderilecek.

MEB ile Microsoft arasında imzalanan "MEB'e bağlı Okullarda Bilgi ve İletişim Teknolojilerini Geliştirme Protokolü" kapsamında hazırlanan Bilgiye Erişim Portalı Projesi, 9 ildeki 120 okul-

da pilot olarak uygulanacak. Portal, öğrenciler, öğretmenler, okul yöneticileri ve velilerin yanı sıra eğitim ile ilgili içeriklere ulaşmak isteyenlere de açık olacak. Ancak veliler, öğrenciler, öğretmenler ve okul müdürleri kendileriyle ilgili yetki alanlarına T.C. kimlik numarası ve kendi şifreleriyle girebilecekler. Projenin uygulandığı okullarda öğrencisi bulunan velilere birer şifre verilecek. Böylece öğrenciler, sınav notlarının ve öğretmenlerinin kendileriyle ilgili değerlendirmelerinin bulunduğu sayfayı, velileri şifre kullanarak girebilecekleri için göremeyecekler.

Portaldaki öğrenci, öğretmen, müdür ve velilere yönelik kullanıcı servisleri bulunuyor. Veliler, kendilerinin kullanabileceği servisten çocuklarının tüm derslerindeki yazılı ve sözlü sınav-

Bilgiye Cepten de Erişilecek

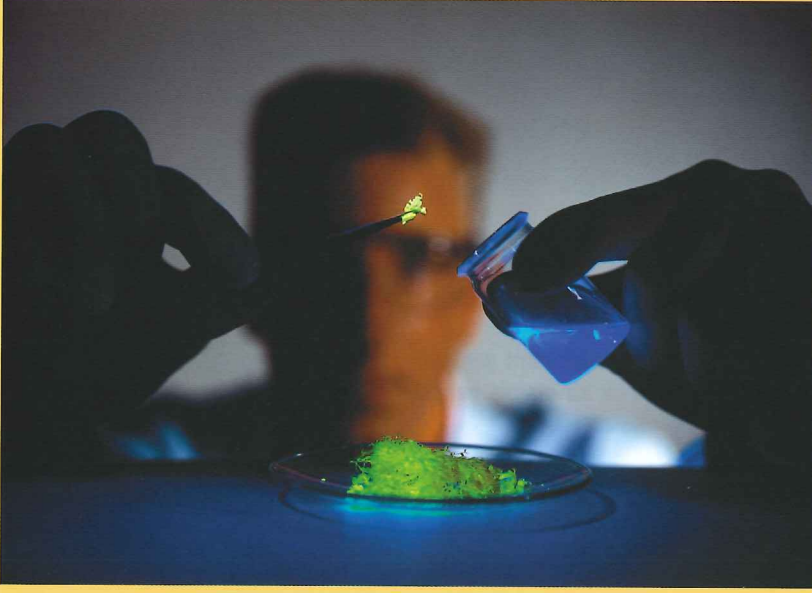
Milli Eğitim Bakanlığı personeli, öğrenci ve velilerin cep telefonu kullanarak istediği bilgilere kolayca erişimini öngören "Mobil Bilgi Projesi" tanıtıldı. Proje Milli Eğitim Bakanlığı'nın bilgiye erişim portalinin kullanımını cep telefonu ile işler hale getirmeyi de amaçlıyor. Temmuz ayında ilk fazına geçişi beklenen projede öğrenciler, ders programlarını, notları, sınav tarihlerini ve sonuçlarını cep telefonundan sorgulayarak alabilecekler. 650 bin öğretmen ve 300 bin bakanlık personeli de özlük işleri, tayin ve terfi durumları başta olmak üzere istedikleri bilgiye erişebilecekler. Ayrıca Motorlu Taşıtlar Sınav sonuçları da cep telefonu ile öğrenilebilecek.

Tanıtım toplantısında konuşan Avea Genel Müdürü Cahit Paksoy, Türkiye'de yıllardır e-devlet uygulamalarından söz edildiğini ancak bir türlü gerçekleştirilemediğini kaydederek "Bu projeye, e-devlet ile yıllardan bu yana bir türlü yapılamayanı mobil devlet haline getiriyoruz" dedi.

E-devlet projesinde vatandaşların bilgiye kolayca erişiminin öngörüldüğünü ancak bunun için gerekli olan bilgisayarlaşmanın halen çok düşük olduğunu dile getiren Paksoy, bakanlığın bunu artırmak üzere çalışma başlattığını, kısa sürede bilgisayar sayısının 30 milyona çıkmasının da beklenmediğini,

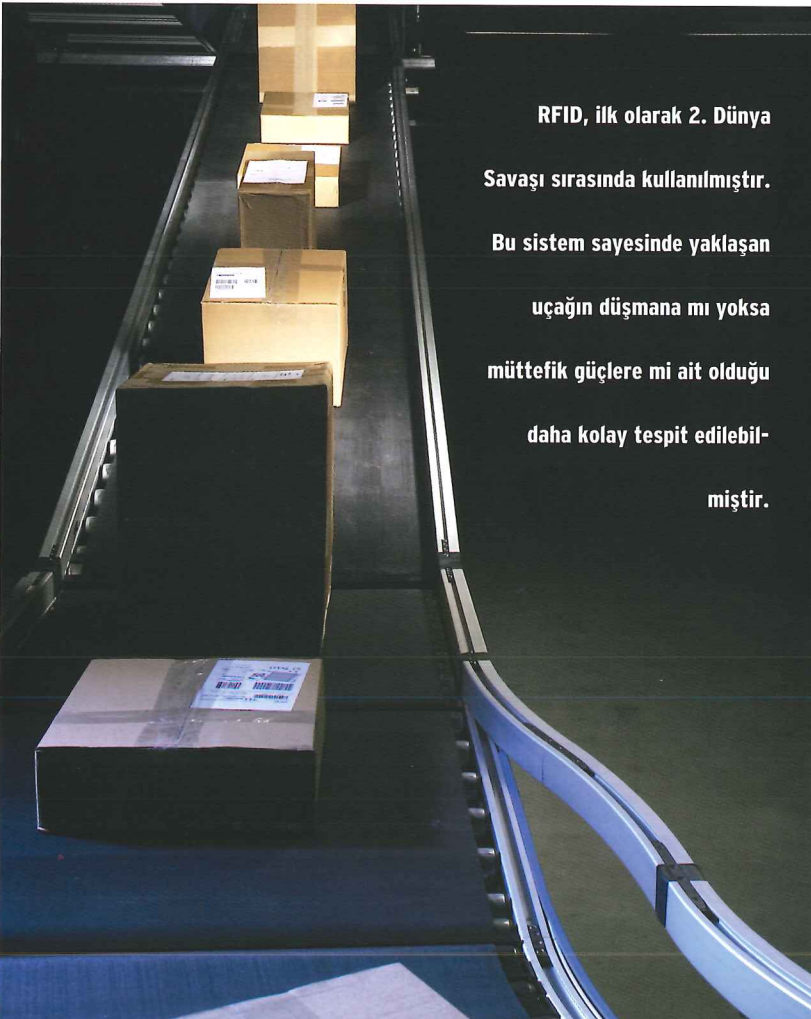
bu nedenle Mobil Bilgi Projesi'ni başlattıklarını söyledi. Türkiye'de 30 milyonun üzerinde cep telefonu kullanıcısı bulunuyor. 10 yaş üstü nüfusun da yüzde 65'i cep telefonu kullanıcısı.

Milli Eğitim Bakanlığı Eğitim Teknolojileri Genel Müdürü Nizami Aktürk, Türkiye'ye 3. nesil cep telefonu geldiğinde bilgiye erişimin daha da kolaylaşacağını, bakanlığın mobil telefonu eğitimde nasıl kullanılacağını sorguladığını belirterek "Mobil telefon sadece konuşmak öğrenci ve öğretmene bilgi veren, eğitimin parçası bir araç haline dönüşecek" dedi.

RFID Radyo Frekans

Tanımlaması elektronik devre sistemi, fiş, okuyucu ve bir software aracılığıyla iletişim kurmak için radyo dalgalarını kullanan otomatik bir tanımlama teknolojisidir.

RFID, ilk olarak 2. Dünya Savaşı sırasında kullanılmıştır. Bu sistem sayesinde yaklaşan uçağın düşmana mı yoksa müttefik güçlere mi ait olduğu daha kolay tespit edilebilmiştir.

kurulmasında karşılaşılabilecek sorunlardır. RFID uygulamasına geçmeyi planlayan bir şirket hem mevcut dönemde hem de gelecekteki ihtiyaçlarına cevap verebilmek için konu ile ilgili gelişmeleri sürekli takip etmelidir.

Akıllı Etiket Uygulamaları

Akıllı etiketlerin uygulaması ürün izlemesinin gerektiği her tür faaliyet alanında mümkündür. Maliyetlerini düşürmek ve süreçlerindeki aksamaları gidermek isteyen büyük şirketler RFID teknolojisi ve Akıllı Etiketlerle yakından ilgilenmektedirler. Örneğin, tedarik zinciri sürecinde, paletler dağıtım merkezlerine veya stok alanlarına gelmeye başladıkça ve sadece bu hareketi izleyebilmek için bütün mesaisini harcamak zorunda olan ziyadesiyle fazla sayıdaki çalışanı dikkate aldıkça yeni teknolojiyi sistemine adapte etme fikrini cazip bulan şirket sayısı hiç de az olmayacaktır. Bu teknolojiyi sistemine adapte etmenin maliyeti sonuçta elde edilecek maliyet indirimi dikkate alındığında önemli olmaktan çıkacaktır.

RFID teknolojisi sektörünün önümüzdeki dönemde gelişeceği aşikardır. Yapılan pazar araştırmaları, sektörün 2005 yılı itibarıyla yüzde 21 oranında gelişeceğini göstermektedir.

Geleceğin Teknolojisi...

Radyo Frekans Tanımlaması (RFID)

Otomatik Tanımlama ve Veri Toplama Teknolojileri çeşitli lojistik aktiviteleri ile ilgili veri toplamada doğruluğu ve verimliliği artırma amacıyla yıllardır kullanılmaktadır. Bar kod uygulaması şimdiye kadar kullanıcıların doğru ve hızlı veri toplamada kullandıkları önemli bir veri toplama yöntemi olmakla beraber bir takım kısıtlarından da bahsetmek mümkündür.

RFID, ilk olarak 2. Dünya Savaşı sırasında kullanılmıştır. Bu sistem sayesinde yaklaşan uçağın düşmana mı yoksa müttefik güçlere mi ait olduğu daha kolay tespit edilebilmiştir. RFID, daha bir çok farklı uygulamalara temel teşkil etmekle birlikte ticari arenaya henüz bar kod uygulaması kadar girebilmiş değildir. Bar kod uygulaması ile kıyaslanacak olduğunda RFID, çeşitli avantajları ve sunduğu teknolojik alt yapısıyla tedarik zinciri ve ticari ortaklıkların kurulmasında hala gelişim aşamasındadır.

RFID nedir?

Radyo Frekans Tanımlaması elektronik devre sistemi, fiş, okuyucu ve bir software aracılığıyla iletişim kurmak için radyo dalgalarını kullanan otomatik bir tanımlama teknolojisidir. Radyo dalgaları bir anten ve dalgaları okuyucuya geri ileten bir elektronik devre aracılığıyla aktarılır. Daha sonra ise okuyucu bu dalgaları, sürekli tanımlanabilen dijital bilgiye dönüştürür. Genel bir tanımlamadan sonra önemli olan bu sistemin iş süreçlerine ne şekilde adapte edileceğidir.

Akıllı Etiketler

RFID teknolojisinde akıllı etiketlerin kullanımı bar-kod uygulamalarında mevcut olmayan bir

takım avantajları da beraberinde getirmiştir. Bu avantajlar, şirketlerin verimliliğinin ve iş sonuçlarının etkinliğinin artırılmasında önemli bir yere sahiptir. Akıllı etiketler aynı zamanda bir çok şirketin gündeminde olan maliyet düşürmeye yönelik aktivitelerine de yardımcı bir unsur olarak karşımıza çıkmaktadır. Bunun yanında anlık tanımlamaya ve etiket üzerindeki bilgilerin güncellenmesine izin vermesi, akıllı etiketlerin tercih edilmesinin birincil nedenidir.

RFID teknolojisini destekleyen komplike software sistemi, bilginin havada dolaşması ve bu bilginin okuyucunun veya antenin direk menzili dahilinde olmama zorunluluğu bu sistemin bar-kod uygulamalarına tercih edilmesinin diğer önemli bir sebebidir. Bar-kod sisteminde de bilgiler güncellenebilmektedir ancak RFID'ten farklı olarak yazıcının mutlaka görüş alanında olmasını zorunlu kılmakta, bu da değişken voltaj seviyelerinin sistemi olumsuz etkilemesine zemin hazırlamaktadır. Bar kodu ancak ana sistemdeki bilgileri tanımlayabilmekte iken, RFID teknolojisinde akıllı etiketlerin kendisi sürekli güncellenebilir minimize edilmiş bir database durumundadır. Yani bar-kod uygulamasında değişiklikler sadece ana sistemde yapılabilen iken, RFID, bu değişiklikleri akıllı etiketleri sayesinde ürün üzerinde sürekli mümkün kılmaktadır. RFID'in avantajlarına tanımlayabildiği bilgi kapasitesinin bar-kodun kapasitesine göre daha fazla olması da eklenebilir.

Akıllı etiketlerin yukarıda sayılan avantajlarına rağmen bir takım kısıtlarından da bahsetmek mümkündür. Bu kısıtlar ana hatları ile standartların oluşturulması, maliyet ve altyapının

TÜBİSAD Kampanyası 100 bin PC'yi Buldu

Türkiye Bilişim Sanayicileri ve İşadamları Derneği ile Milli Eğitim Bakanlığı'nın işbirliğiyle yürütülen Bilgisayarlı Eğitime Destek kampanyasına 100 bin bilgisayar ve 4 binin üzerinde Bilgi Teknolojisi Sınıfı kazandırıldı.

Türkiye Bilişim Sanayicileri ve İşadamları Derneği (TÜBİSAD) ve Milli Eğitim Bakanlığı tarafından, ilköğretim okullarındaki bilgisayar adedini 1 milyona çıkarmak amacıyla başlatılan Bilgisayarlı Eğitime Destek kampanyasında, bağışların tutarı giderek artıyor. Milli Eğitim Bakanlığı ve TÜBİSAD işbirliği ile 5 Haziran 2005'te başlatılan Bilgisayarlı Eğitime Destek kam-

panyasına yapılan aynı ve maddi bağışlarla, okullara gönderilecek PC sayısı 100 bine yaklaştı. Kampanyanın resmi web sitesi www.bilgisayarliegitedestek.org adresindeki en son verilere göre, çeşitli kurum ve kuruluşlardan sağlanan destekle şimdiye kadar toplam 4.598 Bilgi Teknolojisi Sınıfı için 96.558 PC bağışı sözü alındı. Bu PC'lerin 42.000 tanesini, başkanlığını Halit Narin'in yaptığı Türkiye Tekstil Sanayii İşverenleri Sendikası bağışladı. Geriye kalan bilgisayarlar ise il özel idareleri, belediyeler, kamu sermayesi bulunan kuruluşlar, vakıflar, dernekler, Türkiye'nin büyük holdingleri ve şirketleri tarafından

sağlandı. Bilgisayarlı Eğitime Destek kampanyasında bugüne dek yapılan bağışlarla 31 ilimizdeki okulların bilgisayar ve Bilgi Teknolojisi Sınıfı ihtiyacı karşılandı. Kampanyanın resmi sitesinde, Türkiye'deki okulların 8 bin 224 Bilgi Teknolojisi Sınıfı'nda toplam 172 bin 704 PC'ye ihtiyaç olduğu bilgisine yer veriliyor. Milli Eğitim Bakanı Hüseyin Çelik'e göre ise ihtiyacımız ilk etapta 300 bin PC. TÜBİSAD, projenin başlangıcındaki hedef olan 1 milyon bilgisayara ulaşıncaya kadar, kampanyanın sürdürüleceğini belirtiyor.

lardan aldığı notları, öğretmenlerin öğrenci ile ilgili görüşlerini öğrenebilecekler. İlgili serviste velilerin meslekleri, e-posta adresleri, telefonları ve adres bilgileri de yer alacak. Veliler, çocuklarının sınav notları ve devam-devamsızlık gibi durumlarının cep telefonlarına veya e-postalarına iletilmesini isteyebilecekler.

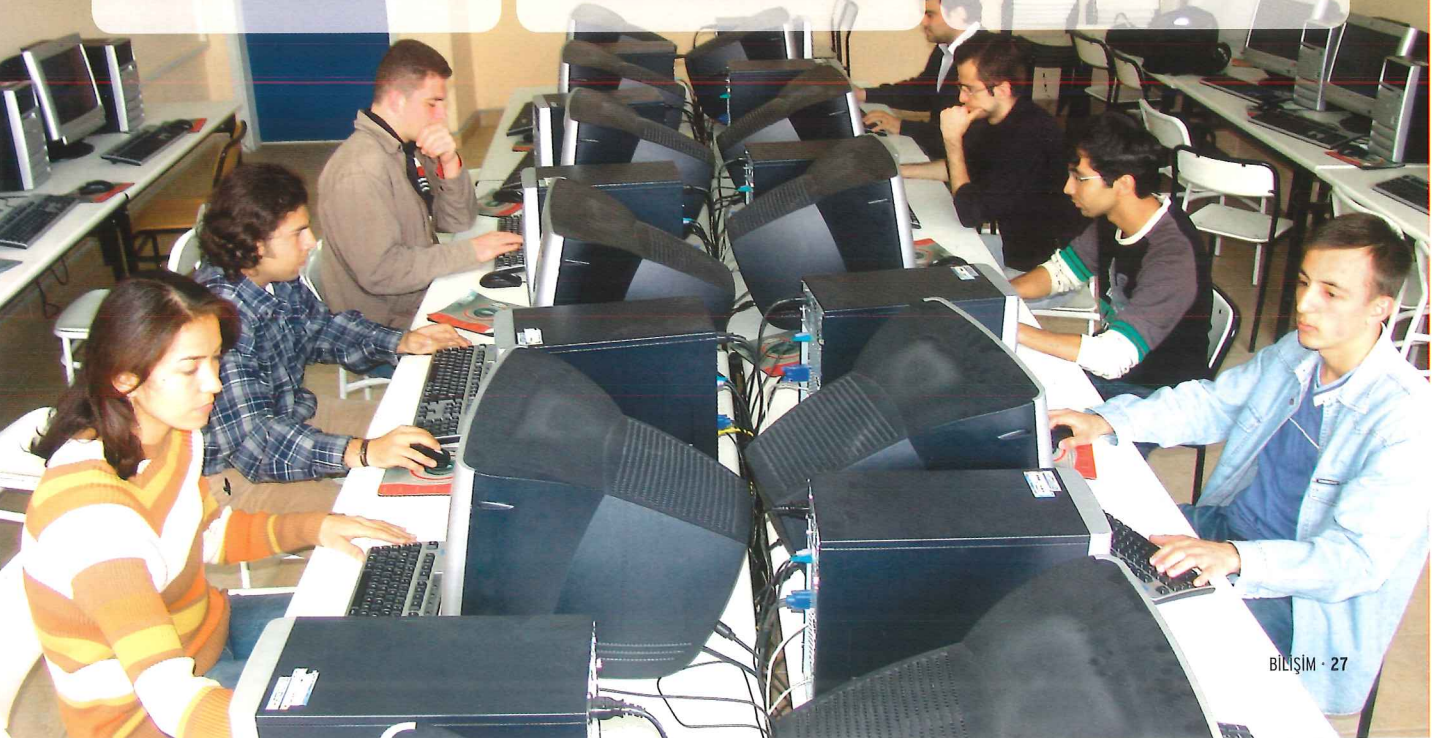
Öğrenciler de kendilerine ayrılan servisten yazılı, sözlü ve ödev notlarını, bütünleme ve yıl sonu sınavları ve geçmişe dönük sınav notlarını görebilecekler. Öğrenciler ayrıca içeriği

internete verilen dersleri de takip edebilecekler. Öğretmenlere yönelik serviste ise derslere girecekleri okulların listesi, okulda verdiği ders ve sınıf listeleri, öğrencilerin ilgili dersteki sınav notları bulunacak.

Öğretmenler de e-içeriği bulunan derslere bu servisten ulaşabilecekler. Öğretmenler ders doküman notlarını da meslektaşlarıyla paylaşabilecekler. Okul müdürlerine yönelik serviste de okulda ders veren öğretmenlerin isim ve branş listesi, öğretmenlerin o dönem içinde

verdikleri dersler ve sınıf listeleri, öğrencilerin derslerdeki notları bulunacak.

Bilgilerin sürekli güncelleneceği portalda ayrıca, e-kütüphane, haberler, anketler ve alanla ilgili linkler de yer alacak. Projeye dahil okullar, birbirlerine mesaj da gönderebilecekler. Proje, geçen yıl, yeni ilköğretim müfredatını pilot olarak uygulamak amacıyla seçilen Ankara, Bolu, Diyarbakır, Hatay, İstanbul, İzmir, Kocaeli, Samsun ve Van'daki toplam 120 okulda uygulanacak.

Sağlıkta e-Dönüşüme Genel Bakış

Yapılan bir araştırmaya göre internetin kullanım alanları arasında sağlık en başta geliyor. ABD'de internet kullanıcılarının %80'i Avrupa Birliğinde ise %65'i sağlıkla ilgili web sayfalarını ziyaret ediyorlar.

Dr. Nihat YURT

e-Dönüşüm Türkiye Projesi e-Sağlık Çalışma Grubu Koordinatörü
TBD Yönetim Kurulu Üyesi
nihat.yurt@tbd.org.tr

Gelişmiş ülkeler e-sağlık (elektronik sağlık) alanında stratejik eylem planları oluşturmuşlar ve bu doğrultuda kurumsal yapılanmaya geçmişlerdir.

Lizbon'da 23-24 Mart 2000 tarihlerinde gerçekleştirilen Avrupa Konseyi toplantısında, 15 Avrupa Birliği ülkesinin Hükümet ve Devlet Başkanları, Avrupa'nın gelecek onyılda "dünyadaki en rekabetçi ve dinamik bilgi tabanlı ekonomisi" haline gelmesi hedefini koydular. Bilgi tabanlı ekonominin oluşturulmasının temel ön koşulları internetin sağladığı olanaklardan yararlanılması ve bilgi teknolojileri alanında yetişmiş insan kaynağının oluşturulmasıdır. Bu amaçla Avrupa Birliği e-Avrupa girişimini başlattı.

vatandaşların, hastaların sağlığının iyileştirilmesinde, sağlık hizmetlerine ulaşılabilirliği arttırmak ve sağlık sektöründe yer alan tüm paydaşlara kaliteli, verimli ve etkili hizmetlerin sunumu için kullanılması olarak anlatılıyor.

Sağlık alanında belirlenmiş olan e-Avrupa+ (AB aday ülkeleri için) hedeflerini özetlemek olursak;

1. Birincil ve ikincil sağlık hizmeti sağlayıcıları için, yerel ağlar da dahil olmak üzere bir sağlık telematik altyapısının kurulması,
2. AB üyesi ülkelere tıbbi web sayfaları için söz konusu olan temel nitelik kriterlerini ulusal veya bölgesel düzeyde uygulanması,
3. AB kamu sağlığı ağları ve veritabanlarıyla bağlantı kurulmasıdır.

AB ülkeleri için ilave olarak;

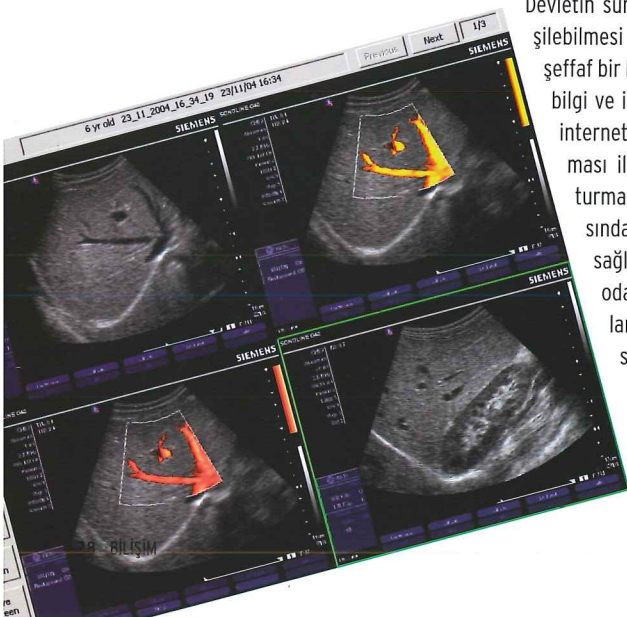
1. Avrupada en iyi elektronik sağlık uygulamalarının tanımlanması ve yaygınlaştırılması,
2. Sağlık teknolojileri ve veri değerlendirme ağlarının kurulması hedeflenmiştir.

Yapılan bir araştırmaya göre **internetin kullanım alanları arasında sağlık en başta gelmektedir.** ABD'de internet kullanıcılarının %80'i Avrupa Birliğinde ise %65'i sağlıkla ilgili web sayfalarını ziyaret etmektedirler. Sağlıkla

Devletin sunduğu hizmetlere çevrimiçi erişilebilmesi ve hizmetlerin etkili, verimli ve şeffaf bir biçimde sunulması için e-Devlet, bilgi ve iletişim teknolojileri ve özellikle internetin yaygın kullanımının sağlanması ile yetişmiş insan gücünü oluşturmaya yönelik e-Eğitim, iş dünyasında bilgi ve iletişim teknolojilerinin sağladığı olanakların kullanımına odaklanan e-İş ve aşağıda tanımlanan e-Sağlık e-Avrupa'nın temel stratejik alanları.

e-Sağlık

Bilgi ve iletişim teknolojilerinin tüm fonksiyonlarının

kapsama alanının GSM şebekelerinin kapsama alanına göre küçük olacak.

Bu nedenle, 3G hizmetlerinde bir aksamaya meydan verilmemesi bakımından, standart belirleme çalışmalarında 3G şebekelerinin 2G altyapısını da mümkün olduğu ölçüde kullanılabilir kılınması, bir başka deyişle 2G ve 3G altyapılarının entegrasyonunun sağlanması hususları da göz önünde bulunduruluyor.

Tahminlere göre, önümüzdeki yıllarda aboneler ikili modda ("dual-mode") çalışan terminal cihazları alacaklar ve böylelikle hem 3G kapsama alanı içerisinde bütün 3G hizmetlerine

erişilebilecekler. Hem de 3G kapsama alanının dışındaki bölgelerde aynı hizmetlere GSM şebekeleri ile sunulan hızlarda erişim sağlanabilecek.

Mobil genişbant erişim için 3G/UMTS protokolu dışında Kuzey Amerika'da kullanılan HSDPA, WCDMA, HSUMA gibi teknolojiler de bulunmaktadır. Fakat 3G/UMTS'nin dünyadaki mobil kullanıcıların %90'ı tarafından kullanılan 2G ile olan uyumu ve dolaşım kolaylığı diğer teknolojilerden daha ucuz ve tercih edilebilir olmasını sağlıyor.

Üçüncü nesil iletişimin bir başka yönü de sağladığı katma değerli servisler. Önümüzdeki 10 ila yirmi yıllık periyoda bakıldığında operatörlerin ses trafiğinden çok katma değerli servislerden kâr etmeyi planladıkları açık bir şekilde görülüyor. 3G/UMTS mevcut 2G şebekesi özellikle şehir merkezlerinde verdiği hizmetlerde belli sınırlamalarla karşılaşmak durumunda. Özellikle ses ve data transferi 2G şebekelerin sınırlarını zorluyor.. 3G bu sınırlamayı ortadan kaldırıyor GPRS'ten 10 kat daha hızlı veri transferine olanak sağlıyor. Bu sayede görüntülü telefon gibi yeni nesil medyada hizmetlerine olanak sağlıyor. Geniş alanda yüksek kapasiteli olarak tasarlanan sistem bit başına düşen maliyeti azlatıyor ve böylece yüksek trafiğe rağmen birim trafiğe düşen maliyet ucuzlamış oluyor. Bu durum maliyetlerini en iyi düzeyde tutmak isteyen ikinci nesil GSM operatörlerine önemli bir avantaj sağlıyor.

3G için yüksek performanslı cihazlar şart

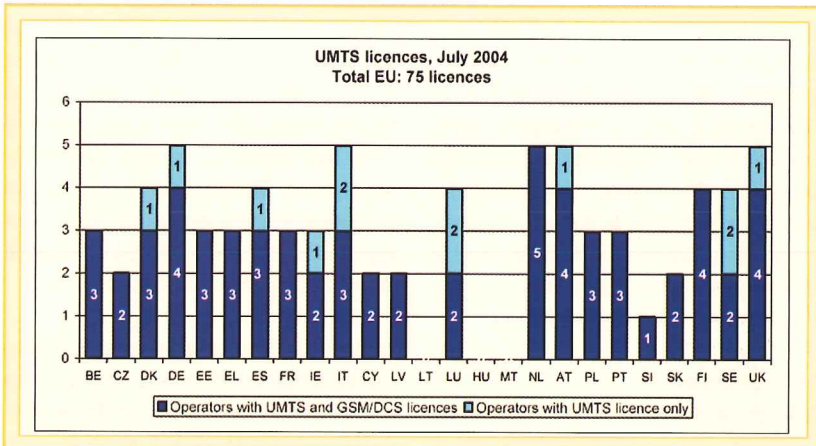
3G uygulamalarından tam anlamıyla faydalanabilmek için yüksek performanslı cihazlar kullanmak gerekiyor. 2005'in başından itibaren 100'ün üzerinde farklı WCDMA uyumlu cep telefonu, PDA ve data cardları Avrupa, Asya ve ABD'de satışa sunuldu. İlk WCDMA cihazları düşük pil ömrü, 2G cihazlara göre ağır ve büyüktüler. Fakat bu durum değişti ve 3G cihazlar estetik ve işlevsellik açısından 2G ile kafa kafaya yarışacak şekilde tasarlanmaya başlandı. Bugün piyasada yüksek görüntü çözünürlüğü sağlayan megapiksel kameralı ve yüksek kapasiteli hafızalara sahip cihazlar satışa sunulmakta.

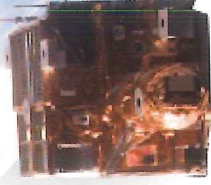
3G cihazları teknolojinin yayılması için anahtar rol üstlenmekte. Cihazların yaygın şekilde ve uyumlu olarak kullanılması operatörler için hayati önem taşımakta. Bu nedenle operatörler planlarını cihaz üreticileriyle ortak yapmak durumundalar.

Fiyatlandırma farklılık gösteriyor

2G'ye göre ağ kapasitesini oldukça arttıran 3G, operatörlere sesli görüşme fiyatlarında daha fazla esneklik sağlama imkanı tanıyor. Operatörle müşterilerine ön ödemeli ve faturalı tarifelerin bir çeşit karışımından oluşan yeni tarife paketleri sunmayı tasarlıyorlar. Bazıları GSM, GPRS, 3G ve WLAN hizmetleri için kesişen tarifeler sunup, TV yayını ve görüntülü telefon için ayrı bir ücret talep ederken, bazıları tamamen radikal fiyatlandırma modelleri denediler.

İngiliz Hutchison gibi bazı operatörler Pazar paylarını sağlam tutmak amacıyla ses ve metin trafiğinin ücretlerini düşürdü. Öte yandan Japon DoCoMo 3G hizmetini yabancı abonelere açarak daha aktif bir pazar politikası izlemeyi tercih etti. 19 ülkede 3G iş ortaklığı kurarak mümkün olduğu kadar çok abone kazanmayı hedefledi. Öte yandan Japon FOMA operatörü hizmetlerini sınıflandırarak vermeyi tercih etti. Farklı başlıklar altında email, görüntülü ve sesli mesaj, video-telefon, TV yayını gibi hizmetleri sınıflandırarak müşterilerine seçme olanağı tanıdı. Bu durum 2G'den 2,5G'ye geçişe yol açtı

Dünya 3G'de ilerliyor, biz Avrupa'da son ikiye kaldık

Önder Özdemir

onder.ozdemir@tbd.org.tr

Telecom Carriers Association verilere göre dünyada 70 ülkede üçüncü kuşak cep telefonu şebekesine geçildi. Şebekelerden 187 milyon abone yararlanıyor. Bu şebeke şu anda, Almanya, İngiltere, İtalya, İsveç, Hırvatistan, Polonya, Yunanistan, Portekiz, Tayvan, İrlanda ve Romanya'nın da aralarında bulunduğu 70 ülkede kullanılıyor. Ancak Avrupa'da Türkiye bu konuda ihaleye bile çıkmayan son iki ülke arasında.

Dünya çapında GSM hizmeti veren en büyük on operatörden sekizi 3G hizmetleri için lisans alarak bu hizmeti müşterilerine sunuyor. İkinci nesil mobil iletişimden yararlanan 1.2 milyar kullanıcının yakın zamanda hızla üçüncü nesile geçmesi de ileriye yönelik beklentiler arasında.

Üçüncü Kuşak sayesinde pekçok farklı yeni nesil gelişmiş uygulamayı abonelerine kullanırmaya başlayan telekom operatörleri, yeni abone girişinde de önemli mesafe katetmiş durumda. Hem İkinci Kuşak hem de 3G şebekeye sahip dünyanın önde gelen cep operatörlerinden Japon DoCoMo'nun son üç aydaki yeni abone girişlerine bakıldığında, 3G şebekenin Uzakdoğu'da oldukça popüler olduğunu görmek mümkün.

Buna göre DoCoMo son 3 aylık dönemde eski kullandığı şebekede 583 bin 800 abone kaydederken, 3G şebekesine toplam 2 milyon 677 bine yakın abone kaydetmiş durumda. DoCoMo'nun

15 milyon 3G abonesi bulunuyor. 2001'de teknolojiye liderlik yapan, Japon NTT DoCoMo pazarın yüzde 52,5'ine sahip. İngiliz Telekom devi Vodafone, 1.4 milyonu Japonya'da olmak üzere dünyada 3.3 milyon 3G abonesine sahip. Bir diğer GSM devi Orange firmasının ise 1.75 milyon 3G abonesi var.

Türkiye'de Telekomünikasyon Kurumu (TK) tarafından hazırlanan "Üçüncü nesil sistemler" raporuna göre önümüzdeki dönem lisans çalışmaları konusunda adım atılacak. UMTS uygulamalarının araştırıldığı raporda, Avrupa ülkelerinde 3G kurulum maliyetlerini aşağı çekmek için GSM alt yapısının kullanıldığına dikkat çekiliyor. Türkiye'de de benzer bir düzenleme yapılacağına sinyali verilirken, uygulamaya geçimle aşamasının 2006 yılı sonlarını bulması bekleniyor.

1G mobil telekomünikasyon teknolojisi ile 1986 yılında NMT sistemleri ile tanışan Türkiye, 2G teknolojisini 1994 yılında GSM operatörleri ile tanıdı. Türkiye'de bugün Turkcell, Telsim ve Avea olmak üzere üç GSM işletmecisi bulunuyor.

Turkcell Ericsson, Telsim ise Siemens/Motorola ile 3G altyapısını hazırlamak konusunda adımlar atıyor. Üçüncü nesil sistemlerin, GSM altyapısına benzer yapıları bulunduğu ve belirli bir geçiş dönemi boyunca benzer hizmetlerin sunulabileceği öngörülüyor. Kullanılmaya başlandıkları ilk bir kaç yıl, 3G şebekelerinin

ilgili doğru ve güncel bilgi sunumu amacıyla ABD'de 1997 yılında "Sağlıkla ilgili web siteleri için etik ilkeler-ethical principles for health-related Web sites" çalışmasını başlatmışlar, benzer şekilde 2000 yılı içerisinde Avrupa Birliği de eAvrupa e-Sağlık eylemleri arasında "sağlıkla ilgili web sayfalarında nitelik kriterleri" çalışmasına yer vermişlerdir. Aralık 2002'de Avrupa Birliğince Sağlıkla ilgili web sayıları nitelik kriterleri raporu yayınlanmıştır.

Sağlık hizmetlerine erişim ve hizmet sunumunda etkinliğin artırılması, sağlık tehditlerine karşı hızlı önlem alınması, halk sağlığı ağlarının oluşturulması, yöneticilerin, vatandaşların ve sağlık hizmeti sunanların sağlıkla ilgili doğru ve kesintisiz bilgilere ulaşmaları, teletıp uygulamaları ve sağlık bilimi konularında bilgi ve iletişim teknolojilerinin sağladığı olanaklardan yararlanılması amacıyla **gelişmiş ülkeler e-sağlık (elektronik sağlık) alanında stratejik eylem**

planları oluşturmuşlar ve bu doğrultuda kurumsal yapılanmaya geçmişlerdir.

Avrupa Birliğinde yaşanan gelişmeler paralelinde ülkemizde gerçekleştirilen çalışmalara kısaca değinmek yerinde olacaktır.

Ülkemizde de e-Avrupa+ Girişimi ile birlikte Aralık 2002 tarihinde e-Türkiye girişimi başlatılmış ve Mayıs 2002 tarihinde Başbakanlık tarafından e-Türkiye Taslak Eylem Planı yayın-

lanmıştır. e-Türkiye çalışmaları çerçevesinde oluşturulan 13 çalışma grubundan birisi Sağlık ve Çevre Çalışma Grubu olmuştur.

Acil Eylem Planı çerçevesinde Devlet Planlama Teşkilatı koordinasyonunda e-Dönüşüm Türkiye Projesi başlatılmış ve Bilgi Toplumu Dairesi kurulmuştur. e-Avrupa+ ve e-Türkiye çalışmaları değerlendirilmiş 8 adet yeni çalışma grubu oluşturulmuştur. e-Sağlık Çalışma Grubu'nun koordinasyonunu Sağlık Bakanlığı üstlenmiştir. e-Dönüşüm Türkiye Projesi Kısa Dönem Eylem Planı 4 Aralık 2003 tarih ve 2003/48 sayılı Başbakanlık Genelgesi ile Resmi Gazetede yayınlanmıştır. 73 eylemden oluşan Kısa Dönem Eylem Planında e-Sağlıkla ilgili 15 eylem yer almıştır.

Yapılan tespit ve değerlendirmeler sonucunda sektörler arası iş birliği ile Türkiye Sağlık Bilgi Sistemi alt yapısını oluşturmak üzere kamu, üniversiteler, sivil toplum kuruluşları ve özel sektörün katılımı ile 30 Ocak 2003 tarihinde Sağlık Bakanlığı koordinatörlüğünde çalışmalar başlatılmış bulunmaktadır. Türkiye'de günümüzde giderek kronikleşen sağlık sektörünün karşılaştığı sorunlar dikkate alınarak üzerinde çalışılması gereken ana konular belirlenmiş ve bu çerçevede Türkiye Sağlık Bilgi Sistemi çalışmalarını yürütmek üzere 10 çalışma grubu oluşturulmuştur.

Çalışma gruplarınca öncelikle ülke genelinde sağlık sektöründe bilgi ve iletişim teknolojileri yönünden mevcut durum değerlendirilmiş, dünyada yaşanan gelişmelere yer verilmiş, sağlık bilimi alanında yürütülmesi gerekli çalışmalar detaylarıyla belirlenmiş ve yoğun bir yıl boyunca gerçekleştirilen çalışma toplantıları

ile Ocak 2004'te Türkiye Sağlık Bilgi Sistemi Eylem Planı yayınlandı.

2003-2004 yıllarını kapsayan e-Sağlıkla ilgili 15 eylem büyük oranda tamamlanmış ve DPT ile birlikte değerlendirmeler yapıldı.

Yüksek Planlama Kurulunun e-Dönüşüm Türkiye Projesi 2005 Yılı Eylem Planı 24/03/2005 tarih ve 2005/5 sayılı Kararı ile Resmi Gazetede yayımlanmıştır. Söz konusu e- Dönüşüm Türkiye Projesi 2005 yılı Eylem Planı'nda "e-Sağlık" ile ilgili olarak Sağlık Bakanlığının sorumluluğunda;

1. Sağlık hizmeti veren ve ödeme yapan kurumlar arasında klinik ve idari verilerin değişimi
2. Aile Hekimliği Bilgi Sistemi
3. Hastane (İkinci Basamak) Yönetim Bilgi Sistemi
4. Elektronik Hasta Kayıtları
5. Sağlık Kayıtları Mahremiyetinin korunması olmak üzere 5 eylem yer alıyor

e-Sağlık alanında olası gelecek ihtiyaçlar dikkate alınarak "e-Sağlık Proje Teklifi" hazırlanmış ve ITU (International Telecommunication Union) 'a sunuldu. Proje teklifi, ITU tarafından kabul edilmiş ve Aralık 2003'de Cenevre'de gerçekleştirilen Dünya Bilgi Toplumu Zirvesi basın bildirgesinde (Türkiye'nin e-Sağlık Projesi-Turkey's e-Health Project) yayınlandı. Sağlık Bakanlığı ve ITU işbirliğinde projenin uygulamaya konmasına ilişkin çalışmalar son safhaya geldi.

Diğer sektörlerle karşılaştırıldığında sağlık sektörü enformasyon yoğun sektörlerin başında gelmektedir. Bilginin içerik ve yapısının en hızlı değiştiği alan sağlık alanıdır. Bilgi ve iletişim teknolojilerinin en hızlı etkilendiği alanların başında yine sağlık sektörü gelmektedir. Bu nedenle sağlık alanı, gelecek çeyrek asır Dünyada bilgi ve iletişim teknolojilerinin en yoğun kullanıldığı ve vatandaş odaklı sağlık hizmetlerinin uzaktan tanı-tedavi, telekonsültasyon ve tele-bakım gibi teletıp yöntemleriyle verilmeye çalışıldığı bir dönem olacaktır.

Dünyada sağlık sektörü için bilinen en temel sorunlar yaşlanan nüfus, değişen hasta bek-

Sağlık bilgi sistemleri ve sosyal güvenlik sistemleri ile entegrasyonu günümüzde bile gelişmiş ülkelerin hala üzerinde çalıştığı alanların başında geliyor

lentileri, artan maliyetler ve kaynak ve bilgi yönetiminin güçlüğüdür. **Az bilinen gerçek ise, e-Sağlık uygulamalarının sorunların çözümünde, bilgi yönetiminde, sağlık hizmetlerine erişim ve bakım kalitesinin artırılmasında maliyet etkili olduğu kanıtlanan en önemli araçları sunduğudur.**

Ülke genelinde sağlık sektöründe görev alan tüm aktörlerin (sağlık hizmeti alan, sunan, finanse eden, tedarik eden, kamu kurum ve kuruluşları, üniversiteler, sivil toplum kuruluşları, özel sektör vb) katkısıyla oluşturulacak ulusal sağlık bilgi sisteminin vizyonu; erişim hakları tanımlanmış yetkili kişi ve kuruluşlarca ulaşılabilir, tüm vatandaşları kapsayan, her bireyin kendi bilgilerine erişebildiği, doğum ile başlayıp tüm yaşam süresince sağlıkla ilgili verilerinden oluşan işlevsel bir veritabanının; yüksek bant genişlikli ve tüm ülkeyi kapsayan bir iletişim omurgasında paylaşılması ve teletıp uygulamalarına varan teknolojilerin mesleki pratikte kullanılmasını temel almasıdır.

Bu kapsamda DPT koordinasyonunda e-Dönüşüm Türkiye Projesinin başlaması ve bu çerçevede Sağlık Bakanlığı koordinasyonunda e-Sağlık çalışma grubunun oluşturulması oldukça önemli sayılabacak bir gelişmedir.

Ulusal sağlık bilgi sistemini oluşturmak üzere sağlıkta yer alan ilgili tüm kurum ve kuruluşlarda geliştirilecek bilgi teknolojileri uygulamalarında eşgüdüm sağlanması büyük önem taşımaktadır. **Sağlık bilgi sistemleri ve sosyal güvenlik sistemleri ile entegrasyonu günümüzde bile gelişmiş ülkelerin hala üzerinde çalıştığı alanların başında gelmektedir.**

Sağlıkla ilgili kişisel verilerin kağıt yada elektronik ortamda tutulmasından bağımsız olarak mahremiyet ve güvenliği ayrı bir önem taşımaktadır. Tanı ve tedavi alanında tıp teknolojilerindeki ilerlemeler ve bunun paralelinde elektronik sağlık kayıtlarının önemli oranda artması nedeniyle bu tür kayıtların gizliliği ve güvenliğinin sağlanmasına yönelik gerekli yasal ve teknolojik tedbirlerin alınması gerekmektedir.

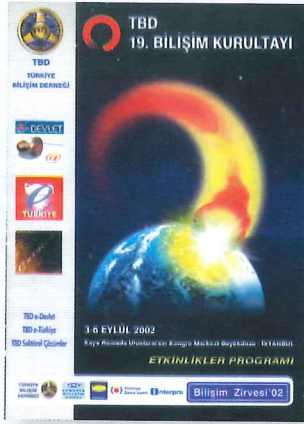
Ülke düzeyinde sağlıkla ilgili verilerin toplanması ve sağlık hizmeti sunumunda elde edilen veriler doğrultusunda hizmet planlaması yapılabilmesi için bilgi ve iletişim teknolojilerinin sağladığı olanakları kullanarak veri toplanması, toplanan bu verilerin kurumsal bir yapı dahilinde değerlendirilmesi ve aksayan noktalarda sorun gidermeye yönelik bir geribildirim mekanizmasının oluşturulması gerekmektedir. **Bu amaçla Kamu Yönetimi Temel Kanunu ve 2005 yılı sonunda tamamlanması hedeflenen Bilgi Toplumu Stratejileri ile uyumlu kurumsal bir yapının ivedi bir şekilde oluşturulması yerinde bir yaklaşım olacaktır.**

Bilişim '05

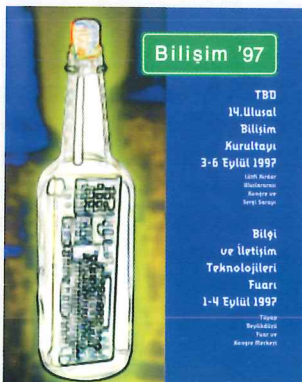
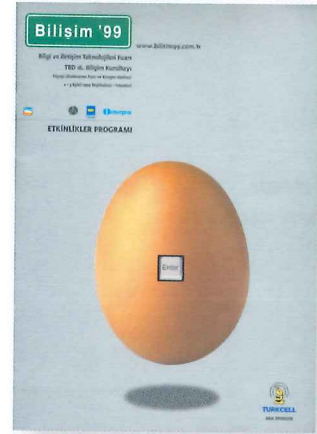
"Geleceği Yönetin"

sloganı ile yapıyor.

Bu yıl 22.sini yapacağımız Ulusal Bilişim Kurultayımız, geleneksel hale gelmiş olan Bilişim Teknolojileri Işığında Eğitim (BTIE'05), British Council'le birlikte düzenlediğimiz "E-Oyun" ve "Yerel Yönetimler ve Bilişim" etkinlikleriyle birlikte 3 gün boyunca bütün tarafları Bilişim'05 çatısı altında birleştirmeyi hedefliyor.

Bilişim'05 bu yıl ilk defa uluslararası bir etkinliğe dönüşmenin sinyallerini veriyor. Avrupa Profesyonel Bilişim Dernekleri Konseyi Başkanı Jouko Ruissalo, İrlanda Bilişim Derneği Başkanı ve ECDL Vakfı Başkanı Jim Friars, İsviçre Bilişim Derneği Başkanı Jorg Ruegg, ABD Virginia Ekonomik Kalkınma Kurumu Başkanı Gerald Gordon açılış günü etkinliğe katılarak kendi ülkelerindeki bilişimle kalkınma modellerini bizlerle paylaşacaklar. ECDL Vakfı Başkanı Jim Friars ve ECDL Yunanistan Yönetim Kurulu Başkanı Byron Nicolaides, Avrupa Birliği'nin tanıdığı ve tavsiye ettiği Avrupa Bilgisayar Yetkinlik Sertifikası'nın Avrupa'daki gelişimini ve Türkiye'deki modellerin nasıl olması gerektiğini anlatacaklar. Linux'un dünya üstünde en tanınan şahsiyetlerinden biri olan Jon "mad-dog" Hall, etkinliğimizin ikinci günü dünyada da yeni yayılmaya başlayan Üst Seviye Alan Adı Sistemi'ni bizlerle paylaşacak. e-oyun gününde İngiltere ve Kore'li uzmanlar e-oyunun dünyadaki pazarını, gelişme modellerini ve geleceğiyle ilgili vizyonu aktaracaklar.

1980'de bunlar konuşuluyordu...

1980 yılındaki Bilişim dergisinde yer alan Bilişim dalında kadro ünvanları görev ve deneyim tanımlarını analiz eden yazı hala güncelliğini koruyor.

Türkiye Bilişim Derneği 34 yılı geride bırakmasına rağmen derneğin yayınlarıyla, kurultaylarıyla gündeme getirdiği konular günümüzde de güncelliğini koruyor. Türkiye Bilişim Derneği'nin 9'uncu yılında yayımlanan 13 sayılı ve 1980 tarihle dergisinde iki makale dikkat çekiyor.

Bilişim dalında kadro ünvanları ve gerekir bilgi-deneyim tanımları ve Türkiye'de bilgisayar kullanımı ve bilgisayarlaşma siyasası ne olmalıdır?

Bu iki konu da derneğimizin gündeminden düşmüş değil. Hala kurultaylarımızda bu iki konu üzerinde çeşitli çalışmalar ve tartışmalar yürütüyoruz. Peki 25 yıl öncesinde bunlar nasıl kaleme alınmış?

Çetin Saatçioğlu, Ümit Karakaş, Erdoğan Yücel, Ali Yıldırım, Nurettin Keser, Birsen Bingöl, Mehmet İçağası, Hasan Kınalı, Kaya Kılan, Oktay Yazgaç ve Kemal Erdem tarafından kaleme alınan makalede 1960 yılında Türkiye'de bilgisayar kullanımının başlamasına rağmen 1972 yılında eğitim programlarının başlatılması ve Bilgi İşlem birimlerinde çalışacak olan personelin hangi yeterliliğe sahip olması gerektiğinin altı çiziliyor.

Makalede BİM Müdürü ve yardımcısının, Sistem Programlama ve İşletim Grubu Şefi ile Sistem Çözümleme ve Programlama Grubu Şefi'nin bunların yanında Donanım Mühendisi, Sistem

Programcısı ve Sistem Çözümleyici'nin bilişim alanında yüksek eğitim yapmış, Bilişim Yüksek Mühendisleri olması gerekliliği belirtiliyor. Bilişim Yüksek Lisansı ve Bilişim Mühendisliği eğitimi alanların çözümleyici kadrosundan itibaren üst konumlara kadar çalışabileceği, programcıların Bilgisayar Programcılığı Yüksek Okulu mezunu veya programcılık sertifikasına sahip olması önerilirken yardımcı programcılarının ise programcılık dili eğitimi almış kişilerin olması gerektiği belirtiliyor.

Türkiye Bilişim Kurumu Kurulmalı

1980 yılının Bilişim dergisinde 30 Kasım 1979 günü Ankara'da yapılan "Türkiye'de Bilgisayar Kullanımı ve Bilgisayarlaşma Siyasası ne olmalıdır?" başlıklı etkinliğin tam metni de yer alıyor. Prof. Dr. Atilla Elçi, Prof. Dr. Güney Gönenç, Kaya Kılan ve Dr. Aydın Köksal'ın yanı sıra DPT Bilgisayar Özel İhtisas Komisyonu üyesi Prof. Dr. Bülent Erpir'in konuşmacı olarak katıldığı toplantıda Türkiye Bilişim Kurumu'nun kurulmasının altı çiziliyor.

Ülkedeki tüm Bilişim uğraşlarında genel politika saptayacak, donanım, yazılım, personel olanaklarının yönetimde eşgüdüm sağlayacak ve yol gösterici olacak tanımlamaları ile anlatılan Bilişim Kurumu bundan 25 yıl sonra ancak hayata geçirilebildi. Kavramların çeyrek asır öncesine oranla genişlediği günümüzde Bilişim'i Bilgi Toplumu olarak adlandırarak ülke olarak DPT içerisinde bir Bilgi Toplumu Dairesi oluşturduk bir genel müdürlük olması için de çalışıyoruz. Ancak yine de 25 yıl önceki söylemlerdeki, Bilişim Kurumu'nu bağımsız olarak hayata geçirmeyi henüz başarabilmiş değiliz.

1959

9-10-11 KASIM 2005

← SHERATON CONVENTION
CENTER / ANKARA

Bilişim'05

- 22. BİLİŞİM KURULTAYI
- BTİE
- YEREL YÖNETİMLER
- E- OYUN

Program

Bilişim '05 Programı

Geleceği Yönetin...

1. Gün	Bale Salonu			Gerbera	
08:30 - 10:00	Kayıt				
10:00 - 11:30	Açılış Konuşmaları				
11:30 - 12:30					
12:30 - 14:00	Öğle Arası				
14:00 - 15:30	Uluslararası Forum "Geleceği Bilişimle Yönetmek"	Bilişim Teknolojileri İşğinde Eğitim -Açılış	SUN MICROSYSTEMS e-DEVLET ETKİNLİĞİ		
15:30 - 16:00	KAHVE ARASI				
16:00 - 17:30	Uluslararası Forum	Panel: Sayısal Uçurumu Eğitimle Aşmak	SUN MICROSYSTEMS e-DEVLET ETKİNLİĞİ	TÜRK TRUST e-İMZA ÇÖZÜMLERİ	
18:00 - 20:00	KOKTEYL				

2. GÜN	Bale Salonu			Gerbera	
	Koç Sistem e-Dönüşümle Gelecek Günü Panel: İş Dünyasında e-Dönüşüm ve Uluslararası Rekabet			Panel: Kültürel Dönüşüm ve e-Kültür	
10:00 - 12:30					
12:30 - 14:00	ÖĞLE ARASI				
14:00 - 15:30	Panel: Kamuda e-Dönüşüm(le) Gelecek!	Geleceği Yönetin CEO FORUM	HAVELSAN e-ADALET GÜNÜ	ALCATEL: Kurumsal IP Yaklaşımı	
15:30 - 16:00	KAHVE ARASI				
16:00 - 17:30	Panel: Geleceği e-Dönüşümle Yakalayanlar (Başarı Öyküleri) Gümrüklerde e-Dönüşüm e-Sigorta "Polnet'in Vatandaşın Yararı Ne?"	CEO FORUM	Panel: ADALETTE e-DÖNÜŞÜM		

3. GÜN	Bale Salonu			Gerbera	
			İLETİŞİM TEKNOLOJİLERİ GÜNÜ		
10:00 - 10:30					
10:30 - 12:30	AMD Panel		Açılış Konuşması	Türkiye AR-GE AB Projelerinden Nasıl Yararlanılır? 7. Çer. Prog.	
12:30 - 14:00					
14:00 - 15:30	ORACLE OPENWORLD		Panel: Geleceğin İletişim Teknolojileri		
15:30 - 16:00	KAHVE ARASI				
16:00 - 17:00	ORACLE OPENWORLD				
	KAPANIŞ KONUŞMASI				
20:00 - 24:00	GALA YEMEĞİ SONBAHARDA BİLİŞİM - Düşler ve Geleceği Yönetmek...				

9-10-11 Kasım 2005
Sheraton Convention Center / ANKARA

	Camellia 1	Camellia 2	Magnolia 1	Magnolia 2	Mimosa	Dahlia
		CA OTURUMU 14:00 - 14:45	SAP OTURUMU	BİLDİRİ OTURUMU		BİLDİRİ OTURUMU
			SBS OTURUMU	BİLDİRİ OTURUMU		BİLDİRİ OTURUMU

	Camellia 1	Camellia 2	Magnolia 1	Magnolia 2	Mimosa	Dahlia
	EMC	e-Oyun	Siemens Oturumu (10:00 - 10:45)	UNIFIED ROOT OTURUMU (11:00 - 12:30)		BİLDİRİ OTURUMU
	E-Dönüşüm İcra Kurulu Toplantısı	e-Oyun - Panel: Video Games The Past, The Present and The Future	SYMANTEC GÜVENLİK ETKİNLİĞİ			BİLDİRİ OTURUMU
	e-Dönüşüm İcra Kurulu Toplantısı		SYMANTEC GÜVENLİK ETKİNLİĞİ			BİLDİRİ OTURUMU

	Camellia 1	Camellia 2	Magnolia 1	Magnolia 2	Mimosa	Dahlia
	YEREL YÖNETİMLER GÜNÜ		SAVUNMA SANAYİ GÜNÜ			
			Panel: Savunmada Bilişim Teknolojileri		AKADEMİK BİLDİRİLER	
	Açılış Konuşması: Panel: Akıllı Kentler ve Yönetişim		Savunma Sektörü Çözümleri			Şube Temsilcileriyle Toplantı
	Yerel Yönetim Çözümleri					

Türkiye bilişimle kalkınıyor

Bilişim teknolojileri sıralamasında 49 ülke arasında 33. sırada olan Türkiye'yi daha yukarı sıralarda görebilmeyi...

Dijital ekonomiye dönüşüm sürecinde yine 49 ülke arasında 44. sırada olan Türkiye'yi ilk sıralara taşımayı...

Türkiye genelindeki okullarda 81 öğrenciye 1 bilgisayardan fazla bilgisayar kullanma imkanı yaratabilmesini...

Türkiye'deki okullardan %17'sinden daha fazlasını bilgisayarla buluşturmayı...

Kim istemez ki?

Ülkemizin daha hızlı kalkınmasını ve dünyanın ileri gelen ülkelerini yakalamasını kim istemez ki? Global pazarda başarıyı yakalayabilmek ve geleceği garanti altına alabilmek için bilişime önem vermeli, AR-GE'ye yönelik çalışmalar yapan firmaları desteklemeliyiz. Böylece Türkiye'yi teknolojiye yakınlıştırabilir, verimliliği ve üretimimizi artırabiliriz. Unutmayın, daha gelişmiş bir Türkiye istemek başarmanın yarısı demek.

Detaylı bilgi için: www.microsoft.com/turkiye/